

**Moto-
dziadki**

» str. 32

**Radiowóz
i... karawan**

» str. 10

**Jedyna
w kadrze**

» str. 29

Kronika Beskidzka

TYGODNIK • 29 WRZEŚNIA 2016
ROK LX • NR 39 (3111)
BIELSKO-BIAŁA • 3,50 ZŁ (w tym 8% VAT)
www.kronika.beskidzka.pl
ISSN 0867-0897 • Indeks 362867

Bielsko-Biała | Czechowice-Dziedzice | Szczyrk | Wilamowice | Żywiec

Obok poroży - skalpy grzybiarzy ?

FOTO: TOMASZ GIZYŃSKI

Dyktatorzy z flintami

Ministerstwo przygotowuje nowelizację prawa łowieckiego. Turyści, grzybiarze, miłośnicy leśnych spacerów - drzyjcie! O kiesz i... życie. Bo jeśli nawet szczęśliwie nie wejdziecie pod lufy panów lasu, to wlepią wam mandat za utrudnianie polowania. Czyt. str. 6

Skarby czechowickich ruin

» str. 4

Na cyklistów czyha śmierć

» str. 10

Opał tani, lecz do bani

ODMULIĆ POWIETRZE !

Ratusz walczy o zdrowsze powietrze dla bielszczan. Między innymi dopłaca do wymiany nieekologicznych pieców w prywatnych budynkach. Bielska radna proponuje, aby pójść dalej. Wsparcie najmniej zamożnych mieszkańców, by przestali opalać tym co najtańsze, a najbardziej truje - mułem i flotem. Czyt. str. 4

Stojaki z obozowej przeszłości

Na teren byłego nazistowskiego obozu zagłady w Brzezince, dzisiaj - muzeum, nie można wprowadzać rowerów. Nie wiadomo, gdzie je zostawić. Trzeba pytać ochroniarzy. Gdy się próbuje umocować rower w załogowym stojaku trudno uwierzyć, że mamy XXI wiek. Czyt. str. 26

FOTO: MARCIN PIŁZEK

Twoje zdrowie,

str. 11 - 15

PATRONUJEMY str. 28-31

kr 1, 2, 3, 4

biuro podróży
press travel

HISZPANIA od 2078 zł
GRECJA od 1560 zł
EGIPT od 2158 zł

» str. 25

ISSN 0867-0897

3 9

Hospicjum rozpoczyna działalność

POŚWIĘCENIE
POŚWIĘCONE

Biskup diecezji bielsko-żywieckiej Roman Pindel (na zdjęciu) poświęcił w sobotę, 24 września, budynek nowego hospicjum przy ulicy Zdrojowej w Bielsku-Białej.

Uroczystość zgromadziła licznie przybyłych parlamentarzystów, przedstawicieli władz samorządowych (w tym prezydenta Bielska-Białej Jacka Krywulę), duchowieństwo - zarówno kościoła katolickiego jak i ewangelickiego (obecny był między innymi Paweł Anweiler, biskup senior diecezji cieszyńskiej Kościoła ewangelicko-augsburskiego), a także darczyńców, dzięki którym budowa obiektu była możliwa. Duży, nowoczesny pawilon, liczą-

trzebują zazwyczaj wsparcia psychologa czy duszpasterza, pomocy fizykoterapeuty, nie mówiąc o specjalistycznych łóżkach czy wannach.

Problemem jest, także na Podbeskidziu, niedostatek miejsc hospicyjnych i tych w szpitalnych oddziałach opieki paliatywnej. Pacjenci czekają na miejsce nawet kilka miesięcy. W tym czasie oni i ich rodzi-

kiem finansowym SSH, które potrzebne na ten cel pieniądze zdobywało w głównej mierze dzięki publicznym zbiórkom, datkom od darczyńców oraz z wpływów z imprez charytatywnych. Wielką pomocą w tych działaniach służyła młodzież szkolna, m.in. kwestując na rzecz hospicjum w supermarketach.

Uroczyste poświęcenie gotowego i w pełni wyposażonego obiektu było okazją do podziękowania tym wszystkim, którzy przyczynili się do jego powstania. Bo przedsięwzięcie było naprawdę karkołomnym wyzwaniem, porównywanym przez niektórych z mówców wręcz do szaleństwa. Mimo to wszystko się udało. Poświęcenie się opłaciło. Najwięcej pochwał zebrała prezes Grażyna Choraży, koordynatorka całego przedsięwzięcia.

Pierwsi pacjenci pojawią się przy Zdrojowej 1 października, a razie będzie ich tam mogło przebywać 14. Docelowo będzie to 28 osób, bo na przyjęcie takiej liczby chorych obiekt jest przygotowany.

Wraz z zakończeniem budowy i oddaniem hospicjum do użytku nie skończyły się problemy SSH. Narodowy Fundusz Zdrowia nie podpisał jeszcze z SSH kontraktu na świadczenie usług medycznych, a bez pieniędzy z Funduszu trudno utrzymać i prowadzić taką placówkę. Zławsza że zgodnie z prawem pobyt w hospicjach jest dla pacjentów bezpłatny. (map)

cy ponad 3000 metrów kwadratowych, powstał w ciągu sześciu lat wielkim wysiłkiem Salwatorińskiego Stowarzyszenia Hospicyjnego. Początki tej inwestycji sięgają roku 2004, kiedy to w Bielsku-Białej zostało powołane do życia SSH. Jego podstawowym celem było wybudowanie nowoczesnego hospicjum.

W placówkach takich otaczane są opieką osoby będące w ostatnim - terminalnym - stadium choroby nowotworowej. Współczesna medycyna nie jest już w stanie nic pomóc. Jedyne co można zrobić, to łagodzić choremu ból, dać wsparcie i otoczyć opieką. Rzadko takie warunki można zapewnić w domu, i to nie dlatego, że bliscy odwracają się do nich plecami. Po prostu procedury medyczne (na przykład podawania silnych leków uśmierzających ból) wymagają obecności lekarza lub wykwalifikowanej pielęgniarki. Poza tym pacjenci po-

ny pozostają sami ze swoimi problemami. Chorych w tak ciężkim stanie jest coraz więcej, a hospicja nie powstają z dnia na dzień. Dlatego z tym problemem postanowili się zmierzyć członkowie SSH.

Początkowo z zamiarem budowy w Bielsku-Białej nowego hospicjum nosił się ksiądz Piotr Schora, który chciał stworzyć taką placówkę przy bielskiej parafii Najświętszej Marii Panny Królowej Polski. Połączyła z nim siły Grażyna Choraży, obecna prezes SSH, która również - na podstawie własnych doświadczeń i obserwacji - postanowiła, że wybuduje w Bielsku-Białej hospicjum. Tak powstało stowarzyszenie, którego członkowie z marszu wzięli się do roboty. Pomogło miasto, które użyło w 2008 roku na potrzeby inwestycji grunt oraz budynek po byłym przedszkolu przy ulicy Zdrojowej. Prace budowlane ruszyły 2010 roku. Obiekt powstał wysił-

We wtorek, 27 września, zebrała się po raz 21. w tej kadencji Rada Miejska Bielska-Białej. Sesja była nadzwyczaj spokojna, a atmosferę panującą na sali można określić stwierdzeniem „pełna zgoda”.

O budżecie, stypendiach i parkomatach

Pełna zgoda

Możliwe, że miała na to wpływ spowodowana przez chorobę nieobecność prezydenta miasta, na sali zabrakło także aż 8 radnych. Uchwały, jakimi zajęli się radni, trudno nazwać kontrowersyjnymi. Dotyczyły w większości spraw związanych z codziennym funkcjonowaniem miasta. Zgromadzeni wysłuchali między innymi sprawozdania prezydenta (przedstawiła je skarbnik miasta) z wykonania gminnego budżetu za pierwsze półrocze. Nie było tu żadnych sensacji. Budżet realizowany jest zgodnie z założeniami. Po stronie dochodów odnotowano w tym czasie wpływ do miejskiej kasy ponad 479 milionów złotych (to nieco ponad 55 procent planowanych na ten rok dochodów) zaś po stronie wydatków blisko 373 milionów złotych (nieco ponad 41 procent planu). Takie rozbieżności są normą i wynikają chociażby ze specyfiki procedury inwestycyjnej (prace i związane z nimi wydatki realizowane są w większości w drugim półroczu). Dlatego dochody w pierwszym półroczu są zawsze nieco większe niż planowano, a wydatki mniejsze.

Radni podjęli także uchwałę w sprawie udzielania pomocy finansowej (stypendia naukowe) uzdolnionym uczniom. Pomoc taka jest przez gminę fundowana od wielu lat, lecz teraz - z uwagi na zmianę przepisów - trzeba było na nowo zdefiniować zasady przyznawania przez władze miasta stypendiów.

Radni powołali również członków Rady Społecznej Beskidzkiego Centrum Onkologii - Szpitala

la Miejskiego na nową kadencję (lata 2016-2020). Było to konieczne z uwagi na upływającą właśnie kadencję dotychczasowej rady. Nowy skład personalny nie będzie się - z jednym wyjątkiem - różnił od obecnego.

Rada Miejska przyjęła także uchwałę aprobującą plany inwestycyjne spółki wodociągowej Aqua na lata 2017-2019. Na modernizację, budowę nowej oraz utrzymanie istniejącej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej Aqua chce wydać w ciągu trzech lat ponad 60 milionów złotych.

Ciekawa informacja dla mieszkańców miasta, zwłaszcza tych zmotoryzowanych, pojawiła się pod sam koniec sesji, w punkcie określonym terminem „sprawy różne”. Przy okazji tematu poruszonego przez jednego z radnych wywiązała się bowiem dyskusja dotycząca funkcjonowania stref parkingowych, a dokładniej problemów z uiszczaniem opłat za postój. Wielu kierowców - wynikało z wypowiedzi radnych - skarży się na to, że trudno czasami znaleźć parkingowego, który pobiera opłatę. Jest ich bowiem za mało i obsługują duże rewiry obejmujące nawet kilka ulic. Wojciech Waluś, dyrektor Miejskiego Zarządu Dróg, poinformował radnych, że czynione są przymiarki do zastąpienia parkingowych parkomatami. Na razie urządzenia takie miałyby być wprowadzone na parkingi strefowe w celu przetestowania takiego rozwiązania. Gdyby się sprawdziły, pojawiają się na szerszą skalę. (map)

„Przemysłówka” zbuduje w Jaworzu

Będzie hala

Bielskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego SA wygrało przetarg na budowę hali sportowej przy gimnazjum w Jaworzu. Inwestycja ma kosztować 3,6 miliona zł. 16 września władze gminy Jaworze podpisały z „Przemysłówką” umowę na budowę hali przy gimnazjum (zakres inwestycji nie obejmuje wykonania podłogi i zakupu wyposażenia sportowego, na co będą osobne przetargi). Roboty ruszyć mają w październiku, a ich koniec planowany jest latem 2018 roku - tak, aby hala była gotowa na rok szkolny 2018/2019.

Około 70 procent wydatków, które wyniosić mają 3 653 082 zł, pochodzą z Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Hala - jak informuje Urząd Gminy w Jaworzu - składać się ma z parteru i antresoli. Na parterze zlokalizowano salę sportową o wymiarach 44 na 22 metry, szatnie, umywalnie, salę do ćwiczeń korekcyjnych oraz pomieszczenia techniczne i magazynowe. Na sali będą boiska do siatkówki, piłki ręcznej, koszykówki, halowej piłki nożnej, tenisa i badmintonu. Natomiast na antresoli będą trybuny dla widzów. (hos)

Stowarzyszenie pomoże opozycjonistom

PAMIĘĆ I WSPARCIE

„Podbeskidzie Wspólna Pamięć” - taką nazwę nosi stowarzyszenie, które rozpoczyna działalność w Bielsku-Białej. Ma popularyzować wiedzę na temat działalności opozycyjnej na Podbeskidziu (przede wszystkim w latach 1981-1989) oraz nieść wszechstronną pomoc osobom, które angażowały się w taką działalność, były za nią represjonowane, a dziś cierpią niedostatek. Nie jest ich mało...

Stowarzyszenie skupia na razie 20 osób z różnych stron Podbeskidzia. Są wśród nich związkowcy (w tym kolejni szefowie podbeskidzkiej „Solidarności” po 1989 roku: Henryk Kenig, Marcin Tyrna i Marek Bogusz), dawni działacze opozycji, przedstawici

ciele duchowieństwa, nauczyciele, lekarze, dziennikarze, samorządowcy. Na wrześniowym zebraniu wyborczym prezesem stowarzyszenia wybrany został Bogdan Szozda, niegdyś pracownik Zakładu Transportu FSM zaangażowany w podziemną działalność

podbeskidzkiej „Solidarności”, a dziś szef Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność”. W zarządzie znaleźli się także Władysława Bobowska, wdowa po znanym działaczu podziemnej „Solidarności” i więźniu politycznym Antonim Bobowskim, oraz znany bielski chi-

rurg i społecznik Andrzej Solecki. Z kolei komisję rewizyjną tego stowarzyszenia tworzą prawnik i niegdyś członek Biskupiego Komitetu Pomocy Więzionym i Internowanym Andrzej Sikora, podziemny drukarz „Solidarności Podbeskidzia” Dariusz Mrzygłód i sygnatariusz porozumienia kończącego podbeskidzki strajk generalny w 1981 roku oraz wiceprzewodniczący Zarządu Regionu z tamtego czasu Henryk Juszczyk.

- Skupiamy ludzi w różnym wieku, mających różne biografie i profesje, a nawet o różnych poglądach politycznych. Lista jest wciąż otwarta - czekamy na osoby, które chcą działać w naszym stowarzyszeniu, chcą upamięt-

niać działalność opozycyjną lub też chcą pomagać innym. Oczekujemy też na informacje o osobach, które niegdyś działały na rzecz odzyskania niepodległości naszej ojczyzny, a dziś nie radzą sobie z trudami codzienności. To bardzo ważne - nasze stowarzyszenie chce nieść im pomoc, nie tylko materialną, ale także prawną czy medyczną - mówi prezes Bogdan Szozda.

Osoby, które chcą wstąpić do stowarzyszenia „Podbeskidzie Wspólna Pamięć”, wesprzeć jego działalność lub zgłosić potrzebę udzielenia pomocy, mogą się kontaktować z Bogdanem Szozdą (tel. 502 273 376, e-mail: b.szozda@solidarnosc.org.pl). (ak)

30 lat bielskiego „Psychiatria”

Jubileusz z łyżką dziegciu

Bielski szpital psychiatryczny funkcjonuje już 30 lat. A był to tylko jeden z kilku powodów do świętowania.

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Bielsku-Białej działa od trzech dekad, a od 25 lat mieści się w dzielnicy Olszówka. Ta placówka, choć ma siedzibę w stolicy Podbeskidzia i służy głównie jej mieszkańcom, jest prowadzona nie przez miasto, ale przez starostwo bielskie.

22 września w Starostwie Powiatowym w Bielsku-Białej roz-

mi z blachy, a także grochówką czy domowym ciastem. Można było nie tylko się odprężyć, ale i zasięgnąć rady lekarzy przyjmujących w specjalnym punkcie.

Jubileusz zbiegł się z krytyką, jaką dyrekcję szpitala poddał związek zawodowy, skarżący się na warunki pracy i płacy. Domaga się między innymi 500 złotych podwyżki i przeprowadzenia szeregu prac remontowych. Lucyna Łagowska wskazuje, że systematycznie spełnia postulaty związków, w tym nawet płacowe. - Od 1 września wprowadziliśmy

podwyżkę rzędu 200 złotych. Zakończyliśmy ważne inwestycje, ale też - poprzez remonty i zakupy - na okrągło pracujemy nad tym, aby poprawiać szpitalne warunki - mówi szefowa ZOZ-u. - Szpital zmienia się na lepsze, co pokazują kolejne - myślę, że nie ostatnie - inwestycje. Dyrekcja zadbała też o podwyżki, ale brak środków w kasie szpitala nie wynika ze złego gospodarowania, ale wysokości środków przekazywanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Starosta bielski na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zabiega o to, aby wycena usług psychiatrycznych była wyższa niż do tej pory. To głównie od państwa zależy kondycja takich placówek jak nasza - wskazuje Grzegorz Szetyński. (mk)

Ogromną popularnością podczas pikników organizowanych w Olszówce cieszą się placki smażone na blasze.

począł się jubileusz 30-lecia szpitala. Dyrektor zespołu psychiatrycznego Lucyna Łagowska oraz jej współpracownicy Krzysztof Trembła, Wanda Trembła, Krystyna Turlej i Witold Turlej, odebrali od wicewojewody Jana Chrzęszcza odznaki honorowe „Za zasługi dla ochrony zdrowia”, przyznane przez ministra zdrowia. Doceniono ich szczególne zaangażowanie w utworzenie, rozwój i działalność ZOZ-u. Ponadto dwunastu pracowników zostało uhonorowanych za osobiste zaangażowanie w utworzenie i rozwój placówki. Gratulowali im wicestarosta Grzegorz Szetyński i przewodniczący Rady Powiatu Jan Borowski. Co więcej, wiceprzewodniczącą Sejmiku Województwa Śląskiego Sylwia Cieślak wręczyła Lucynie Łagowskiej złotą odznakę „Za zasługi dla województwa śląskiego”, przyznając szpitalowi jako uhonorowanie działań na rzecz poprawy zdrowia psychicznego mieszkańców województwa.

Obchody obchodami, ale znaczącym punktem programu w starostwie była konferencja naukowa. Przybliżano nie tylko szczególności szpitalnej działalności, ale też wiele innych zagadnień z dziedziny psychiatrii.

Dzień później odbyła się druga część uroczystości 30-lecia. Na terenie „Psychiatria” w Olszówce zorganizowano jubileuszowy, bo już dziesiąty, „Piknik Jesienny” z okazji Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego. Symbolicznie oddano do użytku odremontowaną piękną zabytkową willę, która teraz służy uczestnikom warsztatów terapii zajęciowej, kierowanych przez Anetę Steklę. To jedna z trzech dużych inwestycji zakończonych niedawno w ZOZ-ie, o których ze szczegółami już informowaliśmy w „Kronice”. Podczas pikniku, przy słonecznej pogodzie, bawiło się około czterystu osób - głównie pacjentów i ich rodzin, a także okolicznych mieszkańców. - To wspaniała impreza, pokazująca, że ci pacjenci są częścią społeczeństwa, są akceptowani i mogą się czuć w nim dobrze - komentuje wicestarosta bielski. Nie zabrakło muzyki i tańca. Raczono się słynnymi w całej okolicy placka-

30-lecie „Psychiatria” było okazją do wręczenia jego pracownikom wyróżnień i odznaczeń.

Radni o nartach

27 września szczyrkowscy radni zebrali się na pierwszej po wakacjach sesji Rady Miasta. Sporo miejsca poświęcono narciarskim inwestycjom.

Na decyzję ministra środowiska o wylesieniu miejsc potrzebnych do tego, aby słowackie inwestycje w Szczyrkowskim Ośrodku Narciarskim mogły wreszcie ruszyć, miasto czekało kilka miesięcy. Decyzja wreszcie zapadła i burmistrz Antoni Byrdy mógł podczas sesji ogłosić: - Jest pozwolenie na wylesienie! Efekty pozytywnego dla kurortu werdyktu można już zauważyć w Solisku, gdzie tuż pod Gol-

gotą leży potężna hałda ziemi. Powstaje tam tunel, dzięki któremu kierowcy jadący na osiedle Malinów będą mogli przejechać pod tą trasą bez obawy, że zaliczą „spotkanie” z narciarzem - i vice versa. - To punkt wyjścia, dzięki któremu w przyszłym roku będą mogły powstać trzy kolejki, zbiornik na wodę plus naśnieżanie - mówił burmistrz.

Gospodarz miasta poinformował też, że lada moment rozpocznie się modernizacja kolejki krzesłkowej na Skrzyczne, należącej do szczyrkowskiego Centralnego Ośrodka Sportu. Konkretnie - pierwszej jej części, wiodącej z miasta na Jaworzynę, która pamięta jeszcze lata dziewięćdziesiąte. Drugi odcinek - z Jaworzyny na szczyt, przeszedł modernizację trzy lata temu. (best)

Sanepid uspokaja

Dziwna zgrzewka

Mieszkaniec Bolesławca poparzył sobie przełyk po wypiciu wody z etykietą „Żywiol Żywiec Zdrój”. Na razie nie wiadomo, w jaki sposób niebezpieczna substancja znalazła się w butelce, ale sanepid i producent uspokajają, że nie ma żadnych przesłanek, aby twierdzić, że woda miałaby stanowić zagrożenie.

21 września 31-letni mieszkaniec Bolesławca na Dolnym Śląsku sięgnął po półlitrową butelkę mocno gazowanej wody z etykietą „Żywiol Żywiec Zdrój”, by napić się przed snem. Od razu poczuł silny ból. Trafił do szpitala z poparzeniami przełyku i jamy ustnej. - Pozostajemy w kontakcie z konsumentem z Bolesławca. Czuje się dobrze i został już wypisany ze szpitala - poinformował dwa dni później producent z Żywieczzyny.

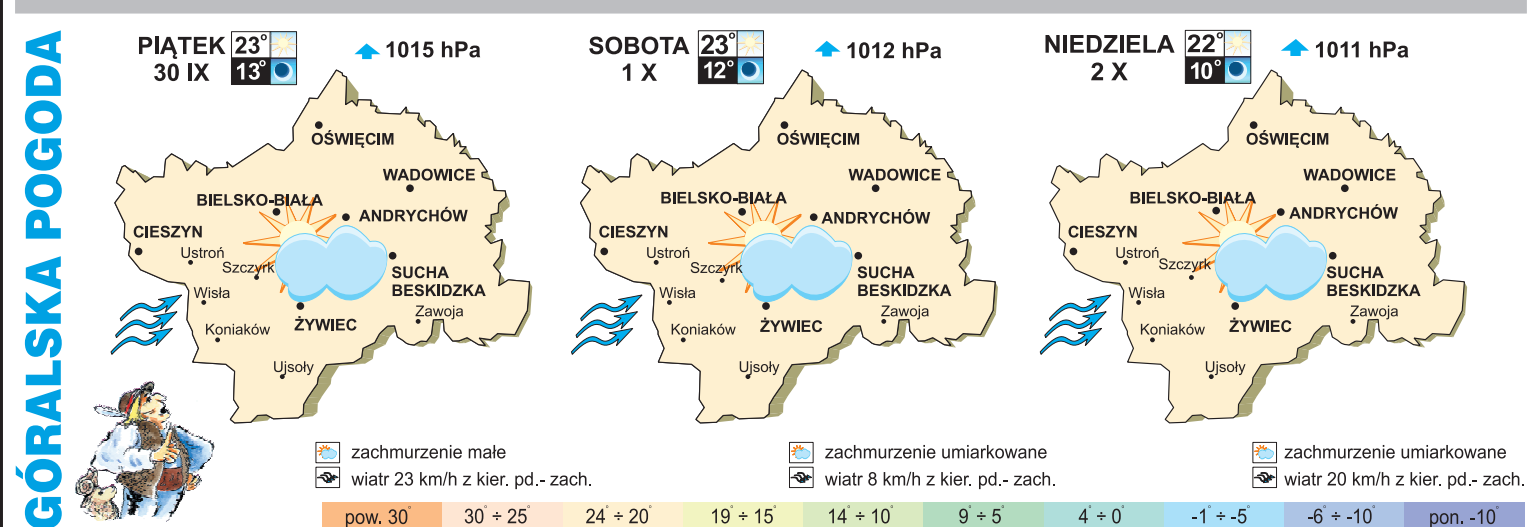
Jak informuje jeleniogórska prokuratura, wodę feralnego dnia w lokalnym sklepie zakupił ojciec poszkodowanego. Była to zgrzewka z dwunastoma butelkami. Według producenta, woda została zakupiona w hurtowni wielobranżowej dystrybuującej chemię i opakowania, a zgrzewka nie była oryginalnie zapakowana przez „Żywiec Zdrój”, o czym świadczy znajdująca się w niej butelka z innej partii produkcyjnej. Żeby dmuchać na zimne, sanepid podjął decyzję o wycofaniu ze sprzedaży butelek wody z dwóch kwestionowanych partii.

Woda sprzedawana pod marką „Żywiol” nie pochodzi z zakładu na Żywieczzynie, ale z Mirosławca w województwie zachodniopomorskim. Żywiec Zdrój od początku zapewniał, że jego produkty są bezpieczne, a firma pozostaje do pełnej dyspozycji organów kontrolnych. Inspektorzy w dalszym ciągu nie mają do firmy żadnych zastrzeżeń. - Państwowa Inspekcja Sanitarna podjęła natychmiastowe czynności kontrolne u producenta i dystrybutorów kwestionowanej wody. Do chwili obecnej nie wpłynęły żadne interwencje dotyczące jakości

zdrowotnej wody zarówno do organów PIS województwa zachodniopomorskiego, jak i do producenta. Podczas kontroli wnikliwie analizowane są aspekty dotyczące m.in. zabiegów mycia, dezynfekcji linii produkcyjnej, stosowanych jakichkolwiek preparatów chemicznych oraz wszystkich, które mogłyby mieć wpływ na jakość zdrowotną produkowanej wody. Z zakładu produkcyjnego zostaną pobrane próbki wody wyprodukowanej na tej linii z innych partii, a także kontrpróbki partii kwestionowanych. Na obecnym etapie postępowania wyjaśniającego, poza wyżej wymienionym przypadkiem poparzenia, nie ma dotychczas dowodów na to, że woda „Żywiol Żywiec Zdrój” stanowi zagrożenie dla zdrowia konsumentów. Wszystkie działania, zarówno Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz producenta mają na celu pełne wyjaśnienie sprawy, a wycofywanie produktów z obrotu handlowego prowadzone jest na zasadzie ostrożności - poinformował 22 września główny inspektor sanitarny. Jak 26 września uzupełnił szczeciński sanepid, wszystkie wyniki próbek pobranych w zakładzie i z wody już wyprodukowanej, okazały się prawidłowe.

W dalszym ciągu nie ma oficjalnych informacji na temat tego, jaka dokładnie substancja znalazła się w butelce po którą sięgnął mieszkaniec Bolesławca, i w jaki sposób mogła tam trafić. - Czekamy na wyniki kolejnych analiz, bo bardzo zależy nam na jak najszybszym wyjaśnieniu sprawy - zapewnia producent.

Potentat z Węgierskiej Górki produkujący wodę butelkowaną znalazł się teraz w wyjątkowo delikatnej sytuacji. Choć potwierdzono tylko jeden przypadek zatrucia i nie wiadomo w jakim stopniu i czy w ogóle odpowiada za to producent, to o sprawie zrobiło się głośno w całym kraju, a firma została zasypana pytaniami konsumentów. Żywiec Zdrój nie chowa jednak głowy w piasek, tylko na bieżąco komunikuje się z konsumentami. Do wielu z nich pracownicy zwracają się nawet bezpośrednio korzystając z portali społecznościowych, ze szczegółami tłumacząc kroki podjęte przez firmę i opisując najnowsze ustalenia. (mk)

Opał tani, lecz do bani

JAK ODMULIĆ POWIETRZE ?

Bielska radna Agnieszka Gorgoń-Komor zaproponowała władzom miasta, aby rozważyły możliwość dofinansowania najbiedniejszym mieszkańcom miasta zakupu opału lepszej jakości. Wszystko w trosce o poprawę jakości powietrza. Zwłaszcza że kolejny sezon grzewczy zbliża się wielkimi krokami. Bo że powietrze nad Bielskiem-Białą jest w takim okresie kiepskie, wiadomo nie od dziś.

PIEC TO NIE WSZYSTKO

Problem stanowi pył zawieszony, którego głównym winowajcą jest niska emisja, czyli to, co wylatuje z kominów przydomowych kotłowni. Ratusz stara się z nią walczyć już od wielu lat. Sztandarowym projektem mającym przynieść poprawę jest program dofinansowywania przez gminę wymiany nieekologicznych kotłów w prywatnych budynkach. Ci, którzy na to się zdecydują, dostają od miasta zwrot części wydatków poniesionych na wymianę pieca (miasto finansuje to z pożyczek, jakie co roku zaciąga w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska). Do tej pory z dobrodziejstwa skorzystało grubo ponad tysiąc osób. W tym roku wymienionych ma być kolejnych 150 starych kotłów. Działania te są warte kontynuowania, ale - zauważyła radna - sprawy to nie rozwiąże. W mieście żyje bowiem zbyt wiele rodzin, których nie tylko nie stać na wymianę starego pieca c.o. (nawet z dopłatą), ale i na zakup opału dobrej jakości. Palą więc

czym popadnie, w tym głównie tanim węglowym mułem i flotem. Gdyby dostali od miasta dopłatę do zakupu, zaopatrywaliby się - sugerowała radna - w lepsze gatunki opału, a tym samym mniej szkodliwe dla atmosfery.

DREWNO TEŻ KOPCI

Przeciwnicy palenia w piecach opałem marnej jakości stawiają na równi muł z flotem (zwanym też flotokonzentratem lub muło-flotem). Tymczasem oba paliwa znacząco się różnią. Flot to w praktyce czysty, bardzo miękki węgiel (o wielkości ziaren poniżej 1 milimetra) uzyskiwany w wyniku rozdzielania (flotacji) kopalnianego „błota” - czyli mokrej mieszaniny drobinek węgla i kamienia, powstającej podczas wydobywania i przeróbki węgla. Muł jest materiałem odpadowym powstającym podczas flotacji i zawiera znacznie mniej węgla niż flot, a nieporównywalnie więcej zanieczyszczeń w postaci pyłu i drobnych odłamków kamiennych. Stąd też kopalnie sprzedają muł po niskiej cenie, jako paliwo gorszej jakości (cena flotu jest przeważnie dwukrotnie wyższa niż

mułu). Oba te paliwa powodują ogromną emisję do atmosfery pyłu zawieszonego! Warto przy tym jednak pamiętać, że powstaje on także podczas spalania węgla dobrej jakości (drogiego!), a nawet drewna. Mało kto zdaje sobie z tego sprawę, że palenie drewnem - zwłaszcza twardych gatunków - jest nie mniej zabójcze dla atmosfery, jeśli chodzi o emisję pyłów, niż palenie węglem.

Jedynym ogólnodostępnym czystym i ekologicznym paliwem, nie powodującym emisji pyłów do atmosfery, jest gaz ziemny. Problem stwarza jednak jego wysoka cena oraz konieczność posiadania odpowiedniej instalacji w budynku. Stąd też wiele osób nadal preferuje węgiel. Zwłaszcza że do pieców (zwłaszcza starszej generacji) można wrzucić wszystko, co się spali, w tym śmieci i inne odpady...

CO ZROBI RZĄD ?

Czy propozycja radnej znajdzie uznanie u miejskich władarzy? Raczej nie. Już podczas sesji prezydent miasta nie krył, że takich dopłat, w zaproponowanej

FOTO: BEATA STEKLA

przez radną formie, na pewno w Bielsku-Białej nie będzie. Argumentów przeciw jest bowiem wiele. Po pierwsze - skąd miasto miałoby wziąć na to pieniądze? Poza tym nie wiadomo nawet ilu rodzin by to dotyczyło i tym samym - ile globalnie mogłoby to kosztować miejski budżet. Po drugie trudno ustalić komu i na jakiej podstawie prawnej można byłoby taką dopłatę przyznać. Po trzecie nie wiadomo kto i w jaki sposób miałby sprawdzać, czy tak wydane pieniądze faktycznie mają pozytywny wpływ na poprawę powietrza w mieście. Poza tym od razu znalazłoby się z pewnością inne grupy społeczne, szukające w ratuszu

finansowego wsparcia na podobnych zasadach.

Dlatego - tu przedstawiciele ratusza jak i autorka propozycji są zgodni - jedynym wyjściem, aby wyeliminować paliwa marnej jakości są działania legislacyjne na szczeblu centralnym. Po prostu, aby ludzie przestali palić w piecach mułem (czy flotem), rząd musiałby zakazać jego sprzedaży. Czy jednak ktoś w Warszawie zdecyduje się na taki krok w obliczu problemów, z jakimi boryka się polskie górnictwo? Wszak tanie paliwa sprzedają się jak świeże bułeczki...

MARCIN PŁUŻEK

Napisz do nas: redakcja@kronika.beskidzka.pl

Czechowice: ruiny nie zostaną... zrujnowane ?

Skarby zamku Wilczków

Takich dekoracji nie było nawet w Cieszynie. Tysiące zebranych fragmentów ceramiki i kafli, nawet z XIV wieku, świadczą o kosmopolityzmie i sile panów na czechowickim zamku Wilczków, który - jak się okazało - otaczała fosa. Władze gminy mają już w ręku wyniki badań archeologicznych ruin i szykują się do ich wyeksponowania.

„Kronika” informowała już o rozpoczętych wiosną badaniach archeologicznych na terenie ruin po zamku Wilczków przy ulicy Hrabiego Kotulińskiego w Czechowicach-Dziedzicach. To najbardziej cenny pod względem historycznym zakątek miasta, bo o rzut kamieniem od ruin znajdują się najstarszy kościół - Świętej Katarzyny z zabytkowym cmentarzem i pięknie odrestaurowany - również zabytkowy - pałac Kotulińskich. Badania gmina musiała zlecić, by móc tuż obok zrealizować w przyszłości koncepcję budowy ze środków unijnych ośrodka edukacji ekologicznej.

Krakowska spółka Invicus pracowała na terenie ruin spichlerza dworskiego, należących do do zespołu pałacowo-folwarcznego oraz w bezpośrednim jego otoczeniu. Niegdyś był tu dwór, a jeszcze wcześniej gród warowny Czelów. Do „przekopania” miała prawie kilometr kwadratowy powierzchni.

SPRZĄTANIE I KOPANIE

Zaczął się od... sprzątania. Żeby dostać się do spichlerza i piwnicy, trzeba było wywieźć góry gruzu. Co więcej, do usunięcia było aż półtorej tony zupełnie współczesnych śmieci. Gdy się z tym uporano - jak informu-

je kierownik robót Bożena Marczyk-Chojnacka - najważniejsze było zabezpieczenie drewnianą konstrukcją pozostałego dużego fragmentu muru i baszty, które w innym wypadku prędzej czy później by runęły.

Później zaczęto odkrywać historię zabudowań i ich skarby. Szczególnie ciekawe wydaje się odkrycie, że zamek był otoczony fosą wyłożoną balami. Kanał o szerokości prawie dwóch metrów nie biegł wokół całych zabudowań, bo naturalną ochronę stanowiły stawy.

Zebrano gigantyczną liczbę „skarbów”. To aż 2607 fragmentów ceramiki i 1308 fragmentów

kafli. Najstarsze kafle, głównie piecowe, datowane są na XIV wiek, a najstarsza ceramika, czyli resztki naczyń - na XV wiek. Ponadto wyciągnięto z ziemi monety i kilka metalowych przedmiotów, takich jak ozdobne okucia drzwi. Ciekawym znaleziskiem dla archeologów była szklana figurka szachowa, prawdopodobnie gońca.

CO MÓWIĄ KAFLE ?

Szczególnego materiału do wyciągania wniosków dostarczyły kafle. Część z nich jest identyczna ze znajduwanymi w Oświęcimiu, Bielsku, Kobiernicach czy Cieszynie. Przedstawiają herby, ale też

wizerunki władców czy sceny z polowań. Według badaczy, te znaleziska sugerują, że w XV wieku w tym miejscu mogła znajdować się rezydencja właścicieli Czechowic. Zwracają uwagę na ciągłość heraldyczną widoczną na kaflach - są i wizerunki orła piastowskiego, i herby jagiellońskie, i cesarskie. Ma to wskazywać na ciągłe użytkowanie zamku w zmieniających się granicach i rzeczywistości politycznej. A również świadczyć o tym, że - biorąc pod uwagę, iż podobnych dekoracji nie ma nawet w Cieszynie - że w Czechowicach mieszkali wyjątkowo ważni notabla.

Czy władze Czechowic-Dziedzic wykorzystają te odkrycia, by rejon ulicy Kotulińskiego stał się jeszcze bardziej atrakcyjny pod względem historycznym? Cezary Czapięga, niegdyś kandydat na burmistrza tego miasta, dziś szef Stowarzyszenia Patriotyczny Ruch Wolnościowy, ma co do tego duże wątpliwości. Przygotował dokumentację zdjęciową odkopanych niedawno ruin, które raz po raz znikają pod wodą po ulewnych deszczach. Boi się, że wkrótce ruiny zamieniają się w... ruiny.

WICEBURMISTRZ USPOKAJA

Zastępca burmistrza Maciej Kołoczek uspokaja, że długofalowym celem gminy jest wyeksponowanie ruin i uczynienie z nich atrakcji turystycznej. Taka inwestycja będzie realizowana przy okazji budowy centrum edukacji ekologicznej tuż obok. Trwa opracowywanie jej koncepcji. Jednak już w tegorocznym budżecie zabezpieczono 90 tysięcy złotych na przeprowadzenie prac, w tym dotyczących odwodnienia, które pozwolą zabezpieczyć zamkowe mury.

MARCIN KAŁUSKI

FOTO: UM CZECHOWICE-DZ

FOTO: CEZARY CZAPIĘGA

Żeby odkryć te mury i piwnice, trzeba było wywieźć z terenu tony gruzu i śmieci.

Cały wysiłek archeologów może zostać zmarnowany, jeśli ruiny nie zostaną szybko zabezpieczone przed zalewaniem.

Można od tego zwariować ?

Koszą, więc wyją

Koszenie trawy stało się polskim narodowym sportem. Już mało kto uprawia w ogrodzie warzywa. Pielęgnacja trawników jest głównym zajęciem ogrodników-amatorów. Zielone kobierce koszą z zapalem, regularnie i tak dokładnie, że ich osiągnięć nie powstydziliby się nawet fachowcy znad Tamizy, utrzymujący wimbledońskie korty.

Równiutka jak stół trwa przed domem jest wizytówką i powodem do dumy właściciela prawie każdej posesji. Taka dbałość o wygląd i estetykę otoczenia zasługuje na pochwałę, ale...

Prawie wszyscy używają obecnie kosiarek spalinowych. Rzutki ogrodnik ma w przydomowej altanie także kilka podobnych urządzeń - do przycinania żywopłotów czy cięcia gałęzi. Wszystkie one - spalinowe i elektryczne - mają wspólną cechę. Ich silniki wyją.

- Od maja, gdy pojawia się pierwsza trawa, do jesieni nie mam dnia spokoju. Wszyscy koszą, tną i przycinają. Od rana do wieczora! Gdy jeden sąsiad skończy, drugi zaczyna. I tak w kółko, świętek czy piątek. No, może w niedziele jest lepiej, lecz zdarza się, iż nawet w taki dzień ktoś odpali kosiarkę - poskarżyła się naszej redakcji mieszkanka jednorodzinnego budynku na jednym z bielskich osiedli. Wskazywała, że tak jak dla jednych wartością może być doskonale utrzymany trawnik, tak dla innych jest nią cisza i spokój. I ci pierwsi powinni to uszanować. - Gdy tylko nadejdzie lato, zwariować można od tego jazgotu - skonkludowała, dopytując jednocześnie „Kronikę” czy istnieją jakieś prawne środki umożliwiające ograniczenie hałasu, jaki powodują mechaniczne kosiarki i piły.

FOTO: ZDZIŚLAW NIEWIEC

Okazuje się - a potwierdza to bielska straż miejska - że nie. Kosić i ścinać można w ogrodzie do woli, nie zważając czy przeszkadza to sąsiadom. Byle tylko nie nocą, kiedy mieszkańcy mają prawo do wypoczynku. Można to robić także w święta i w niedziele, bo prawo tego nie zakazuje. To, że domorośli ogrodnicy raczej powstrzymują się od takich prac w dni świąteczne wynika jedynie z przejętych w naszej kulturze norm postępowania. Co prawda - wynika z wypowiedzi strażników - 51 artykuł Kodeksu wykroczeń stwierdza iż

„kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spokój, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności, albo grzywny, jednak zastosowanie tego przepisu do tych, którzy w ciągu dnia używają kosiarek w ogrodzie nie wchodzi w rachubę. Taką aktywność regulują jedynie normy współżycia społecznego, a te w powszechnej opinii akceptują takie zachowanie, stawiając pięknie wyglądający trawnik wyżej od ciszy i spokoju... (map)

Feralne bielskie skrzyżowanie

Bezpiecznie nie skrećisz

Bielscy kierowcy coraz bardziej utyskują na skrzyżowanie ulic Stojałowskiego i Broniewskiego w Bielsku-Białej (w miejscu tym od ulicy Stojałowskiego odchodzi także dwie jednokierunkowe ulice - Wyzwolenia i Szkolna). Sprawa stała się nawet na forum Rady Miejskiej. Sytuacja jest bowiem poważna i może tam dojść do poważnego wypadku.

Teoretycznie skrzyżowanie wygląda na proste do pokonania, lecz w praktyce tak nie jest. W godzinach szczytu skręt w lewo z podporządkowanej ulicy Broniewskiego w nadrzędną dla niej ulicę Stojałowskiego jest wręcz niemożliwy z powodu ogromnego ruchu i koszarnej widoczności. Jedynie jazda na wprost jest w miarę płynna, lecz i tu trzeba uważać. Łatwo nadziać się na samochód skręcający w bok, gdy ten nagle wyłoni się zza innego pojazdu oczekującego na możliwość skręcenia w innym kierunku. Problemy zaczęły się zwłaszcza, gdy spółdzielnia mieszkaniowa zmieniła organizację ruchu na położonym w sąsiedztwie osiedlu Śródmiejskim. Teraz, aby wjechać na jego

teren, trzeba skorzystać z ulicy Broniewskiego (na przebiegającej długości jest ona jednokierunkowa). Oznacza to, że wszystkie samochody udające się na wewnątrzmiastowy parking - a chodzi o kilka tysięcy pojazdów dziennie - muszą przejechać przez feralne skrzyżowanie (dawniej mogły także wjeżdżać na parking od strony ulicy Dmowskiego). Zmiana ta została uzgodniona z Miejskim Zarządem Dróg, lecz chyba nikt nie pomyślał, jak źle wpłynie to na natężenie ruchu na skrzyżowaniu. Konieczne wydaje się więc szybkie uporządkowanie sytuacji i przygotowanie rozwiązań pozwalających na bezpiecznie i płynne pokonanie feralnego skrzyżowania. Chodzi między innymi o precyzyjne wyznaczenie linii i stref dla samochodów oczekujących na możliwość skrętu. Ale przydałaby się gruntowna przebudowa tego miejsca. Mogłoby tam na przykład powstać ronda.

Władze miasta nie mówią „nie” postulatowi kierowców. Zapewniają, że sprawa zostanie rozpatrzona. Oby jak najszybciej, zanim dojdzie tam do nieszczęścia... (map)

Ligota: 90 tysięcy na dwa odcinki

Remont na finiszu

Dobiega końca gruntowny remont części ulicy Zawodzie w Ligocie. Dzięki temu zakończyła się modernizacja najbardziej zniszczonych odcinków tej gminnej drogi.

Modernizacja dotyczy dwóch fragmentów - 230-metrowego w rejonie ulicy Stawiska i 90-metrowego przy skrzyżowaniu z ulicą Bielską. Stary asfalt został sfrezowany i położono nowy. Wzdłuż drogi wyłożono krawężniki. Całkowity koszt inwestycji będzie znany dopiero po zakończeniu robót, co ma nastąpić na przełomie września i października, ale wstępnie szacowany jest na 90 tysięcy złotych. Zostanie pokryty z budżetu Czechowic-Dziedzic.

- To jedna z największych inwestycji na gminnych drogach w naszym sołectwie w tym roku. Droga była już w fatalnym stanie, a ruch na niej jest całkiem spory. Teraz najgorsze jej fragmenty zostały odnowione - cieszy się sołtys Stanisław Słowik.

Po zakończeniu tych prac ulica Zawodzie pomiędzy skrzyżowaniem z ulicą Bielską a mostem na rzece Wapienicy będzie zmodernizowana w całości. Dwa lata temu udało się już bowiem wyremontować jej część ze środków przeznaczonych na usuwanie szkód powodziowych. (mk)

FOTO: UM CZECHOWICE-DZ

Burmistrz Marian Blachut (z lewej) i sołtys Stanisław Słowik (drugi z prawej) przy ulicy Zawodzie w Ligocie, gdzie kończy się gruntowny remont drogi.

Grodziec: zmiana warty

Menedżer w nowej roli

Po ponad 22 latach kierowania Zakładem Doświadczalnym Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego w Grodźcu prof.dr hab.inż.Karol Węglarzy - często goszczący na naszych łamach - złożył rezygnację z funkcji prezesa zarządu tej placówki. Kawaler wielu odznaczeń, tytułów i honorów, znany ze swych osiągnięć daleko poza granicami kraju, laureat wielu nagród, promotor doktorantów i autor naukowych opracowań, ale przede wszystkim menedżer i świetny specjalista w swej dziedzinie - w wieku 75 lat postanowił... No właśnie: odpocząć?

- Nic podobnego! W połowie tego roku złożyłem podpis pod umową na pełnienie funkcji prezesa przez kolejne trzy lata, jednak w trakcie ostatnich tygodni musiałem zmienić zdanie i podjąć inną decyzję. Powodem był stan zdrowia żony.

- Nie miał pan więc wyboru?

- Żadnego. Oczywiście po tylu latach trudnej, odpowiedzialnej, ale i dającej mi satysfakcję pracy żał się zegnać, lecz o ile jestem sobie w stanie wyobrazić, że mój następca potrafi zastąpić mnie w Zakładzie, to wiem również, że moim najświętszym obowiązkiem jest być w trudnych chwilach obok osoby mi najbliższej.

- Znając pana, trudno uwierzyć w całkowity rozbrat z firmą i pracą...

- Bo całkowicie nie odejdę. Na pewno nie rozstanę się z pracą naukową, badawczą i wdrożeniową. Złazcza że wciąż fascynują mnie badania naukowe oraz wdrażanie do praktyki nowych rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii, dotyczące hodowli świń transgenicznych dla medycyny czy wdrożenie do hodowli w Polsce suma afrykańskiego. „Kronika Beskidzka” pisała o tym nie raz i solennie przyrzekam,

że tę tematykę będzie można kontynuować na łamach.

- No i jest jeszcze potężny projekt badawczo-wdrożeniowy...

- Owszem, przypomnę, że konsorcjum polskich placówek naukowo-badawczych i wdrożeniowych, którego liderem jest Zakład w Grodźcu, wygrał konkurs o nazwie „Interdyscyplinarne badania nad poprawą efektywności energetycznej oraz zwiększeniem udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym polskiego rolnictwa - Biostrateg”. To niezwykle ważny, ale i pracochłonny projekt, którego finał nastąpi w marcu 2018 roku. Jest moim oczkiem w głowie tym bardziej, że powierzono mi funkcję szefa całego projektu. I projekt ten doprowadzę oczywiście do samego końca.

- Kiedy słyszę, czego pan nie odpuści, zastanawiam się, na

czym będzie polegał ten „odpoczynek”.

- Proszę mi wierzyć, że po ponad pół wieku wyteżonej i odpowiedzialnej pracy na eksponowanych stanowiskach trudno ot tak się wyłączyć. Postanowiłem realizować ten proces stopniowo, krok po kroku, zwłaszcza że - jak już wspominałem - muszę szybko wczuć się w inną rolę. Ale pierwszy krok wykonałem - z pewnym wzruszeniem, a może i smutkiem, bo mam przecież wiele wspomnień o wspaniałych szefach i współpracownikach, z którymi nie tylko pomnażałem majątek Zakładu, ale osiągnąłem wiele znaczących sukcesów w nauce i produkcji. Postanowiłem jednak oddać następcom część obowiązków, obiecując im jednocześnie, że nie przestanę ani pracować, ani czuć...

rozmawiał: STANISŁAW GACEK

Absurd goni absurd, czyli ministerstwo głupich kroków

LASY TYLKO DLA MYŚLIWYCH?

Przez kraj przetacza się fala oburzenia w związku z przygotowywaną przez rząd (a dokładniej - Ministerstwo Środowiska) nowelizacją prawa łowieckiego. Sprawa nowa nie jest. Rządzący pracują nad zmianami już od kilku lat. Wszyscy - od myśliwych poczynając, a na obrońcach praw zwierząt kończąc - uważają, że obecne ustawodawstwo trzeba zmienić. Spór dotyczy kwestii: jak zmienić?

Prawo łowieckie jest przestarzałe - wiele zapisów pochodzi z zamierzchłej przeszłości - i nie odpowiada dzisiejszym realiom i standardom. Ale co do kierunku, w jakim zmiany powinny pójść, zgody nie ma. Myśliwi chcą nie tylko utrzymać dotychczasowy stan rzeczy, lecz także uzyskać jeszcze więcej przywilejów i uprawnień. Z kolei środowiska ekologiczne, a także naukowe czy prawnicze dążą do tego, by prawo łowieckie zostało w Polsce ucywilizowane i przypominało to, jakie obowiązuje w wielu rozwiniętych krajach zachodnich. Jedno nie ulega wątpliwości. Wrzawa towarzysząca tej sprawie stała się przyczynkiem do ogólnonarodowej dyskusji na temat roli i zadań łowiectwa w cywilizowanym kraju.

Z przymiarek do zmian nic do tej pory nie wyszło. Ostatnio za nowelizację przepisów łowieckich wziął się minister środowiska Jan Szyszko, który - jak powiedział w jednym z wywiadów - myślistwo wysłał z mlekiem matki. To, co początkiem czerwca przedstawił opinii publicznej, wywołało ogromną konsternację wśród wszystkich, którzy prawo chcą ucywilizować. Odezwały się głosy sprzeciwu.

- *Przewidziano tylko trzy dni na społeczną konsultację* - mówi Radosław Ślusarczyk, prezes ekologicznego stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot z Wilkowic. Jego zdaniem pokazuje to najlepiej, jak niewielką wagę do opinii społeczeństwa przykładają w tej sprawie ustawodawcy. W jego odczuciu - a wtórują mu tysiące podobnie myślących osób - proponowane przez ministra „nowości” znacząco pogorszą standardy ochrony dzikich zwierząt, oddadzą w ręce myśliwych absurdalnie szeroki zakres uprawnień, ograniczą prawa do korzystania z uroków przyrody zwykłym ludziom, a co najgroźniejsze, staną się w przyszłości źródłem ostrych konfliktów społecznych.

GRZYWNA DLA TURYSTY ?

Szczególnie jeden z proponowanych zapisów wywołał falę sprzeciwu i to - warto zaznaczyć - nie tylko wśród obrońców zwierząt. Zdziwienia nie ukrywają również ci, którzy zarówno z myślistwem nie wspólnego nie mają, jak i argumen-

ty przeciwników zabijania dzikich zwierząt dla zabawy (czy sportu, jak tłumaczą to niektórzy) specjalnie do nich nie przemawiają. Po prostu kochają las i lubią w nim spędzać wolne chwile. Tymczasem minister postuluje, aby... karać grzywną, tak jak w przypadku innych wykroczeń, tego, kto utrudnia lub uniemożliwia polowanie! Do tej pory w prawie łowieckim za wykroczenie były uznawane takie czyny jak wyjmowanie z gniazd ptasich jaj czy strzelanie do zwierząt zbyt blisko zabudowań. Teraz karani mieliby być także ci, którzy swoją obecnością w lesie przeszkadzają... myśliwym - bo tylko w taki sposób można rozumieć ten zapis. - *Nie ma tam bowiem mowy o tym, że chodzi o złośliwe czy celowe utrudnianie, tylko po prostu utrudnianie. Można to interpretować tak, że każdy, kto wejdzie w drogę myśliwym (turysta, grzybiarz itp.) będzie podlegał karze!!!* - mówi Radosław Ślusarczyk.

W identycznym duchu, lecz nawet ostrzej, wypowiada się Jacek Bożek z podbeskidzkiego stowarzyszenia Gaja. - *To próba zawłaszczenia przestrzeni publicznej, skok na tę przestrzeń dokonany przez jedną grupę społeczną* - przedstawia swoje stanowisko. Zwraca uwagę na to, że ktoś, kto przypadkiem znajdzie się na terenie, gdzie polują myśliwi i uznają, że im przeszkadza, zawsze będzie na straconej pozycji. - *Przeważnie taki ktoś jest sam, a myśliwych kilku i to oni będą mieć świadków w przypadku procesu sądowego* - dodaje. A znaleźć się w zasięgu myśliwskich strzelb trudno nie jest. Zwłaszcza w Beskidach. Bardzo rzadko widzi się tu wielkie polowania z nagonką. W takich sytuacjach - ujadanie psów myśliwskich, samochody terenowe, tłum myśliwych - bezsprzecznie wiadomo, że właśnie tam strzela się do zwierzyny. Wtedy chyba każdy o zdrowych zmysłach będzie trzymał się od takich miejsc z daleka. Niestety, w beskidzkich lasach polowania wyglądają najczęściej ina-

czej. Myśliwi samotnie lub w niewielkich grupkach czają się nad ranem na ambonach i w czatowniach, aby z ukrycia ustrzelić wychodzącego na żer dzika, jelenia czy sarnę. Ambon takich jest w górach bez liku i ustawiane są w przeróżnych miejscach. Zwłaszcza na skraju polan, nierzadko w pobliżu traktów i ścieżek, którymi wędrują turyści. Ktoś, kto wybierze się na grzyby czy na wycieczkę w góry, może więc wejść „przed łufę”, nie zdając sobie nawet sprawy z tego, że trwa polowanie. Jeśli ktoś zarzuci mu, że swą obecnością płoszy zwierzynę i tym samym utrudnia polowa-

polowań takich informacji nie ma. Można więc, biegnąc czy spacerując po lesie, nieświadomie znaleźć się w centrum polowania.

TO GŁUPOTA I ABSURD

Znacznie ostrzej na ten temat wypowiada się Justyn Kołek, znany w kraju grzyboznawca i zapalony grzybiarz. Proponowany zapis określa jednym słowem: głupota. Ironizuje, że w takiej sytuacji powinno się zakazać wszystkim - z wyjątkiem polujących - wstępu do lasu. - *Najlepiej byłoby otoczyć lasy wysokimi płotami, aby przypadkiem ktoś*

nie zepsuł myśliwym zabawy. Skąd mam wiedzieć, że gdzieś akurat polują w czasie, gdy ja zbieram grzyby? - pyta retorycznie. Zwłaszcza że grzybiarze są w tej niekorzystnej sytuacji, iż pojawiają się w lasach - tak jak myśliwi - bardzo wcześnie, bo grzyb zebrany przed wschodem słońca jest smaczniejszy i można przechować go dłużej, o czym każdy miłośnik ko-

zów, kurek czy podgrzybków wie. Poza tym w poszukiwaniu wyjątkowych okazów penetrują przeróżne zakątki kniei. W takich miejscach na myśliwych trafić łatwo i tym samym zostać posądzonym o utrudnianie. - *A jest wiele osób, które ze zbierania grzybów żyją czy dorabiają sobie w ten sposób do skromnych pensji lub emerytury. Czy gdy przepis ten zacznie obowiązywać, chcąc pójść do lasu będą musiały pytać za każdym razem myśliwych o zgodę, bo inaczej dostaną mandat?* - zastanawia się Justyn Kołek.

Także Tomasz Zalot, wiceprezes Akademickiego Koła Przewodników Górskich z Bielska-Białej, nie kryje zdziwienia pomysłem ministra środowiska. - *Przecież wędrując góorskimi szlakami bardzo często natykam się na myśliwych* - tłumaczy dodając, że jak na razie spotkania takie przebiegały w przyjaznej atmosferze. Jednak pomysł karania kogoś tylko za to, że może być posądzony o przeszkadzanie myśliwym - bo nieświadomie znalazł się tam gdzie akurat trwa polowanie - uważa za absurd.

KURIOZALNY PARAGRAF

Absurd to najczęściej powtarzane słowo, jakie słyszy się pytając o proponowany przez ministra paragraf. Bo jak nazwać inaczej to, że o przeszkadzanie myśliwym mógłby być oskarżony nawet właściciel lasu, pola czy stawu, na którym - i to nawet wbrew jego woli - odbywa się polowanie? Mówiąc w skrócie, osoba taka nie mogłaby w tym czasie korzystać z swojej własności. Jak to możliwe? Obrońcy praw zwierząt i prawnicy wskazują od lat na prawny absurd, na dodatek sprzeczny z konstytucją. Otóż obwody łowieckie, czyli obszary, na których wolno polować, ustanawiane są w Polsce odgórnie. Wytacza się je również na terenach

obejmujących nieruchomości prywatne, i to bez pytania właścicieli o zgodę! Nie mają oni w tej sprawie nic do gadania. Nie mogą więc zakazać polowań (czy nie wpuszczać myśliwych) na swoim gruncie. Że jest to niekonstytucyjne, stwierdził już w lipcu 2014 roku Trybunał Konstytucyjny i dał rządzącym 18 miesięcy na dostosowanie przepisów ustawy do zasad konstytucyjnych. Orzeczenie to nie zostało zrealizowane do dnia dzisiejszego! W ministerialnym projekcie znalazł się co prawda zapis mający uzdrowić sytuację, lecz - zdaniem wielu, w tym konstytucjonalistów - tylko pozornie.

- *Tak jak do tej pory, obwody byłyby wyznaczane bez zgody czy konsultacji z właścicielami gruntów. Natomiast jeśli ktoś nie chciałby, aby na jego ziemi polowano, musiały wystąpić na drogę sądową przeciwko państwu i dowieść, że myślistwo jest niezgodne z wyznawaną przez niego religią czy zasadami moralnymi* - wyjaśnia Radosław Ślusarczyk podkreślając, że jest czymś nie do przyjęcia, aby właściciel gruntów musiał w taki sposób bronić w demokratycznym państwie prawa do swojej własności. Zwraca także uwagę na to, że wyznawana religia czy światopogląd jest prywatną - gwarantowaną przez konstytucję - sprawą każdego obywatela. - *Dlaczego więc ktoś musiałby powoływać się przed sądem na te właśnie chronione wartości, aby uznać jego racje?* - zastanawia się.

APEL POMOŻE ?

W ministerialnym projekcie znalazło się też kilka innych absurdów, z którymi obrońcy praw zwierząt, i nie tylko oni, się nie zgadzają. Jak chociażby zapis, że listę zwierząt łownych ustalano by nie pod kątem troski o zachowanie zasobów przyrodniczych, ale dla umożliwienia kulturowania tradycji myśliwskich. - *Może to oznaczać, że myśliwi mogliby zacząć strzelać do obecnie chronionych gatunków - wilków, żubrów czy niedźwiedzi* - tłumaczy Radosław Ślusarczyk. Z kolei żądna z propozycji drugiej strony - jak chociażby wprowadzenie zakazu używania przez myśliwych ołowianej amunicji czy zakaz uczestnictwa w polowaniach dzieci - nie została przez ministra w projekcie ustawy uwzględniona. Nie oznacza to jednak, że ci, którzy chcą polskie prawo łowieckie ucywilizować, zamierzają się poddać. Od kilku miesięcy trwa akcja zbierania podpisów pod apelem, jaki zamierzają przedstawić Jarosławowi Kaczyńskiemu, a także prezydentowi RP Andrzejowi Dudzie. Obaj znani są bowiem z wrażliwości na los zwierząt. Sygnatariusze apelu liczą na to, że tak wpływowe osoby sprawią, iż Ministerstwo Środowiska zmieni swoje stanowisko i uwzględni w projekcie ustawy także postulaty drugiej strony.

- *Na razie zbieramy podpisy* - mówi Radosław Ślusarczyk - tłumacząc, że akcja przekonywania rządzących ruszy na dobre, gdy tylko ministerialny projekt trafi pod obrady Sejmu. - *Na razie bowiem nie wiadomo co się w projekcie ostatecznie znajdzie.*

MARCIN PŁUŻEK

Napisz do nas:
redakcja@kronika.beskidzka.pl

Czy wkrótce obok takich myśliwskich trofeów zawisną też skąpy grzybiarzy, biegaczy i turystów?

DZIWNY POMYSŁ

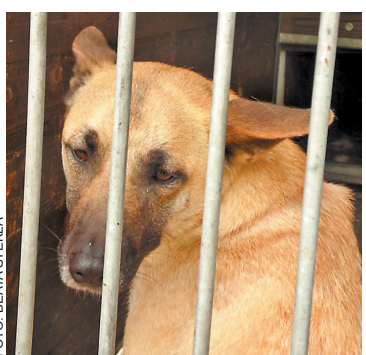
Lasy nie mogą przecież służyć wyłącznie rozrywce myśliwych. A tych, którzy się w nich pojawiają nie po to, aby zabijać zwierzęta jest niewspółmiernie więcej niż polujących. Czy teraz osoby te mają czuć się w lesie intruzami przeszkadzającymi garście wybrańców?

Książd Jacek Pędziwiatr, zapalony górski biegacz przyznaje, że o pomysł wprowadzenia takiego prawa słyszy pierwszy raz, lecz nie kryje, że taki zapis wygląda dla niego dziwnie. Bo faktycznie można czasami nieświadomie znaleźć się tam, gdzie akurat trwa polowanie. On sam - jak przyznał - doświadczył już podczas górskich przebieżek kilku spotkań z myśliwymi, i to zarówno polujących w grupie, jak i w pojedynkę. Zawsze jednak przebiegały one - podkreśla - spokojnie. Kończyły się zazwyczaj krótką pogawędką. Dlatego ma raczej dobre doświadczenia z dotychczasowych górskich kontaktów z polującymi. - *Nie chodzi przecież o to, aby wchodzić sobie w drogę i wzajemnie przeszkadzać. To, jaki przebieg może przybrać takie spotkanie, zależy przecież od wzajemnej życzliwości i kultury obu stron* - podkreśla książd. - *W przypadku rezerwatów, obszarów, na których trwają prace leśne czy innych miejsc, gdzie nie powinno się wchodzić, sprawa jest prosta. Leśnicy ustawiają tam tablice informujące o zakazie wstępu i wszystko jasne. W przypadku*

Smutno mi !

Serce się kraje, gdy oczy patrzą na tego smutnego czworonoga. Z jego postawy bije nie tylko smutek, ale i rezygnacja. Smutny piesek jest jednym z podopiecznych Miejskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Bielsku-Białej oraz żywym dowodem na to, że azyl - choćby najlepszy na świecie - nie zastąpi własnego domu.

W bielskim przytulisku przebywa około 150 takich smutasów, które są w każdej chwili gotowe do adopcji. Wszystkie są saszczepione, odrobaczone i dobrze nakarmione. Placówka ma siedzibę przy ulicy Reksia 48 i zaprasza chętnych do przegarnięcia kotkę z czworonogów od poniedziałku do piątku (między 9.00 a 17.00) oraz w so-

boty (od 9.00 do 14.00). Telefon - 33/ 814-18-18, e-mail: schronisko@schronisko.bielsko.biala.pl. Azyl posiada także stronę internetową: schronisko.bielsko.biala.pl oraz profil na facebooku: facebook.com/schroniskoreksio. (best)

Ani schronisko, ani wolność

Dzikie koty w matni

Kot jest co prawda gatunkiem udomowionym przed tysiącami lat, lecz nie wszystkie z nich to kanapowe mruczki. Spora grupę stanowią te na wpół dziczące, żyjące własnym kocim życiem. Od towarzystwa ludzi raczej stronią, choć trzymają się blisko ludzkich siedzib. Szacuje się, że w Bielsku-Białej żyje kilkaset takich kotów. I jest z nimi kłopot.

Mieszkają w piwnicach (zwłaszcza osiedlowych bloków), szopach czy opuszczonych ruinach budynków. Ale bynajmniej nie są pozostawione wyłącznie same sobie. Opiekę nad nimi sprawuje setka karmicieli, czyli osób, które z potrzeby serca pomagają przetrwać tym zwierzętom w miejskiej dżungli. Dokarmiają je, a kiedy trzeba, zabierają do weterynarza. Chronią je również przed innymi zagrożeniami. Nie są w tej posłudze pozostawieni bez wsparcia. Pomaga im miasto, kupując między innymi karmę. Poza tym gmina finansuje zabiegi sterylizacji kotów oraz leczenie ich w schronisku.

POLEMIKA NA SESJI

System ten funkcjonuje od lat i sprawdza się dobrze. Jeśli już dochodzi do jakichś zgrzytów, to powyżej o rodzaj karmy dostarczanej przez gminę. Ostatnio jednak zaczęło się coś psuć, czego dowodem są wydarzenia, jakie rozegrały się na sali sesyjnej podczas sierpniowych obrad Rady Miejskiej. Poprzedził je medialny szum wokół sprawy wypuszczenia z bielskiego schroniska dla zwierząt kilkunastu przebywających tam kotów (pisaliśmy o tym w numerze 32).

W słownej utarczce miłośnicy czworonogów, reprezentujący wolontariuszy pomagających schroni-

skowym mruczkom, zarzucili dyrekcyi schroniska wiele nieprawidłowości. Najpoważniejszy zarzut dotyczył bezprawnego - jak to określili - pozbycia się części kotów. Szefostwo schroniska odpieło te zarzuty twierdząc, że nic złego kotom się nie stało. Wręcz przeciwnie, teraz - gdy mogą swobodnie wychodzić ze schroniska na zewnątrz (i wracać kiedy chcą) - jest im lepiej. A za istniałą sytuację obwiniali wolontariuszy. - *To oni* - twierdzi Zdzisław Szwabowicz, dyrektor Miejskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt „Reksio” w Bielsku-Białej - *doprowadzili do tego, że dwa lata temu placówka zaczęła przyjmować wolno żyjące w mieście koty*. Tymczasem ich miejsce nie jest w schronisku dla zwierząt. Z tym zgadzają się obie strony. Tam powinny trafić wyłącznie koty nadające się do adopcji (młode, oswojone, żyjące z ludźmi za pan brat). „Dzikie” dachowce nie dają się pogłaskać, wziąć na ręce czy przytulić. Na widok człowieka uciekają, a sprovokowane mogą podrapać czy nawet pogryźć. Kto takiego kota adoptuje? W Bielsku do tej pory nie doszła do skutku żadna taka adopcja. Tymczasem zainteresowanie łagodnymi kociakami jest ogromne. - *Wolontariusze przekonali mnie, abym zostawiał w schronisku również te „dzikie” koty, które tra-*

fiały do nas w konkretnych celach. Na przykład na zabiegi sterylizacji, na leczenie czy podczas opieki nad młodymi - mówi Zdzisław Szwabowicz dodając, że zwierzęta te odstawiane były później do miejsc, w których żyły. - *Wolontariusze zapewnili mnie jednak, że i takie koty znajdą swój dom, a oni im w tym pomogą. Tymczasem tak się nie stało*.

„Dzikich” kotów zaczęło więc szybko przybywać i nie dość, że źle się w schronisku czuły, to jeszcze - jak to przedstawia dyrektor - oswojone nabierały w takim towarzystwie złych cech. Stąd też decyzja, aby „dzikim” dać możliwość życia na swobodzie, jednak pod nadzorem opiekunów ze schroniska. - *Są przez nas dokarmiane, a w każdej chwili mogą - jeśli same zechcą - wrócić. Zamierzamy także wybudować dla nich specjalne ocieplane budki na zimę* - tłumaczy dodając, że teraz, tak jak to było dawniej, żaden „dziki” kot, który trafi do schroniska, nie będzie przyjmowany na stałe i traktowany jako zwierzę do adopcji.

Z tłumaczeniami tymi nie zgadza się Aneta Czyżewska, szefowa bielskiego stowarzyszenia „Dla Braci Mniejszych” (wypowiadała się również na sesji Rady Miejskiej). Twierdzi stanowczo, że wolontariusze nigdy nie namawiali dyrekcyi schroniska, by przetrzy-

mywać w nim koty wolno żyjące. Wręcz przeciwnie. - *Zawsze staliśmy na stanowisku, że powinny one pozostać tam, gdzie żyją, stanowią bowiem część miejskiego ekosystemu. Nasze dotychczasowe działania świadczą najlepiej o tym, że zawsze byliśmy za tym, aby wolno żyjące koty - jeśli z jakichś powodów trafiły do schroniska - jak najszybciej wracały do miejsc swojego bytowania* - podkreśla również Katarzyna Maniewska, wolontariuszka z tak zwanej „KOTelkowej drużyny”. Zdaniem obu pań pozostawianie takich kotów w klatkach nie jest wskazane, podobnie jak wypuszczanie tak wielkiego stada w jednym miejscu - co dyrekcyja właśnie uczyniła. Skąd więc taka liczba „dzikich” rezydentów?

NIE MAJĄ GDZIE WRÓCIĆ

Koty w mieście przeszkadzają niektórym lokatorom budynków, w których żyją. Mieszkańcy skarżą się, że w piwnicach i klatkach schodowych cuchnie kocim moczem, jest brudno, są uczuleni na kocią sierść, czy też boją się o swoje dzieci mogące mieć kontakt z nieobliczalnym, zdziczałym kotem. Administratorzy kamienic, a zwłaszcza władze spółdzielni mieszkaniowych, chcąc mieć spokój, pozbywają się więc „dzikich” lokatorów. Koty są wylapywane i

w bardziej lub mniej oficjalny sposób trafiają do schroniska. Tam zostają już na stałe, bo nawet gdyby chciano je z powrotem wypuścić, to zazwyczaj nie mają już gdzie wracać. Wraz z pozbyciem się niechcianych kotów uszczelniane są bowiem okienka w piwnicach, zamknięte na stałe drzwi, niszczone legowiska. Miejskie koty nie mają się wtedy gdzie schronić. Staje się to coraz częstszą praktyką - na co uskarżają się karmiciele. Tymczasem nigdzie na terenie miasta nie buduje się budek dla „dzikich” kociaków, w których - zamiast w piwnicach - mogłyby zamieszkać.

Schronisko stało się więc swego rodzaju aresztem dla niepożądanых czworonożnych mieszkańców bielskich osiedli. Najwyraźniej jednak nikt nie zwraca uwagi na to, że chodzi przecież o półdzikie zwierzęta, jak kuny, jeże czy gołębie, których wiele żyje wśród miejskiej zabudowy. Nikt jednak - przynajmniej na razie - nie domaga się, aby kunę czy gołębia też odstawiać do azylu.

Tekst i foto: **MARCIN PŁUZEK**

Napisz do nas:
redakcja@kronika.beskidzka.pl

Pachniało w całej okolicy

KOZIAŃSKIE DUSZONKI

Ten, kto spacerował po Kozach Gajach w sobotę 24 września, mógł w okolicach ulicy Podgórskiej poczuć zapach dymu i pieczonych ziemniaków. Pachniało tak intensywnie, że woń rozchodziła się aż do oddalonej o kilkadziesiąt metrów drogi głównej.

Wszystko za sprawą Festiwalu Koziańskich Duszonek, który już po raz szósty ścigał wielu smakoszy tej potrawy, tym razem na boisko obok placu zabaw przy ul. Podgórskiej. Duszonki przyrządzone według własnych przepisów i rodzinnych tradycji - z ziemniaków, kapusty oraz różnego rodzaju mięs i przypraw - dusiły się wolno w okazałych rozmiarów żeliwnych kociołkach na specjalnie do tego celu przygotowanych paleniskach.

FOTO: MIROSLAW GALCZAK

Tuż przed ustawieniem garnków na ogniu nastąpiło oficjalne otwarcie placu zabaw. - *W Kozach rodzi się dużo dzieci, więc ku uciesze najmłodszych otworzyliśmy kolejne miejsce do igraszek. Są przy nim również urządzenia do ćwiczeń dla dorosłych i boiska siatkówki, piłki nożnej i koszykówki dla młodzieży* - mówi Krzysztof Fiałkowski, wójt Kóz.

Do konkursu zgłoszono udział dziewięć garnków. Zasady oceny były bardzo proste. Wygrywał kociołek, przy którym smakosze pozostawili największą liczbę talerzyków, wbijanych na specjalnie przygotowane obok szpikulce. Najsmaczniejsze okazały się duszonki państwa Woźniaków. Ze szpikulca przy ich stanowisku konkursowa komisja zdjęła aż 34 plastikowe miseczki. - *Chociaż nasz kociołek był największy, to z zawartości szybko został wyczyszczony do dna. A wchodzi do niego sporo, bo około 18 kilogramów produktów. Oprócz ziemniaków potrawa składała się ze swojskiej kielbasy, żeberek i boczku. Wszystko pikantnie przyprawione pieprzem, solą, uzupełnione cebulą, czerwoną papryką no i oczywiście obłożone liśćmi kapusty* - mówią Joanna Woźniak, jej mama Anna Czech i mąż Tomasz (na zdjęciu), którzy w sezonie letnim dla przyjaciół i członków rodziny podobne kociołki przygotowują niemalże co tydzień.

Każdy biorący udział w konkursie otrzymał nagrodę, zadbał o to organizatorzy festiwalu - wójt Krzysztof Fiałkowski oraz Rada Gminy na czele z przewodniczącą Bożeną Sadlik. (mir)

SEZON DRZEW I KRZEWÓW OWOCOWYCH

Chcesz założyć sad? A może planujesz tylko wprowadzić zmiany na działce lub w przydomowym ogródku? Jeżeli tak, to właśnie teraz jest na to najbardziej odpowiedni czas! Nadeszła przecież jesień, a wraz z nią najlepsze warunki do sadzenia drzew i krzewów owocowych.

Na Twoją wizytę specjalną jesienną ofertę przygotowała firma „Bratek”. Znajdziesz tu nie tylko szeroką gamę drzewek i krzewów owocowych. Atrakcyjna jesienna sprzedaż rozpocznie się już 1 października. Przyjdź, a zatrudnieni w szkółce pracownicy opo-

wiedzą ci w jaki sposób zasadzić, a później zadbać m.in. o borówkę amerykańską, jagodę kamczacką, żurawinę, jabłoni w odmianach zarówno starych jak i nowych, gruszę, śliwę, wiśnię, czereśnię oraz wiele innych owocowych drzew i krzewów.

SADOWNICZY KUPON RABATOWY

Zapraszamy na zakupy w firmie „Bratek” mieszczącej się przy ulicy Wyzwolenia 516 w Kozach (autobus nr 31, przystanek Hałcnów Gacek). Właśnie tutaj masz wielki wybór drzewek i krzewów owocowych. Na cały materiał szkółkarski możesz uzyskać 10-procentową zniżkę, wystarczy przedstawić sprzedawcy powyższy kupon. Sadownicza promocja z ceną niższą niż przypuszczałeś potrwa do końca października.

Oto przykładowa oferta jabłoni:

early genewa, oliwka żółta, topaz, idared, rubin, rubinola, bochemia, koksa pomarańczowa, landsberska, szampion, złota reneta, szara reneta, kosztela, a także rajska jabłoni.

www.brategbb.pl

ŻYWIECCZYNA NA ŁAMACH

Policja w „Samochodówce”

Przekonywali, by nie używali

Uzależnienie od dopalaczy, narkotyków czy alkoholu może zniszczyć nie tylko szanse młodego człowieka na rozwój, ale też pozbawić go zdrowia, a nawet życia - dowiedzieli się uczniowie żywieckiego Zespołu Szkół Samochodowych.

W przedostatnią wrześniową środę uczniów „Samochodówki” odwiedzili funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji i pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. - Przeprowadzili szeregi prelekcji mających na celu uświadomienie młodym ludziom zarówno o konsekwencjach zdrowotnych, jak i karnych eksperymentowania z używkami - przybliży Mirosław Piątek, rzecznik żywieckiej komendy. Spotkanie rozpoczęła pulmonolog Janusz Wyrwalski, który obrazowo przedstawił przyczyny powstawania uzależnień oraz ich skutki zdrowotne i społecz-

ne. Następnie żywieccy policjanci uwypuklili młodzieży problem uzależnień od strony odpowiedzialności karnej. Wyjaśnili takie pojęcia jak demoralizacja, nieletni sprawcy czynów karalnych oraz to, jakie konsekwencje prawne ponoszą młodzi sięgający po zabronione substancje. Dla młodzieży przygotowano również ulotki informacyjne. Każdy mógł też zobaczyć, jak zmienia się percepcja po wypiciu alkoholu czy zażyciu narkotyków testując narko- i alkoholigle. (mk)

FOTO: KPP ŻYWIEC

Podwójna wygrana - społeczność zintegrowana

Zawalczyli o powietrze

O tym sukcesie informowaliśmy na bieżąco. Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych w Żywcu zwyciężył w ogólnopolskim konkursie ekologicznym „Ciepło z klasą”. Było o co walczyć. Szkoła otrzymała voucher o wartości 92 tysięcy złotych. Nowoczesny sprzęt grzewczy tej właśnie wartości trafi wkrótce do Żywca.

Konkursową aktywność żywieckich uczniów wywołała... zła wiadomość. Ogłoszenie konkursu zbiegło się bowiem z publikacją wyników raportu Światowej Organizacji Zdrowia, który wskazywał, że - ich miasto - ma najbardziej zanieczyszczone powietrze w Europie. To właśnie zdopingowało młodych z żywieckiej „Budowlanki”, by zaangażować się w akcję. - Chcieliśmy coś zrobić, by o to powietrze zawalczyć. Każdy dzień w szkole zaczynał się od tego, że wyciągaliśmy smartfony i oddawaliśmy głos na naszą placówkę w głosowaniu internetowym - tłumaczy w rozmowie z Kroniką dumny trzecioklasista Jakub Kachel. - Do głosowania w konkursie namawialiśmy też lokalne instytucje, zostawialiśmy ulotki z instrukcją głosowania. Jesteśmy przyszłymi technikami urządzeń sanitarnych, więc chcielibyśmy uczyć się na najnowszym sprzęcie. Technologia przecież ciągle się rozwija - dodaje uczeń. - Nasza szkoła od kilku lat prowadzi działania proeko-

FOTO: KATARZYNA GRABON

W żywieckim ZSB-D konkursowe zwycięstwo fetowano podczas rozpoczęcia nowego roku szkolnego. logiczne, więc to nie tylko ten konkurs. Prócz wymiernych korzyści jakie nam przyniósł - nowej kotłowni, a w perspektywie także i oszczędności, zyskaliśmy dzięki tej kampanii coś jeszcze. Udało się zintegrować społeczność nie tylko szkolną, ale i lokalną - zauważa dyrektor szkoły Ewa Kaplyta. Nauczyciel przedmiotów zawodowych w żywieckiej „Bu-

dowlance”, Elżbieta Faber-Sańska, która zgłosiła szkołę do konkursu, podkreśla, że zdobyta nagroda, to olbrzymia szansa dla uczniów. - Będą mogli poznawać najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne, ich eksploatację i parametry. Praca na najnowocześniejszym sprzęcie na pewno zwiększy ich szanse na rynku pracy. (kag)

STAROSTA ŻYWIECKI

Pieczę zastępcza to system zintegrowanych działań osób i instytucji mających na celu niesienie pomocy rodzinom przeżywającym trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych nad dziećmi.

POMAGAMY RODZINOM I DZIECIOM

Może być ona sprawowana w formie rodzinnej: rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka oraz z formie instytucjonalnej poprzez organizację wspierania rodziny, którymi są jednostki samorządu terytorialnego, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W powiecie żywieckim zadania te wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu, które pełni też funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W razie konieczności zapewnienia dziecku właściwej opieki w pierwszej kolejności robi się to poprzez umieszczenie go w rodzinnej pieczy zastępczej, a gdy brakuje takiej możliwości lub nie jest to zasadne z innych ważnych powodów - w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Realizując plan pomocy, placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniają dziecku całodobową opiekę oraz wychowanie, a także zaspokajają jego niezbędne potrzeby. Umożliwiają podopiecznym kontakt z rodzicami oraz innymi bliskimi osobami, chyba że wyrok sądu stanowi inaczej. Podejmują również działania, których celem jest powrót dziecka do rodziny, a gdy jest to niemożliwe przygotowują je do samodzielnego i odpowiedzialnego życia.

Główną przyczyną umieszczania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu żywieckiego jest między innymi uzależnienie rodziców od alkoholu i innych środków odurzających, porzucenie dziecka, sieroctwo, aspekt zdrowotny opiekunów lub bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Według stanu na dzień 15 września 2016 roku na terenie powiatu żywieckiego funkcjonują następujące formy rodzinnej pieczy za-

stępnej: 54 rodziny spokrewnione, 53 rodziny niezawodowe, 2 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodzina zawodowa zwykła i 3 rodzinne domy dziecka. Tego typu form rodzinnej pieczy zastępczej jest więc w powiecie żywieckim 113, a ilość dzieci znajdujących się pod ich opieką kształtuje się na poziomie 169. Rocznie Starostwo Powiatowe w Żywcu przeznacza na realizację tych zadań prawie 5,5 mln złotych. Nowy system prawny wprowadzony w 2012 roku daje jednostkom wspierania rodziny funkcjonującym na terenach gmin (przeważnie są to ośrodki pomocy społecznej) możliwość zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej poprzez zintensyfikowanie pracy z rodziną, w której stwierdzono problem i zagrożenie odebrania dzieci przez asystentów rodzinnych.

Andrzej Kalata
Starosta Żywiecki

Karetka dla czterech gmin

Szybszy ratunek

Po czternastu latach wielkich bojów w Łękawicy zaczął w końcu stacjonować podstawowy zespół ratownictwa medycznego wraz z karetką.

Na Żywiecczyźnie do tej pory działało pięć zespołów: trzy specjalistyczne (Rajcza, Żywiec, Jeleśnia) i dwa podstawowe (Żywiec, Węgierska Górka). Batalia o szósty zaczęła się w 2002 roku. Powody? Powiat żywiecki jest bardzo rozległy, ma trudne warunki dojazdowe, a rok rocznie odwiedza go wielu turystów. W 2013 wydawało się, że sprawa jest już załatwiona. W Śląskim Urzędzie Wojewódzkim podjęto decyzję, które miały zaowocować utworzeniem dwóch podstawowych zespołów: jednego w Strumieniu (powiat cieszyński), drugiego w Łękawicy. Niestety, decyzją Ministerstwa Zdrowia dodatkowy zespół powołano jedynie na ziemi cieszyńskiej.

Optymizmem powiało w październiku 2015 roku. Andrzej Kalata, starosta żywiecki, mówił wtedy o piśmie od wicewojewody śląskiego, z którego wynikało, że Żywiecczyzna ma ogromne szanse na dofinansowanie szóstego zespołu. Mimo pisma nic się jednak konkretnego dalej nie działo, więc zdesperowany starosta zwołał 6 kwiet-

nie tego roku robocze spotkanie w sprawie ZRM w Łękawicy. Obecni na nim - między innymi - wicewojewoda Jan Chruszcz, Jolanta Jaszczurowska-Czaplińska, szefowa Wydziału Nadzoru nad Systemem Opieki Zdrowotnej w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim oraz poseł Kazimierz Matuszyna deklarowali daleko idące wsparcie dla tego projektu. Poseł obiecał nawet, że postara się wychodzić w Ministerstwie Zdrowia wszelkie zgody i akceptacje potrzebne do utworzenia szóstego zespołu. Najwyraźniej deklaracje nie były czcze, bo w połowie września na stronie internetowej łękawickiego Urzędu Gminy wójt Tadeusz Tomiczek poinformował: Od 1 października 2016 roku, w budynku Centrum Integracji Społeczności Lokalnej w Łękawicy stacjonować będzie zespół wyjazdowy ratownictwa medycznego z karetką. Zespół obsługiwał będzie teren gmin Łękawica, Słemień, Czernichów i Gilowice. Starosta potwierdził tę informację podczas wrześniowej sesji Rady Powiatu w Żywcu. (best)

Szkoła pokoleń

Osiem dekad Ekonoma

Początki Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu sięgają okresu przedwojennego. W 1936 roku założona została Miejska Jednoročná Szkoła Przysposobienia Kupieckiego. Z czasem placówka została przekształcona w 3-letnie Miejskie Gimnazjum Kupieckie. Pierwszym dyrektorem został wybitny polonista i wychowawca, doskonały organizator, profesor Michał Jeziorski. W minioną sobotę „Ekonom” świętował 80-lecie.

Przez osiem dekad szkoła zmieniała strukturę, jak i lokalizację, ale jedno pozostało niezmiennie, co przyznają po latach absolwenci. - *To niepowtarzalna atmosfera, która łączy kilka pokoleń nauczycieli i uczniów* - potwierdza obecny dyrektor szkoły, Adam Zoń.

CHARAKTERNYCH SIĘ PAMIĘTA...

Podczas uroczystości jubileuszowych, które rozpoczęła msza święta w żywieckiej konkatedrze, ZSE-G przekazany został sztandar (foto). Święto placówki było okazją do spotkania grona pedagogicznego, uczniów, ale i przyjaciół szkoły, wspierających ją od lat. Na szkolnych korytarzach można było spotkać dawnych maturzystów, którzy jak Halina Kowalewska (nazwisko panięskie - Jurasz) na tablo poszukiwali znajomych twarzy. - *Czasy były piękne, cóż młodość - wspomina z westchnieniem. - Uczyliśmy się w trochę siermiężnych warunkach. Wtedy było tylko jedno piętro, ciasnota... Teraz szkoła jest piękna!* - przyznaje, zwiędzając budynek. - *Bardzo dobrze wspominam tę szkołę. Skończyłam tu naukę 40 lat temu - wspomina, wpisując się do księgi pamiątkowej, Małgorzata Szwed z Żywca. - Próc wiedzy, wyniosłam stąd wiele dobrych wspomnień o „charakternych” profesorach, którzy dawali się nam we znaki. Pamięta się ich najbardziej. Profesor Ryczkiewicz od geografii, profesor Sroka od ekonomii... Miło wraca się w te mury. Do młodości zawsze miło się wraca* - dodaje z uśmiechem dawna uczennica.

Pewna grupa maturzystów z rocznika 1963 „urwała” się nieco wcześniej z części oficjalnej uroczystości, by zatopić się we wspólnych wspomnieniach. - *Ta szkoła dała nam pracę i dobry, ceniony również dzisiaj, zawód - przyznają zgodnie absolwenci sprzed ponad pół wieku. Pozostały wielkie przyjaźnie jak i... miłości z tamtych lat. - Wyszedł za mąż za kolegę z klasy - chwali się Halina Pluta (nazwisko panięskie - Kubica). - Kolega z tablo jest moim mężem do dziś!* - śmieje się. - *Najbardziej z dawnych lat zapamiętaliśmy chyba nauczycieli* - zauważa, przeglądając dawne fotografie Jadwiga Ormaniec (nazwisko panięskie - Białek). - *Lubiłam matematykę, więc w pamięci pozostał mi profesor Witkowski i profesorka Jadwiga Srokowa, ucząca księgowości - dzięki niej zostałam główną księgową - dorzuca wspomnienia o swoich pedagogach dawna*

uczennica żywieckiego „Ekonoma”. Bogumił Banaś niektóre ze swoich koleżanek spotkał po... 53 latach. - *Panie, które wówczas chodziły ze mną do szkoły były młode i piękne, teraz są tylko piękne!* - wybucha śmiechem wraz z całą pochyloną nad fotografiami grupą. - *Pamiętam jedną z lekcji wychowawczych. Nasz dyrektor Kamiński kiedyś zadał nam pytanie: co to jest miłość? Potem nam wyjaśnił: prawdziwa miłość polega na wzajemnym wybaczeniu, zrozumieniu i znalezieniu wspólnych pasji... Takich lekcji się nie zapomina* - dodaje.

CIEPŁO NA SERCU

Jubileuszowe emocje towarzyszyły nie tylko absolwentom, którzy zajrzeli do specjalnie zaaranżowanej klasy wspomnień. - *Kiedy przychodzą tu osoby z pokolenia naszych rodziców, a nawet dziadków i szukają na zdjęciach*

siebie oraz przyjaciół z dawnych lat, to robi się ciepło na sercu, że ta szkoła rzeczywiście łączyła tych ludzi, a my jesteśmy teraz też częścią tej historii - przyznaje Angelina Pstruszyńska z klasy III TE1. - *Za parę lat też zapewne będziemy tak wspominać. Przyjdziemy na stulecie!* - dodaje trzecioklasistka. - *Choć mamy oprowadzać naszych gości, to właściwie oni przejmują inicjatywę i zaczynają opowiadać o naszej szkole. Widać, że te wspomnienia sprawiają im radość* - przyznaje jej koleżanka z klasy, Edyta Szymik. - *Nasza szkoła to technikum, więc po czterech latach mamy już zapewniony zawód. Wiele osób polecało nam tę szkołę - tłumaczy swój szkolny wybór. Absolwentka „Ekonoma” Marta Dendys, która obecnie kończy studia doktoranckie na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, choć dziś zajmuje się hydro-geologią przyznaje, że szkoła nie tylko dała jej solidną wiedzę. - Wyniosłam stąd też praktyczne umiejętności np. biegłego sporządzania aktów prawnych.*

Czymś niepowtarzalnym jest też to, co można określić jako „ducha szkoły”. To sztafeta pokoleń, którą można zobaczyć na naszej uroczystości. Nie mniej ważne jest też dla mnie poczucie, które zaszczyliło w nas nauczyciele, że jesteśmy po prostu wartościowymi ludźmi.

Dziś Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych kształci 800 uczniów. - *Ofertujemy naukę na ciekawych kierunkach: technik - reklamy, żywienia i usług gastronomicznych, ekonomista, handlowiec oraz, co jest nowością, technik logistyk* - wylicza dyrektor Zoń. - *W Zasadniczej Szkole Zawodowej przygotowujemy do pracy w zawodzie sprzedawcy, cukiernika, kucharza i piekarza* - dodaje, nie kryjąc zadowolenia z wysokich lokat uczniów w olimpiadach wiedzy ekonomicznej, dobrych wyników matur i egzaminów zawodowych. Przyznaje jednak, że najbardziej ceni sobie atmosferę tej „szkoły pokoleń”, gdzie chodzili dziadkowie, rodzice, a teraz - kolejne pokolenie. (kag)

FOTO: Z ARCHIWUM SZKOŁY

„Maturzyści rocznik 1963” (od lewej): Natalia Kramarczyk (Sanetra), Bogumił Banaś, Barbara Mazurek (Gabriel), Jadwiga Ormaniec (Białek), Halina Pluta (Kubica).

Węgierska Górka:

POLICJA W PRZEDSZKOLU

Niedawno żywieccy policjanci odbyli maraton wizyt u uczniów podstawówek, ucząc bezpiecznego zachowania. Nie zapominają i o przedszkolakach.

16 września funkcjonariusze odwiedzili przedszkolaków z Węgierskiej Górki. W przystępny sposób uczyli dzieci bezpiecznego poruszania się po drogach oraz tego, jak wezwać pomoc, gdy ktoś jej potrzebuje. Najmłodsi wiedzą już też, jak zachować się w przypadku spotkania agresywnego psa. - *Przedszkolaki pilnie uczestniczyły w zajęciach i wykazały się ogromną wiedzą, bezbłędnie odpowiadając na pytania policjantów. Dużo pozytywnych emocji wśród milusińskich wzbudziły odwiedziny Sznupeka - maskotki śląskiej policji. Na koniec maluchy otrzymały elementy odbłaskowe. Stróżę prawa tłumaczyli, w jakich sytuacjach i dlaczego należy je nosić* - relacjonuje Mirosława Piątek, rzecznik żywieckiej komendy. (mk)

FOTO: KPP ŻYWIEC

Odeszła najstarsza mieszkanka Podbeskidzia

Żywiec pożegnał nestorkę

Żywiec pożegnał najstarszą mieszkankę Stanisławę Pietrzyk (z domu Ostrowską). Urodzona w 1910 roku w Żywcu, przez lata związana z miastem, ostatnia z Seminarzystek - absolwentka Żywieckiego Seminarium Nauczycielskiego przy ul. Zielonej, z czasem i nauczycielka tej zacnej szkoły...

- *Osoba, która ukochała i z dumą nosiła strój żywiecki* - tak o zmarłej mówią członkowie Asysty Żywieckiej. - *Kopalnia wiedzy o dawnym Żywcu, ale nad wszystko dobra i ciepła kobieta* - dodaje Dorota Firlej.

W czasie wojny Stanisława Pietrzyk wyjechała do Dębicy, gdzie jej ojciec - lekarz otrzymał przydział. Tam wspierała go w opiece nad chorymi. Po wojnie wraz z ojcem zajmowała się w Oświęcimiu leczeniem więźniów. Z czasem ukończyła też Szkołę Pielęgniarską i zawodowo pracowała w oświęcimskiej przychodni. Przez lata zapraszana była do szkół pielęgniarskich i nie tylko - w ten sposób łączyła swoje największe pasje: nauczanie i pielęgniarstwo. Po przejściu na emeryturę powróciła do rodzinnego domu w Żywcu.

W 2014 roku nestorka grodu nad Sołą została wpisana do Złotej Księgi Miasta Żywca. Spoczęła na miejscowym cmentarzu Przemienienia Pańskiego. (kag)

Milówka:

SZKOLNY JUBILEUSZ

Z okazji 45-lecia LO im. Marii Konopnickiej w Milówce odbędzie się rodzinny piknik. Szkoła zaprasza na swoje święto 1 października (14.00 - 17.00).

W programie między innymi: występ szkolnego zespołu tanecznego „Impuls”, pokaz mody - również tej inspirowanej regionem, a także prezentacja ówczesnych pod hasłem „Mama w formie”. Nie zabraknie też rywalizacji sportowej - ale na wesoło. Ojcowie będą mogli spróbować swoich sił w wbijaniu gwoździ na czas czy noszeniu drewna do kominka. Mamy rywalizować będą w obieraniu jesiennych jabłek. Uczniowie także nie będą się nudzić - dla nich przewidziano „zadaniowy tor przeszkód”. (kag)

NIE DAJ SIĘ MGLE!

FOTO: BIELSKIE DROGI

Zaczął się sezon na poranne i wieczorne mgły. Ale wielu podbeskidzkich kierowców w dalszym ciągu nie potrafi bezpiecznie poruszać się w takich warunkach. Szwankuje nawet wiedza o tym, w jaki sposób używać świateł przeciwmgłowych.

W połowie września powróciły dawno niewidziane gęste mgły. Z reguły najbardziej podatne na ich występowanie są odcinki dróg, które biegną w dolinach, między polami, a szczególnie w rejonie jezior, rzek i stawów. Wiedzą o tym dobrze na przykład mieszkańcy Landeki w gminie Jasienica, gdzie prawie wszystkie te czynniki występują naraz.

Mgła w drastyczny sposób obniża widoczność na drodze. To szczególnie niebezpieczne na dwupasmówkach, gdzie kierowcy mocniej przyciskają pedał gazu do podłogi. Wielu z nich jedzie niemal „na ślepo” licząc, że na takiej teoretycznie dużo bezpieczniejszej trasie nie napotkają żadnych przeszkód. Policjanci ostrzegają, że to proszenie się o kłopoty.

NOGA Z GAZU

- Najbardziej podstawowa sprawa, to zmniejszyć prędkość do poziomu, w którym będziemy mogli zareagować na nagłe zagrożenie. Na drodze możemy spotkać różne sytuacje i musimy dać sobie szansę na ratunek - wskazuje Krzysztof Stankiewicz, zastępca naczelnika Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Bielsku-Białej. Z tego też względu trzeba szczególnie wystrzegać się. Nie możemy się rozpraszać na przykład prowadzeniem rozmowy telefonicznej.

Wiceszef bielskiej drogówki szczególną uwagę zwraca na prawidłowe przeprowadzenie manewru wyprzedzania. Jeśli w gęstej mgle trzeba go wykonać, należy wyprzedzanemu kierowcy dodatkowo to zaakcentować. Czyli wysłać krótkotrwałe sygnały dźwiękowe. - Klakson po to właśnie jest, by ostrzegać o niebezpieczeństwie - przypomina Krzysztof Stankiewicz.

CZERWONY SYGNAŁ

Podczas jazdy we mgle kluczowe jest prawidłowe używanie świateł. Najważniejsze - i obowiązkowe - jest używanie tylnego światła przeciwmgłowego. Mocne czerwone światło dużo łatwiej przebija się przez mgłę i dzięki niemu jadący za nami widzą nas z dużo większej odległości. Trzeba tylko wiedzieć, że można je włączyć wtedy, gdy widoczność spada poniżej 50 metrów. W przeciwnym przypadku światło tylko oślepia innych kierowców, szczególnie gdy jezdnia jest mokra, a ponadto może zostać pomyłone ze światłem stopu. Zastępca naczelnika WRD przekonuje, że żaden policjant nie będzie mierzył co do centymetra, czy kierowca zastosował się do reguły 50 metrów, ale osoba, która używała uprawnienia kierowcy powinna umieć ocenić odległość. Jeśli sobie z tym nie radzi, to może ocenić odległość korzystając z obecnych przy drodze słupków pikietażowych, rozmieszczonych co sto metrów.

Osobną kwestią jest używanie nieobowiązkowych przednich świateł przeciwmgłowych. Światła mijania słabo sobie radzą z rozpraszaniem mgły. Nieodświadczeni kierowcy sądzą, że lepsze będą mocniejsze światła drogowe (tzw. długie). Jednak od razu po ich włączeniu przekonują się, że silne światło tylko odbija się od kropel wody i ich oślepia. Skutecznym rozwiązaniem są tylko nisko umieszczone światła, które nie spowodują oślepiającego efektu. Można ich używać nie tylko podczas mgły, ale też podczas innych warunków powodujących zmniejszenie widoczności, jak deszcz czy zamieć. Prawo dopuszcza też ich włączenie na trasie oznaczonej znakami ostrzegawczymi jako droga kręta.

MOŻNA DOSTAĆ MANDAT

Niewłaściwe używanie świateł przeciwmgłowych albo nieposiadanie takiego światła z tyłu może sprawić, że kierowca zostanie zatrzymany przez policjantów. I ukarany stuzłotowym mandatem. Jeśli tylne światło w ogóle nie działa, funkcjonariusze mogą też zatrzymać dowód rejestracyjny. (mk)

Cyklisści w opałach

Aż czworo rowerzystów trafiło do szpitala po wypadkach, do których doszło w ostatnich tygodniach. W jednym przypadku - patrząc na zniszczoną osobówkę - aż trudno było uwierzyć, że rowerzysta nie zginął na miejscu.

Fatalna seria rozpoczęła się na ulicy Lotniczej w Bielsku-Białej. 31-letni kierowca jednoślada, chcąc uniknąć zderzenia z jadącym na rowerze dzieckiem, gwałtownie zahamował, doprowadzając do zderzenia z 61-letnią rowerzystką. Na skutek wypadku kobieta doznała obrażeń nogi i ręki. Trafiła do szpitala.

Kolejne dwie kraksy, w tym najpoważniejszą odnotowano w Łownicy. 32-letni kierowca hondy civic potrafił 62-letniego rowerzystę. Samochód miał uszkodzony zderzak i maskę oraz rozbita przednią szybę i wgnieciony dach (foto). Rowerzysta przeżył uderzenie o takiej sile. Wedle wstępnych ustaleń policjantów, w wypadku główną rolę mogła odegrać kierująca busem, która odjechała z miejsca zdarzenia. Miała ona na zakręcie zjechać na przeciwny pas ruchu, czyli po prostu ściąć zakręt. 32-letni kierowca hondy civic w tej sytuacji musiał zjechać na pobocze, gdzie potrafił rowerzystę.

Tego samego popołudnia fatalny wypadek miał miejsce na ulicy Partyzantów w Bielsku-Białej. 63-letni kierowca renaulta megane potrafił tam 15-letniego rowerzystę.

FOTO: FB BIELSKIE DROGI

Trudno uwierzyć, ale rowerzysta przeżył tak mocne zderzenie z osobówką.

stę, który przejeżdżał przez przejście dla pieszych. Chłopak trafił do szpitala pediatrycznego z urazem kręgosłupa.

Do kolejnego wypadku doszło nocą, również na ulicy Partyzantów. Kierowca osobówki potrafił 30-letniego kierowcę jednoślada. Mężczyzna z ranami głowy wyładował w szpitalu.

Mundurowi apelują do rowerzystów, by na siebie uważali, bo wraz z nadejściem jesieni warunki

drogowe stają się coraz gorsze. - Od początku roku na bielskich drogach doszło już do blisko 50 zdarzeń z udziałem rowerzystów, w których rannych zostało 19 osób. Dlatego kierowców jednoślada prosimy o zachowanie podstawowych zasad bezpieczeństwa i stosowanie się do przepisów ruchu drogowego. Pamiętajmy, że nieodpowiedzialna i brawurowa jazda może doprowadzić do wypadku i poważnych urazów! - mówi Elwira Jurasz, rzecznik prasowy KMP.

Brak wyobraźni, nieostrożność użytkowników dróg i łamanie podstawowych przepisów to, według policjantów, główne przyczyny tragicznych zdarzeń drogowych. Przypominają, że przy dużym natężeniu ruchu, w różnych warunkach pogodowych, nawet najmniejszy błąd może doprowadzić do tragedii. - Rowerzyści w większym stopniu niż kierowcy samochodów są narażeni na utratę zdrowia i życia. Nie chronią ich pasy bezpieczeństwa, karoseria i poduszki powietrzne - wskazuje rzecznik. (mk)

Zadanie specjalne zamiast mandatu

Radiowóz i... karawan

Policjanci w towarzystwie strażaków, ratowników PCK i pracowników... zakładu pogrzebowego, zatrzymywali kierowców łamiących przepisy. I składali im osobliwe propozycje.

21 września przy ulicy Kolistej w Bielsku-Białej zorganizowano akcję w ramach „Europejskiego dnia bez ofiar śmiertelnych”. Bielska komenda w dość nietypowy sposób postanowiła zwrócić uwagę kierowców na nierzadko tragiczne w skutkach konsekwencje brawury i nieodpowiedzialności na drodze. Zatrzymano pięcioro kierujących. Czwooro z nich przekroczyło dopuszczalną prędkość, a jeden zapomniał o włączeniu świateł mijania. Zmotoryzowani mogli albo dostać mandat za swoje przewinienie, albo wykonać jedno z zadań, podczas którego wcielali się w rolę policjanta, ratownika, strażaka czy pracownika zakładu pogrzebowego. - Przekroczyłam nieznacznie prędkość. Mogłam zapłacić mandat albo przeprowadzić

resuscytację na manekinie. Spróbowałam i choć nie było to łatwe, bo nawet „złamalam” mu mostek, to w końcu sobie poradziłam. Warto było, bo taka umiejętność może się

FOTO: KMP-BB

Ta kierująca przekonała się, że wyciągnięcie poszkodowanego z rozbitego samochodu nie jest łatwe.

przydać - mówi „Kronice” młoda bielszczanka.

- Wyzwania obejmowały nie tylko udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanemu, ale też wyciąganie z samochodu nieprzytomnego kierowcy czy wygłoszenie na miejscu wypadku komunikatu oraz apelu do kierowców w obecności przed-

stawicieli mediów. Za jedno z najtrudniejszych zadań uznano przeniesienie noszy z „ciałem” ofiary wypadku do karawanu, w obecności rozpaczającej i próbującej nie dopuścić do tego rodziny. Jednak wszyscy zatrzymani przez drogówkę podjęli rękawicę i świetnie poradzi sobie z wylosowanymi zadaniami - relacjonuje Aleksandra Gęga z bielskiej policji. Mężczyzna, któremu wyznaczono to ostatnie zadanie w pierwszej chwili wołał zapłacić mandat, ale w końcu zdecydował się wcielić w trudną rolę. - Mandat nie zadziałał tak na wyobraźnię, jak wyobrażenie sobie skutków tragicznego wypadku. O mandacie taki kierowca może prędko zapomni, ale o tym, że na chwilę został pracownikiem zakładu pogrzebowego i miał tak przykre zadanie, już nie. Co więcej, opowie o tym wszystkim bliskim i znajomym. Wszyscy się zastanowią, czy aby nie warto jeździć ostrożniej. A o taki efekt prewencyjny tu chodzi - tłumaczy. (mk)

A TO CI ROLNIK!

Sto gramów marihuanowego suszu oraz 24 krzewy konopi indyjskich - takimi plonami mógł się „pochwalić” pewien „rolnik” z Łodygowic.

Policjanci z Łodygowic wprawili na posesję mieszkańca tej gminy. Dobrze wiedzieli, czego się mogą tam spodziewać. Po zarekwirowaniu towaru 44-latkowi postawiono zarzuty. Odpowie za posiadanie znacznej ilości narkotyków i ich wytwarzanie. Grozi mu nawet

FOTO: PSP ŻYWIEC

osiem lat więzienia. Na proces czeka jednak na wolności, bo zastosowano wobec niego tylko policyjny dozór. (mk)

Dziesięć listów gończych

Policjanci z Żywiecczyny nie pamiętają, aby w ostatnich latach zatrzymali gagatka, za którym wydano aż dziesięć listów gończych. I to gagatka, który o swoją wolność walczył jak lew do ostatniej chwili.

Na początku września dwa razy włamano się do tego samego sklepu w Wieprzu. Złodziej związał artykuły warte ponad dwa tysiące złotych. Policjanci z Węgierskiej Górki rozpoczęli poszukiwa-

nia złodzieja i szybko ustalili, że za kradzieżami stoi 27-letni mieszkaniec Bielska-Białej. Jednak ten skutecznie ukrywał się przed strażami prawa. Do czasu...

Nie minął tydzień, a policjanci z Żywiecczyny przez przypadek rozpoznali 27-latkę na bielskiej ulicy (wybrali się do tego miasta, by załatwić zupełnie inną sprawę). Wylegitymowali go, a ten próbował się wyłgać, prezentując im dokumenty in-

W końcu trafił za kraty

nej osoby. Nie dali się nabrać i zatrzymali go. Jak się wkrótce okazało, nie tylko mundurowi z Węgierskiej Górki chcieli dopaść 27-latkę. Był poszukiwany przez sądy z Bielska-Białej i innych powiatów - głównie za kradzieże - aż dziesięcioma listami gończymi! Do odbycia ma kary więzienia na podstawie kilku wyroków. Teraz - za ostatnie wyczyny - czeka go kolejny. Trafił już za kraty i zapewne długo się to nie zmieni. (mk)

Twoje zdrowie

JESIENNY KOMPLET BADAŃ

Jesienią warto zadbać o siebie. Nie tyle o wygląd, bo przecież czynimy to niezależnie od pory roku, ale o zmianę nawyków żywieniowych, sposobu spędzania wolnego czasu, a także radzenie sobie ze stresującymi sytuacjami. Warto również uporządkować swój organizm, aby wraz z nadejściem zimy i chłodnych dni, móc cieszyć się witalnością, dobrym nastrojem i kondycją. W tym celu już teraz warto pomyśleć o zrobieniu podstawowych badań lekarskich. O tym kiedy, jak często i po co je wykonywać piszemy w naszym małym, zdrowotnym przewodniku.

Choć wielu pracowników laboratoriów medycznych z Podbeskidzia zauważa, iż coraz większą popularnością cieszą się badania profilaktyczne, to i tak wiele osób bagatelizuje ich znaczenie. Tymczasem są one jedną z nielicznych metod zachowania zdrowia na dłużej, bez konieczności odbywania wizyt u lekarza i wydawania góry pieniędzy na leki. Wystarczy jedynie odrobina czasu i dobrych chęci, aby zdecydować się na wizytę w laboratorium i skorzystać z pakietu badań, które oferują placówki w Bielsku-Białej i okolicznych miejscowościach.

Często bowiem bywa tak, że chociaż nie wyczuwa się żadnych niepokojących objawów, w rzeczywistości organizm zmagając się z jakąś infekcją, zapaleniem, a nawet poważniejszym schorzeniem. Właśnie dlatego warto co jakiś czas korzystać z możliwości odbycia badań, bo dzięki nim dostrzeże się to, co na co dzień było niewidoczne.

Badania profilaktyczne warto rozpocząć od pakietu podstawowego. W jego skład wchodzi badanie moczu, a także krwi. Wyniki jakie się uzyska mogą być zadowalające, ale jeśli wskazują pewne wahania czy odstępstwa od norm nie wolno tego bagatelizować. Złe wyniki badań moczu mogą wskazywać na problemy z nerkami, a także zakażeniami układu moczowo-płciowego. Z kolei badania krwi, czyli OB i morfologia stanowią punkt wyjścia w odróżnianiu organizmu zdrowego od chorego, dlatego przynajmniej raz w roku warto dać się „ukłuć”. Badanie trwa niespełna minutę, a dzięki niemu można dowiedzieć się o swoim zdrowiu bardzo wiele, przykładowo - czy ma się do czynienia z anemią bądź problemami z krzepnięciem krwi lub, co gorsza, czy w organizmie szaleje jakaś infekcja. Dzięki badaniom krwi w ramach podstawowego pakietu uda się także zbadać poziom cukru, jak i zawczasu wyeliminować miażdżycę, jeśli wyniki wykazały we krwi niepokojące ilości cholesterolu. Dla wewnętrznego spokoju raz w roku warto wykonywać także przesiewowe badania oceniające stan wątroby, zwłaszcza,

FOTO: 123RF

że jej wirusowe zapalenia wszystkich typów stały się w ostatnich latach bolączką wielu pacjentów. Idealne będzie do tego badanie ALT, które można rozszerzyć również o AST, czyli parametry biochemiczne krwi, pozwalające na ocenę ogólnej kondycji całego organizmu, ale także poszczególnych organów, a w tym wątroby i serca oraz mięśni. W laboratorium można wykonać również dodatkowe, aczkolwiek cenne dla świadomości zdrowotnej badanie TSH, odzwierciedlające funkcjonowanie tarczycy. Można również zapytać o badania, wykrywające zaburzenia krzepnięcia krwi, w kierunku osteoporozy czy skłonności do alergii.

Ze względu na niepokojące statystyki, dotyczące zachorowalności w naszym regionie na boreliozę, czyli chorobę przenoszoną przez kleszcze, warto - zwłaszcza po sezonie wakacyjnych wypadów na łono natury - zdecydować się na badanie krwi pod tym kątem. Objawem alarmującym jest rumień wędrujący, który występuje u około połowy mających tę chorobę pacjentów. Jego występowanie to jednak loteria, a wów-

czas do badania przekonać powinny takie objawy jak zmęczenie, gorączka, bóle głowy, mięśni i stawów, zaburzenia czucia i kołatanie serca. Kleszcze przyczyniają się również do zachorowalności na zapalenie opon mózgowych. Dla zapewnienia odpowiedniego zabezpieczenia niezbędne jest uodpornienie podstawowe przez podanie szczepionki. Żeby szczepionka pewnie działała pobudza się układ obronny organizmu do tworzenia ciał obronnych przez trzyetapowe szczepienie (najlepiej rozpocząć szczepienie w zimie lub wczesną wiosną).

Sporą popularnością cieszą się ostatnio badania krwi wykrywające poziom markerów nowotworowych, nazywanych także wskaźnikami nowotworowymi. Są to substancje chemiczne o zróżnicowanej budowie, wytwarzane w tkankach organizmu. W zdrowych tkankach jest ich bardzo mało, ale gdy pojawia się nowotwór, znacznie zwiększa się ilość tych substancji. Oznaczanie markerów rzadko wykonuje się w celach profilaktycznych, gdyż tylko nieliczne z nich są związane z bardzo wczesnym stadium choroby. Jednak coraz częściej lekarze zlecają oznaczanie markerów osobom dziedzicznie obciążonym takimi chorobami, nierzadko są to całe rodziny. Umożliwia to wcześniejsze rozpoczęcie leczenia. Pozwala również wykryć i zapobiec zagrożeniu na przykład rakiem jelita grubego, piersi bądź jajnika.

Warto pamiętać też o grupie profilaktycznych badań w kierunku wykrycia wad wzroku. Częstość ich robienia uzależniona jest od wieku oraz rodzaju wykonywanego zawodu. Najczęściej jednak zaleca się, aby osoby dorosłe badania kontrolne wykonywały co dwa lata. Znacznie częściej u okulisty powinni stawiać się cukrzycy, a także cierpiący na choroby reumatyczne, naczyń, układu nerwowego czy nowotwory. Do wizyty u okulisty powinny dać się też przekonać osoby starsze. (nat)

BESKIDZKIE
Centrum Medyczne

BIELSKO-BIAŁA
UL. MŁODZIEŻOWA 21
bcm@bcm.bielsko.pl

97448/210916

MASZ ZAĆMĘ? TWOI RODZICE MAJĄ ZAĆMĘ?

Umów się na bezpłatną konsultację
w Beskidzkim Centrum Medycznym tel. 33 826 3446

BESKIDZKIE
Centrum Medyczne

BIELSKO-BIAŁA
ul. MŁODZIEŻOWA 21
ul. DĄBROWSKIEGO 3/I

Rejestracja: 33 82 63 400

bcm@bcm.bielsko.pl

NOWOŚĆ W Beskidzkim Centrum Medycznym
BADANIA KIEROWCÓW
- PRACOWNIA BADAŃ PSYCHOLOGICZNYCH

Badamy:

- + kierowców amatorów i zawodowców:
  - badania podstawowe (dla kandydatów na kierowców),
  - badania okresowe (dla kierowców zawodowych kat. A, B, C, D, E, T)
  - badania kontrolne (po przekroczeniu punktów, po alkoholu lub po spowodowaniu wypadku)
- + kierowców pojazdów uprzywilejowanych
- + instruktorów nauki jazdy
- + egzaminatorów i kandydatów na egzaminatorów
- + badania kierowców pojazdów służbowych (np. przedstawiciele handlowi)
- + operatorów wszelkiego rodzaju maszyn i sprzętu budowlanego (wózków jezdniowych, podnośników, suwnic, spycharek, koparek, ładowarek, walców i innych maszyn)
- + osoby pracujące na wysokościach

www.bcm.bielsko.pl

97447/210916

GINEKOLOGICZNE CENTRUM MEDYCZNE

Supra-med
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

43-309 Bielsko-Biała, ul. Olszówka 10A
tel. 33/822 77 22, 33/822 77 77

Czynne od poniedziałku do piątku od 9.00 do 19.00
soboty od 9.00 do 12.00

- **Zmiany szyjki macicy (HPV)**
- cytologia, kolposkopia
- **Niepłodność** - drożność jajowodów, histeroskopia diagnostyczna i zabiegowa
- **Nietrzymanie moczu, rewitalizacja pochwy, labioplastyka** - Laser Mona Lisa
- **Wady płodu** - USG prenatalne 4D
- **Piersi** - zmiany łagodne i złośliwe (USG)
- **Jama brzuszna, tarczycy** (USG)
- **Mięśniaki macicy** - diagnostyka i leczenie
- **Nieprawidłowe krwawienia**
- **Schorzenia jajników**
- torbiele, cysty, guzy, PCO

www.supra-med.pl

97440/200916

By pukało w rytmie cza-cza

Choroby związane z niewydolnością krążenia występują coraz częściej i u coraz młodszych osób. Ma to wiele wspólnego z niewłaściwym trybem życia, w którym główną rolę odgrywają niewłaściwa dieta, brak ruchu, nadmierny stres, a także palenie tytoniu. Następstwem tego są niepokojące wyniki badań Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, z których wynika, iż z powodu zawału serca w Polsce umiera codziennie 100 osób, a choroby układu sercowo-naczyniowego są przyczyną prawie 500 zgonów. Aby zmienić te statystyki bez wątpienia trzeba

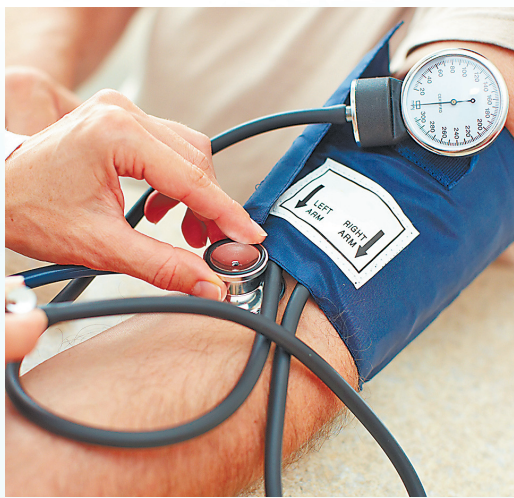

FOTO: 123 RF

Badania profilaktyczne układu krążenia, takie jak choćby ciśnienia krwi są niezwykle istotnym elementem walki z chorobami serca.

zadbać o profilaktykę, która w tym przypadku powinna opierać się przede wszystkim o badania kontrolne, które wskażą stan zdrowia, a także kierunek, w którym należy podążać, aby go poprawić.

Niestety, nie każdy ma zwyczaj kontrolowania swojego stanu zdrowia tak często jak zalecają lekarze. A warto się tego podjąć już od najmłodszych lat, bo badania profilaktyczne układu krążenia zajmują niewiele czasu, a są takie ważne. Zwłaszcza że na problemy tego typu cier-

pi coraz więcej dzieci i młodzieży. Jedną z „najpopularniejszych” wśród młodych osób chorób występujących w ramach schorzeń układu krążenia jest miażdżycy. Może ona rozpocząć się już w dzieciństwie lub w początkowym okresie dojrzewania. Ma zwykle przebieg powolny, bezobjawowy, a jej nasilenie także u dzieci ma bezpośredni związek z liczbą i natężeniem czynników ryzyka chorób sercowo-naczyniowych. Najczęstszym czynnikiem sprzyjającym zachorowalności jest nadwa-

ga i otyłość, która u dzieci i młodzieży zdecydowanie w ostatnich latach się nasiliła. Stąd jak mądrze należy powtarzać zalecenia lekarzy, którzy apelują o prowadzenie zdrowego trybu życia i to od najmłodszych lat. Przede wszystkim warto zadbać o odpowiednią dietę pozwalającą na prawidłowy wzrost i rozwój dziecka, utrzymanie należytej masy ciała, ciśnienia tętniczego i profilu lipidowego. Pobór kalorii powinien być dostosowany do zapotrzebowania, a nie dziecięcych zachcianek. Zaleca się także spożywanie

warzyw i owoców, produktów zbożowych pełnoziarnistych, produktów mlecznych, ryb, orzechów, drobiu i chudego mięsa oraz ograniczenie spożycia tłuszcz-

czów. Warto też pamiętać o tym, aby nie palić, jak również nie przebywać w pomieszczeniach, gdzie się pali tytoń. I co najważniejsze, zwiększyć aktywność fizyczną do - co najmniej - godziny dziennie. Warto również wprowadzić zdecydowane ograniczenie przebywania przed ekranem telewizora bądź monitora komputera do maksymalnie dwu godzin dziennie.

Aby przytoczone wyżej smutne statystyki uległy zmianie, warto bez względu na wiek, wykonywać badania przesiewowe pod kątem układu krążeniowo-sercowego. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje pomiar ciśnienia tętniczego, który powinny wykonać, poczynawszy od trzeciego roku życia wszystkie osoby bez rozpoznanego nadciśnienia tętniczego, przynajmniej raz w roku, a u dzieci z wartością ciśnienia pomiędzy 90 a 95 należy go przeprowadzać

częściej. Pod kontrolą trzeba też mieć stężenia cholesterolu całkowitego. Zdrowe, dorosłe osoby badanie powinny wykonywać co pięć lat. Przy czym pierwsze oznaczenie powinno być wykonane w wieku 20 lat. Badanie przesiewowe glikemii wykonuje się z kolei na czczo u osób powyżej 45. roku życia co trzy lata w celu wczesnego wykrycia cukrzycy. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowej glikemii warto wykonać doustny test tolerancji glukozy. U osób z wysokim ryzykiem sercowo-naczyniowym oraz stanami przedcukrzycowymi badanie to powinno być wykonywane co rok lub co dwa lata. Pod kontrolą powinno się też mieć wskaźnik masy ciała. Jeśli ma się do czynienia z nadwagą lub otyłością warto być w kontakcie z dietetykiem, który w trosce o serce pacjenta powinien zadbać o jego odpowiednią dietę. (nat)

WIRUSY WĄTROBOWE

Wirusowe zapalenia wątroby typu A i B, to jedne z najczęściej występujących chorób zakaźnych na świecie, które nadal stanowią poważne i realne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. Wszystko dlatego że czasem pozornie bezpieczna przyjemność może nieść za sobą fatalne konsekwencje. Wirusem można zarazić się bardzo łatwo, wykonując zwykle codzienne czynności, takie jak wizyta na basenie, spożycie niemytego owocu zaraz po zakupie, a nawet na treningu sportowym, podczas którego może dojść do przetrwania ciągłości skóry, bądź korzystając z usług fryzjera i salonów kosmetycznych.

Jak podają statystyki prowadzone przez Klinikę Hepatologii i Nabytych Niedoborów Immunologicznych od pierwszych objawów klinicznych rozwoju wirusowego zapalenia wątroby typu A w organizmie zalicza się bóle brzucha, wymioty i nudności czy apatię - są to zatem objawy charakterystyczne dla wielu innych dolegliwości i często nie wzbudza-

ją podejrzeń. Jeszcze bardziej skomplikowana sytuacja jest w przypadku WZW typu B, bo dopiero rutynowe badania krwi prowadzą do wykrycia w organizmie choroby. Wcześniej chory obserwuje ogólne osłabienie organizmu, utratę apetytu, wymioty, stany podgorączkowe i bóle brzucha.

Aby móc skutecznie zabezpieczyć się przed tymi wirusami, należy się zaszczepić. Oczywiście można unikać pewnych ryzykownych zachowań, ale nigdy nie jest to zabezpieczenie stuprocentowe. Dostępne w aptekach szczepionki skojarzone zabezpieczają jednocześnie przed WZW typu A i B. Standardowy schemat szczepienia składa się z trzech dawek - pierwszą podaje się w dowolnym terminie, drugą po upływie miesiąca, natomiast trzecią po upływie pół roku od przyjęcia pierwszej dawki. Tylko przyjęcie pełnego cyklu szczepienia zapewni długotrwałą ochronę przed zakażeniem wirusem zapalenia wątroby typu A i B. (nat)

PROMOCJA • PROMOCJA • PROMOCJA

N.Z.O.Z. „ZDROWIE” s.c. St. i K. Ptak

Bielsko-Biała, ul. Krasickiego 12 a (obok Hotelu Magura),
tel. 33/822 32 15, 606 624 987,
ul. Bratków 16, Hala BBOSIR, tel. 33/811 91 04, 606 624 987,
e-mail: zdrowiebb@op.pl

Kozy Dolne, ul. Nadbrzeźna 105, tel. 606 624 987

Pełny zakres zabiegów rehabilitacyjnych

Zapraszamy w godz. 7.00-19.00

Centrum Leczenia Zmian Zwrodnieniowych i Pourazowych:
kręgosłupa, bioder, kolan, barków i dyskopatii.

TERAPIA FALĄ UDERZENIOWĄ

USŁUGI REHABILITACYJNE ULGI 50-70%

Wizyta lekarska bezpłatna. Dziś wizyta - dziś zabiegi.

Poradnie: Ortopedyczno-Urazowa dzieci i dorosłych,
Dermatologiczna, Rehabilitacyjna.

Pracownia RTG i USG, również bioderek.

Gabinet Medycyny Estetycznej i Laserowej, lek. Aneta Ptak, tel. 663 434 003

Dietetyczka - tel. 605 452 399

97443/200916

Zakład Rehabilitacji Leczniczej

Fundacja Towarzystwa Szkolnego im. M. Reja

BUCKOWICE, ul. Wczasowa 1062 (budynek DW Kłosek), tel. 33 819 49 93

www.zrl.fundacjareja.pl, e-mail: fundacja@fundacjareja.pl

ZABIEGI REHABILITACYJNE

Zabiegi z fizykoterapii Masaż klasyczny

w godz. pn. - pt. 8.00 - 18.00

Oferujemy:

- profesjonalną konsultację fizjoterapeutyczną
- pełny zakres fizykoterapii,
- indywidualne ćwiczenia lecznicze z pacjentem,
- masaż leczniczy (klasyczny, limfatyczny, Shantalla, izometryczny),
- masaż relaksacyjny (gorącymi olejkami, gorącymi kamieniami bazaltowymi, aromaterapeutyczny),
- masaż sportowy, masaż pielęgnacyjny (antycellulitowy),
- **NOWOŚĆ: unikalne zabiegi naturalną borowiną**
- kinesiotaping,
- gimnastykę korekcyjną w 2-3-osobowych grupach,
- gimnastykę ogólnousprawniającą dla dorosłych,
- gimnastykę wzmacniającą-ujędrniającą dla kobiet.

Gwarantujemy: • terminy od zaraz • wysoką jakość usług • niskie ceny

97451/210916

NZOZ LAR-MED MARIOLA LUPA,

Żywiec, Os. Młodych 1, (nad Apteką Pod Grapą)

Rejestracja telefoniczna: **33 860 26 63**

Czynne: 8.00 - 18.00, www.larmed.pl

PUNKT AUDIOPROTETYCZNY ZAPRASZA DZIECI I DOROSŁYCH

NA PROFILAKTYCZNE BADANIA SŁUCHU

ORAZ DOBÓR I SPRZEDAŻ APARATÓW SŁUCHOWYCH

DIAGNOSTYKA BEZDECHU SENNEGO

DIAGNOSTYKA CENTRALNYCH ZABURZEŃ PRZETWARZANIA SŁUCHOWEGO

PORADNIA LARYNGOLOGICZNA NZOZ LAR-MED NFZ,

jest jedynym OŚRODKIEM w POWIECIE ŻYWIECKIM

Powszechnego Programu Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków.

Zapraszam niemowlęta do przesiewowych badań słuchu!

GABINETY LARYNGOLOGICZNE dla Dzieci Dorosłych NFZ oraz porady lekarskie płatne

LEK. MARIOLA LUPA specjalista laryngologii dziecięcej, konsultacje audiologiczne u dzieci i dorosłych, (zawroty głowy, szumy uszne, niedosłuchy, diagnostyka i terapia zaburzeń centralnych procesów przetwarzania słuchowego), opóźniony rozwój mowy, wady wymowy

LEK. ANNA JANIK - SKÓRKA specj. otolaryngolog, operacje laryngologiczne, leczenie chorób gardła nosa i zatok, usu

DR N. MED. ANNA PRUŁO ZARĘBA specjalista otolaryngolog. Chrapanie i bezdech senny, leczenie zawrotów głowy, operacje

endoskopowe zatok, migdałków, usu

LEK. TERESA ŻELAWSKA specjalista otolaryngolog, leczenie przewlekłych schorzeń laryngologicznych, usu

LEK. MAŁGORZATA MUNK otolaryngolog USG zatok, diagnostyka CAPD

LEK. GRAŻYNA MARTINI KAMIŃSKA specjalista laryngolog dziecięcy, zabiegi laryngologiczne u dzieci (migdałki), endoskopia nosa,

nosogardła, diagnostyka CAPD

LEK. BARBARA MAZUREK specj. otolaryngolog, operacje laryngologiczne, leczenie chorób gardła nosa, zatok i usu

LEK. DARIUSZ DYDA lekarz laryngolog, specjalista medycyny pracy

LEK. JERZY DUTKA specjalista otolaryngolog diagnostyka endoskopowa krtani, nosa i nosogardła, usu

LEK. EWA HABELAK specjalista otolaryngologii, diagnostyka bezdechu sennego

ZAPRASZAMY DO NOWYCH GABINETÓW LEKARSKICH

♦ **NOWY GABINET NEUROLOGICZNY - LEK. MED. MONIKA PIENIĄDZ-WOLNY** specjalista neurologii, leczenie schorzeń neurologicznych

♦ **NOWA PRACOWNIA USG GŁÓWKI U NIEMOWLĄT I MAŁYCH DZIECI**

CERTYFIKOWANY ULTRASONOGRAFISTA - LEKARZ SPECJALISTA PEDIATRII I NEONATOLOGII - ANNA PIERLAK

ANKIETA PRZESIEWOWA W KIERUNKU NIEDOSŁUCHU CENTRALNEGO DLA DZIECI POW. 7 R. ŻYCIA

1. Czy dziecko ma trudności ze zrozumieniem mowy w hałasie?

Tak/Nie

2. Kiedy dziecko odpowiada na ustne pytania

czy robi to powoli z dużym wysiłkiem (widać, że się zastanawia)?

Tak/Nie

3. Czy zdarza się, że dziecko nie rozumie ustnych wypowiedzi?

Tak/Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi TAK, to może być potrzebne wykonanie diagnostyki Waszego dziecka

w kierunku centralnych zaburzeń przetwarzania słuchowego po wcześniejszym sprawdzeniu słuchu obwodowego.

Pełna treść ankiety dostępna w przychodni.

USŁYSZEĆ

śpiew ptaków ponownie

KUPON NA BEZPŁATNE PROFILAKTYCZNE BADANIE SŁUCHU W NZOZ LAR-MED

Prosimy o wcześniejsze TELEFONICZNE USTALENIE TERMINU BADANIA

NZOZ LAR-MED

34-300 ŻYWIEC, OS. MŁODYCH 1
TEL. 33 860 26 63, www.larmed.pl

LAR-MED

97489/270916

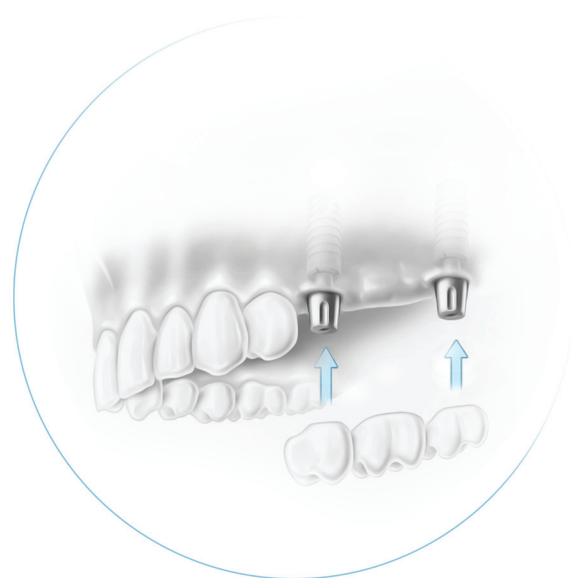
Centrum Implantologii i Stomatologii Estetycznej

Sypień
STOMATOLOGIA

Wstydzisz się swojego uśmiechu?

Pozwól nam rozwiązać ten problem!

ESTETYCZNE KORONY I LICÓWKI

www.sypien.pl

ul. Piastowska 67a, 43-300 Bielsko-Biała
+48 33 822 71 33 repcja@sypien.pl

www.blog.sypien.pl

Dołącz do nas!
[Facebook.pl/SypienStomatologia](https://www.facebook.com/SypienStomatologia)

OPTYK

PORA NA WZROK DOSKONAŁY!

Izabela Żmizdińska-Górny

Bielsko-Biała, ul. Komorowicka 4,
tel. 33 812 54 26
pn.-pt. 9.00-17.00, sobota 10.00-13.00

Mariusz Górny

Bielsko-Biała, ul. Dąbrowskiego 3, tel. 33 816 41 83
(w budynku Beskidzkiego Centrum Medycznego)
pn.-pt. 10.00-16.00

Chcesz naprawdę dobrze widzieć?

Dniem? Nocą? W pracy? Za kierownicą? Na urlopie? Słowem zawsze?

- gabinet okulistyczny - komputerowe badanie wzroku
- duży wybór opraw i szkieł renomowanych firm
- krótkie terminy - solidne wykonanie
- soczewki kontaktowe i akcesoria
- recepty NFZ i prywatne

www.optykbielsko.pl

www.optykrodzinny.pl®

97446/200916

DIAGNOSTYKA
laboratoria medyczne
...więcej niż wynik

**2 ŻYJ
ZDROWO
BĄDŹ ŚWIADOMY**
19.09.2016-30.11.2016

Kampania profilaktyczna

Gen otyłości FTO

PAKIET **GENodiagDIETA**

- geny metabolizmu i otyłości

Jeśli:

- chcesz poznać swój profil genetyczny
- jesteś niezadowolony ze swojej obecnej wagi i kondycji
- bezskutecznie walczysz z nadwagą
- planujesz indywidualną dietę

* Rabat obliczony na podstawie cennika komercyjnego Regionu Południowego DIAGNOSTYKI.

Szczegóły i regulamin na stronie www.zyjdrowo.diagnostyka.pl

Zapraszamy do Punktów Pobrań DIAGNOSTYKI w Oddziale Podbeskidzie

Bielsko-Biała: ul. Kresowa 3, ul. Broniewskiego 5, ul. Piłsudskiego 7; Żywiec: Garbarska 10; Cieszyń: ul. Bielska 37, ul. Michejdy 40; Oświęcim: ul. Garbarska 1; Kęty: ul. Kościuszki 66a, ul. Żwirki i Wigury 2b; Czechowice-Dziedzice: ul. Słowackiego 28, ul. Krótka 4; Pszczyna: ul. Bogedaina 5; Wadowice: ul. Putka 7a; Skoczów: ul. Górecka 6a; Brzeszcze: ul. Łokietka 39

Pozostałe Punkty Pobrań dostępne na stronie

www.diagnostyka.pl

97441/200916

Twoje zdrowie

Następne wydanie w październiku

LEK KONTRA SUPLEMENT

Coraz więcej jest w sklepach na Podbeskidziu produktów, których skład, wygląd oraz przeznaczenie mogą sugerować, że stanowią one „odpowiedniki” lub nawet „zastępują lek”. Leki - zarówno te na receptę, jak i bez recepty - to produkty o potwierdzonym badaniami działaniu leczniczym lub profilaktycznym, udowodnionym w procesie rejestracji. Warto więc pamiętać, że suplementy „na wzrok”, „na wątrobę”, „wzmacniające odporność”, „oczyszczające z toksyn” - mogą w pewnym stopniu działać na organizm (wywołując efekt fizjologiczny), jednak nie leczą, ani nie zapobiegają chorobom.

Pojęcie „suplement diety” może brzmieć fachowo w sensie medycznym, natomiast zgodnie z prawem suplementy te są żywnością. Podobnie jak inne produkty tej kategorii, np. nabiał czy warzywa, suplementy te zawierają określone substancje odżywcze, jednak w bardziej skoncentrowanej formie. Dzięki temu mogą być pod różnymi postaciami, np. tabletek, ampułek, saszetek czy syropu. Podstawowym celem ich stosowania jest uzupełnianie normalnej diety i ewentualnych w niej niedoborów. Jednak mogą one negatywnie oddziaływać na organizm, myślenie więc: „wezmę, na pewno mi nie zaszkodzi” jest błędne. Produkty te mogą w niekorzystny sposób wpływać na efekty stosowanych leków lub innych suplementów. W przypadku stosowania kilku suplementów diety i leków o zbliżonym składzie, może dojść do przedawkowania danej substancji. Dlatego suplementy diety należy stosować zgodnie ze wskazaniami dotyczącymi dziennej porcji. Informacje te można znaleźć na opakowaniu. Przekraczanie limitów dziennego spożycia danej substancji nie polepszy efektów. Na przykład nadmierne zgromadzenie określonego rodzaju witamin w organizmie może spowodować zaburzenia pracy układu pokarmowego. Warto też pamiętać, że „naturalne” nie zawsze oznacza „zdrowe” i „w pełni bezpieczne”. Suplementy diety pochodzenia naturalnego, np. zawierające wyciągi z ziół, także mogą zostać przedawkowane lub mieć negatywny wpływ na organizm. Często nieznane jest pochodzenie roślin, więc nie można wykluczyć, że mogą zawierać substancje toksyczne. Natomiast w przypadku leków ziołowych substancje czynne podlegają standaryzacji, czyli stosunek ilości substancji czynnej do dawkowania został potwierdzony w badaniach.

Szczególną ostrożność przy stosowaniu suplementów diety powinny zachować osoby przyjmujące leki, np. w chorobach przewlekłych. Należą do nich m.in. osoby starsze, które ze względu na pogarszający się stan zdrowia częściej korzystają z określonego rodzaju leków. Także osoby planujące zabiegi chirurgiczne nie powinny stosować suplementów diety bez konsultacji z lekarzem, gdyż może to być przeszkodą do bezpiecznego wykonania niektórych zabiegów (np. wpływając na krzepliwość krwi). Oprócz tego suplementy diety zawierają czasami takie same substancje czynne co leki. Dlatego przyjmując bezwiednie obydwa rodzaje produktów substancje te można przedawkować, co niekorzystnie wpłynie na stan zdrowia. Fakt, że suplement diety nie zaszkodził sąsiadce, nie oznacza, że nie zaszkodzi komuś innemu. Każdy jest bowiem inny i inaczej może zareagować na pewne substancje.

Stosowanie suplementów diety u dzieci, zwłaszcza poniżej 6 roku życia, bez wskazania lekarskiego może zaszkodzić rozwijającemu się organizmowi, czego objawy mogą ujawnić się w późniejszym okresie (np. nadmierna ilość witamin może blokować naturalny system odpornościowy). Suplementy diety w postaci lizaków lub cukierków, mimo formy, nadal pozostają suplementami ze wszystkimi tego konsekwencjami. Reklamy często sugerują niedobory np. wapnia u najmłodszych. Tymczasem bez odpowiednich badań nie można stwierdzić, czego rzeczywiście brakuje dziecku i czy nie wystarczy wzbogacenie diety np. o produkty mleczne. (nat)

FOTO: 123 RF

Część suplementów diety jest sprzedawana w aptekach. Dlatego przed zakupem warto upewnić się u farmaceuty czy produkt jest lekiem czy środkiem spożywczym, zwłaszcza że opakowanie nie zawsze zawiera określenie „suplement diety”.

Stosowanie suplementów diety u dzieci, zwłaszcza poniżej 6 roku życia, bez wskazania lekarskiego może zaszkodzić rozwijającemu się organizmowi, czego objawy mogą ujawnić się w późniejszym okresie (np. nadmierna ilość witamin może blokować naturalny system odpornościowy). Suplementy diety w postaci lizaków lub cukierków, mimo formy, nadal pozostają suplementami ze wszystkimi tego konsekwencjami. Reklamy często sugerują niedobory np. wapnia u najmłodszych. Tymczasem bez odpowiednich badań nie można stwierdzić, czego rzeczywiście brakuje dziecku i czy nie wystarczy wzbogacenie diety np. o produkty mleczne. (nat)

Czynne od poniedziałku do piątku
rejestracja: 8.00-20.00
Badania laboratoryjne: 7.30-12.00
www.ultramedic.com.pl, e-mail: biuro@ultramedic.com.pl

BADANIA PSYCHOTECHNICZNE

Bielsko-Biała, ul. Broniewskiego 48 (skrzyżowanie z ul. PCK), tel. 33/816 52 60, 33/816 52 68, 33/816 62 22, 668 074 074

POR. ALERGOLOGICZNA
POR. ALERGOLOGICZNA DLA DZIECI

dr n. med. Irena Markiewicz-Bendkowska
specjalista alergolog, pulmonolog
lek. med. Elżbieta Surdy-Wójcicka
specjalista chorób dziecięcych, alergolog

POR. CHORÓB WEWNĘTRZNYCH

Porady, leczenie, diagnostyka, USG.
lek. med. Krystyna Cieślawska-Kłosińska
specjalista chorób wewnętrznych
lek. med. Maciej Gaczyński
specjalista medycyny rodzinnej
lek. med. Jacek Jarco
specjalista chorób wewnętrznych
lek. med. Maria Gwinner
lekarz chorób wewnętrznych

PRACOWNIA
PATOMORFOLOGII, BIOPSJE

Biopsje tarczycy, piersi, guzów,
pod kontrolą USG.
lek. Agata Jurczyk
specjalista patomorfolog

POR. KARDIOLOGICZNA

Echo serca z kolorowym Dopplerem,
EKG Holter, EKG wysiłkowe
- porady kardiologiczne.
lek. med. Jadwiga Haratyk
kardiolog,
specjalista chorób wewnętrznych
lek. med. Maciej Włodarczyk
kardiolog,
specjalista chorób wewnętrznych

POR. POŁOŻNICZO-
GINEKOLOGICZNA
POR. GINEKOLOGICZNA
DLA DZIEWCZĄT

Porady, cytologia, USG,
prowadzenie ciąży.
lek. med. Maria Gasperowicz
specjalista ginekolog położnik
lek. med. Bożena Wellhöner
specjalista ginekolog położnik

POR. DERMATOLOGICZNA
POR. DERMATOLOGICZNA
DLA DZIECI

Testy alergiczne, leczenie chorób skóry.
lek. med. Teresa Lesińska
specjalista dermatolog
lek. med. Magdalena Wolny
specjalista dermatolog

POR. MEDYCyny PRACY

Badania wstępne, okresowe, kontrolne,
wysokościowe, posiadających broń
lub ubiegających się o pozwolenie
na broń, również kierowców, orzekanie
o zdolności do pracy i dla celów sanepidu.
lek. med. Maria Gwinner
lekarz chorób wewnętrznych,
specjalista medycyny pracy
lek. med. Jerzy Mojżesz
lekarz chorób wewnętrznych
lek. med. Wiesław Tarnawa
lekarz medycyny
lek. med. Mirosława Paszek-Ruczka
lekarz chorób wewnętrznych

POR. BADAŃ KIEROWCÓW

mgr Agnieszka Knap-Zagóra

POR. GASTROENTEROLOGICZNA

Porady, diagnostyka, leczenie.
lek. med. Maria Konop
gastroenterolog
specjalista chorób wewnętrznych

POR. ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Porady, leczenie, terapia.
lek. med. Józef Zajac
specjalista psychiatra, neurolog

POR. STOMATOLOGICZNA
POR. STOMATOLOGICZNA DLA DZIECI

Leczenie dorosłych i dzieci,
stomatologia ogólna, protetyka.
lek. med. Ewa Wolna-Podkidacz
lek. stomatolog
lek. Barbara Tyrna
lek. chirurg, stomatolog

PRACOWNIA USG

Badania USG - główki, tarczycy, piersi,
cięży, jamy brzusznej, stawów
biodrowych, kolana.
lek. med. Elżbieta Bień
specjalista radiolog, pediatra
dr n. med. Piotr Zdunek
specjalista radiolog
lek. med. Jacek Jarco
specjalista chorób wewnętrznych
lek. med. Magdalena Duda-Jaskólska
specjalista radiolog

POR. PEDIATRYCZNA

Porady, leczenie, profilaktyka.
dr n. med. Aleksandra Włodarczyk
specjalista neonatolog, pediatra
lek. med. Jan Krupa
specjalista chorób dziecięcych,
specjalista medycyny rodzinnej
dr n. med. Irena Grudziecka
specjalista chorób dziecięcych,
neonatolog

POR. NEFROLOGICZNA
DLA DZIECI

Porady, leczenie, USG
lek. med. Bożena Łęcznar
nefrolog, specjalista chorób dziecięcych

POR. NEUROLOGICZNA

Porady, badania EEG i EMG.
dr n. med. Sławomir Niebudek
specjalista neurolog
lek. med. Małgorzata Sucheta
specjalista neurolog
lek. med. Jolanta Lichwa
specjalista rehabilitacji
medycznej, neurolog

POR. NEUROLOGICZNA
DLA DZIECI

lek. med. Barbara Czyrnek-Zawiślak
specjalista neurologii dziecięcej, pediatra

POR. CHIRURGII OGÓLNEJ
POR. CHIRURGII NACZYNIOWEJ

Badanie przepływów naczyniowych
tętnic szyjnych i kończyn dolnych
metodą Dopplera.
lek. med. Krzysztof Konop
specjalista chirurgii ogólnej
dr n. med. Jerzy Paździora
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej

POR. CHIRURGII
URAZOWO ORTOPEDYCZNEJ

Leczenie wad postawy,
schorzeń układu ruchu.
lek. med. Wiesław Janusz
specjalista ortopeda traumatolog
lek. med. Bogdan Bożek
specjalista ortopeda traumatolog
lek. med. Wojciech Sokołowski
specjalista ortopedii i traumatologii
lek. med. Henryk Cnota
specjalista ortopedii i traumatologii

POR. PRELUKSACYJNA

lek. med. Wojciech Sokołowski
specjalista ortopeda traumatolog
lek. med. Henryk Cnota
specjalista ortopeda traumatolog

POR. UROLOGICZNA

Leczenie chorób układu moczowego,
kamicy, nietrzymania moczu, USG.
lek. med. Stefania Pysz-Piechowicz
chirurg, specjalista urolog

POR. CHIRURGII DZIECIĘCEJ

lek. med. Hanna Stojanik
chirurg dziecięcy

POR. OTORYNOLARYNGOLOGICZNA
POR. OTORYNOLARYNGOLOGICZNA
DLA DZIECI

Porady, badanie słuchu.
lek. med. Witold Szcześniak
specjalista otolaryngolog

POR. NEUROCHIRURGICZNA

Diagnostyka i leczenie schorzeń
ośrodkowego i obwodowego układu
nerwowego.
dr n. med. Jan Bujok
specjalista neurochirurg

POR. PSYCHOLOGICZNA

Porady psychologiczne dla dzieci i dorosłych,
badania psychologiczne,
EEG biofeedback.
mgr Marek Knap-Zagóra
psychoterapeuta
mgr Joanna Piper
mgr Renata Raczyńska
psychoterapeuta, seksuolog - psychoterapia
indywidualna, psychoterapia małżeńska/par,
terapia seksuologiczna

POR. LOGOPEDYCZNA

Diagnostyka i leczenie wad wymowy,
jąkania u dorosłych i dzieci.
mgr Joanna Piper

POR. DIABETOLOGICZNA

Porady, leczenie, diety.
dr n. med. Iwona Salamon
diabetolog,
specjalista chorób wewnętrznych

POR. ONKOLOGICZNA

Kwalifikacja do leczenia, radioterapii,
leczenie łagodnych schorzeń piersi,
wizyty domowe.
lek. med. Dorota Zdunek
specjalista radioterapii onkologicznej

POR. OKULISTYCZNA
POR. OKULISTYCZNA DLA DZIECI

Porady, leczenie choroby zezowej, badanie noworodków.
lek. med. Janusz Damek
specjalista chorób oczu
lek. med. Anna Kosowska-Sobol
specjalista chorób oczu
lek. med. Hanna Laskowska
specjalista chorób oczu
lek. med. Kamila Żyrek
specjalista chorób oczu
lek. Barbara Sawaryn
specjalista chorób oczu
lek. Alina Kasperek-Dubiel
specjalista chorób oczu
lek. med. Aleksandra Olszar-Kucz
specjalista chorób oczu

POR. ENDOKRYNOLOGICZNA

lek. med. Maciej Majcherczyk
endokrynolog
specjalista chorób wewnętrznych

POR. CHORÓB ZAKAŻNYCH

Leczenie, diagnostyka chorób
wątrob, boreliozy, toksoplazmozy.
lek. med. Jadwiga Wilczyńska
specjalista chorób wewnętrznych i zakaźnych

POR. REUMATOLOGICZNA

Porady, USG stawów, leczenie.
lek. med. Natasza Mrózek
reumatolog
specjalista chorób wewnętrznych

POR. HEMATOLOGICZNA

lek. med. Marta Handzlik-Gońka
hematolog
specjalista chorób wewnętrznych

POR. ŻYWIENIOWA

Indywidualne plany żywieniowe,
jadłospisy zależne od jednostek
chorobowych, dobór diet w zależności
od schematu żywienia naturalnego
i sztucznego dla mamy i dziecka.
mgr dietetyki Barbara Kliš

Przystanki tylko dla młodych?

Nie widać co nadjeżdża

Coś, na co młody, pełen sił człowiek nie zwróci nawet uwagi, dla osoby starszej, schorowanej i zniedołężniałej może być nie lada problemem. Tak jest w przypadku pewnego busa, którym zainteresował nas starszy wiekiem - poruszający się o lasce - czytelnik. Chodzi o bielskie przystanki autobusowe. Zwłaszcza te najnowsze, jakie zaledwie kilka miesięcy temu pojawiły się w centrum miasta.

Siedząc pod wiatą i patrząc w lewo nie widać, czy nadjeżdża autobus.

Choć kosztowały krocie, powielają błędy poprzednich. W czym rzecz? Wiaty przystankowe zaprojektowane są w ten sposób, iż ich lewą boczną ścianę (patrząc od strony osoby siedzącej w wiacie) stanowi przeźroczysta szyba. Na przeciwnym boku wywieszone są zazwyczaj rozkłady jazdy. Nie jest to przypadkowe, a logiczne. Chodzi o to, aby osoby znajdujące się wewnątrz wiaty widziały - i to już z daleka - najeżdżający autobus. - Czemu więc w Bielsku-Białej widok ten zasłaniają zazwyczaj ustawione tuż przy wiacie, właśnie po lewej jej stronie, kiosk czy biletomat? - pytał retorycznie mężczyzna dodając, że taka przeszkoda sprawia, iż nie widać w porę zbliżającego się autobusu. - Już kilka razy nie zdążyłem z tego powodu wsiąść, bo autobus odjechał zanim wstałem z ławeczki i doczłapałem do jego drzwi. Gdybym widział go wcześniej na pewno bym zdążył - przyznał z rozgoryczeniem w głosie tłumacząc, że tak rozplanowane przystanki można zobaczyć chociażby przy hotelu Prezydent czy na placu Żwirki i Wigury. Codzienne korzystają z nich tysiące pasażerów i z pewnością - stwierdził - ta niedogodność dla wielu z

nich stanowi spory problem. - Czy nie dało się tych kiosków i biletomatów postawić po prawej stronie wiaty? - pytał retorycznie. Co na to ratusz? Henryk Juszczak pełnomocnik prezydenta miasta przyznaje, iż faktycznie tak usytuowany względem wiaty kiosk czy inny obiekt, zasłania widok i aż dziw, że nikt wcześniej nie zwrócił na to uwagi. - Na pewno trzeba będzie to uwzględnić przy projektowaniu kolejnych przystanków - zapewnił nie kryjąc jednak, że ze względu na spore koszty takiego przedsięwzięcia, raczej zmiany nie będą wprowadzane na istniejących już - najnowszych - przystankach. Także Adam Grzywacz szef wydziału gospodarki miejskiej przyznał, że widok przez „lewą” szybę wiaty przystankowej nie powinien być zasłonięty. Stąd też spróbuje wyjaśnić dlaczego osoba projektująca układ przestrzenny przystanków nie zawsze brała to pod uwagę. - Możliwe, że były ku temu jakieś uzasadnione powody, na przykład natury technicznej - zaznaczył dodając, iż teraz będzie zwracał baczniejszą uwagę na to, jak projektowane są nowe przystanki. Przy czym wyjaśnił, że jest to pierwsza tego typu uwaga, jaka do niego dotarła. (map)

Za orzechy jak za zboże!

Borowikowa nawałnica

Jesień, choć to dopiero jej początek, już bardzo mocno akcentuje obecność. Na bielskim placu handlowym przy ul. Brońskiego stragany zaczynają się uginać, a stoiska pękać, od tego z czym jest kojarzona. W minioną sobotę nie było klienta, który przeszedłby obojętnie obok miejsc, gdzie oferowano grzyby. Borowików w bród! Najtaniej sprzedawano duże sztuki - 28 zł (kg), za wyselekcjonowane mniejsze - wybornie nadające się marynowania - zyczocono sobie dwa razy więcej. Przyciągały również wzrok dorodne dynie, których cena - 2, 3 zł była o 20 groszy niższa od cen sklepowych. Pojawiła się już szatkowana biała kapusta do kiszenia - za 10-kilogramowy worek należało wyłożyć 10 zł. Zadebiutowały orzechy włoskie i... sprawdziły się hiobowe wieści, co do tego, że będą słono kosztować (wczesnowiosenne przymrozki zaszkoziły na Podbeskidziu wielu orzechowym drzewom). Ich kilogram wyceniano na 20 zł (!), czyli aż o 8 zł więcej niż podczas zeszłorocznej orzechowej premiery. Stoiska z kwiatami i roślinami tonęły w bajecznych kolorach za sprawą chryzantem (8-10 zł), wrzosów (2,5 - 4 zł) i bratków (1-1,5 zł; za sztukę). (tom)

FOTO: TOMASZ GRZYŃSKI

Darmowym autobusem do szkoły?

Od kilku lat na 22 września przypada Europejski Dzień bez Samochodu, wieńczący Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu. Z tej okazji partia Razem rozpoczęła zbiórkę podpisów pod petycją do prezydenta Bielska-Białej o zapewnienie bezpłatnej komunikacji publicznej dla 23 tysięcy dzieci i młodzieży zamieszkujących nasze miasto - jak opisują cel akcji jej inicjatorzy. Inauguracja przedsięwzięcia miała miejsce 22 września na przystanku autobusowym pod Hotelem Prezydent, w pobliżu pomnika Syrenki. Zdaniem inicjatorów bielskiej akcji, wprowadzenie darmowego transportu nie tylko wspierałoby niejedną rodzinną budżet, ale również ułatwiłoby zmianę nawyków komunikacyjnych młodych mieszkańców i mieszkańców miasta.

Przyczyniłoby się także do zmniejszenia natężenia ruchu w mieście, ograniczenia hałasu i poprawy jakości powietrza. Pomysłodawcy petycji przekonują do wprowadzenia zmian, argumentując, że darmowa komunikacja ma wpływ na ograniczenie korków w mieście, zmniejszenie ilości wypadków, a

także redukcję kosztów, związanych z koniecznością poszerzania wielu ulic. Swoją myśl podpiera przykładami m. in. Żor, gdzie transport autobusowy jest darmowy dla wszystkich oraz Krakowa, gdzie od tego miesiąca uczniowie podstawówek nie muszą płacić za bilety. (tw)

REKLAMA

TRANSPORT 1-26 T • SKŁAD KRUSZYW I OPAŁU

Zapewniamy sprzedaż materiałów budowlanych, sypkich oraz opału w bardzo atrakcyjnych cenach. Dysponujemy środkami transportu 1-26t oraz wagą elektroniczną. Nasza firma transportowa świadczy profesjonalne usługi w zakresie transportu materiałów budowlanych sypkich o różnej granulacji.

OchmanTrans
TRANSPORT / SKŁAD KRUSZYW I OPAŁU

ul. Orzeszkowej 1, 43-502 Czechowice-Dziedzice
tel. (33) 488 50 09, 501 743 510, 501 777 567
www.ochmantrans.pl

NOWE SERIALE NA ANTENIE

T V S

COLUMBO
PN-PT 10:40
PN-CZW 20:20

SKRZYDŁA
PN-PT 17:40
PN-CZW 21:50

96951/290616

CYBIPOL **nc+** **upc** **multiMedia** **VECTRA** **DVB-T**

Pozycja 85 Pozycja 87 Pozycja 352 Pozycja 37 HD Pozycja 129 ŚLĄSK I WARSZAWA

TAXI Hit

33-8-21-21-21

w każdej sytuacji i o każdej porze...

PRZEWÓZ OSÓB, DOWÓZ ZAKUPÓW, ODPROWADZANIE SAMOCHODÓW

96546/161215

www.taxihit.pl

TVP 1

05.15	Telezakupy
05.50	Klan - odc. 2988
06.20	Jaka to melodia? - odc. 3385
06.50	Natura w Jedynce - Saga prastarej puszczy - Opowieść o norwicy: Niezwy- czajna zaryzykość
08.00	Wiadomości
08.15	Kwadrans polityczny
08.35	Okrasa famie przepisy - Perlicka na trzy sposoby
09.05	Grzech Fatmagül - odc. 61
10.15	Młosc nad rozlewiskiem - odc. 11/13
11.05	Serial fabularny
12.00	Wiadomości
12.10	Agrobiznes
12.25	Agropogoda
12.30	Magazyn Rolniczy - AGRO SHOW 2016 cz. 2
12.50	Natura w Jedynce - Saga prastarej puszczy - Opowieść o bobrze: nieosiągal- na arkadia

POLSAT

13.50	Grzech Fatmagül - odc. 62
15.00	Wiadomości
15.20	Obserwator
16.00	Komisarz Alex - odc. 86 (seria VII, odc. 8) - W ostat- niej chwili
16.45	Przepis dnia - /408/
17.00	Teleexpress
17.25	Jaka to melodia?
17.55	Przepis dnia - /409/
18.00	Klan - odc. 2989
18.35	Serial fabularny
19.30	Wiadomości
20.05	Sport
20.10	Bialo - czerwoni
20.30	Hit Hit Hurral! - /4/
21.50	Magazyn śledczy Anity Gargas - /3/
22.25	Reportaż z gali 35-lecia Tygodnika Solidarność
22.45	Nasz Świat w Jedynce - Clintonowie kontra Obama- wie, Sekrety rywalizacji.
23.50	Świat bez końca - odc. 3/8
00.50	Defekt - odc. 3/9
02.00	Kanał - dramat wojenny pol.
03.40	Notacje - Symcha Ratai- zer - Rotem. Obrazy z getta
03.55	Ziemia obiecana - odc. 1/4

TVP 2

06.25	Rodzinka.pl - odc. 95 „Sra- chy na łący”
07.05	M jak miłość - odc. 1163
08.00	Pytanie na śniadanie - w tym: Panorama i Pogoda
11.05	Barwy szczęścia - odc. 1507

11.40	Na dobre i na złe - odc. 244 Męska decyzja Mariolki
12.40	Tylko z Tobą - odc. 61
13.40	Rodzinka.pl - odc. 7 - Jed- na kobieta, czterech face- tów
14.15	Wojciech Cejrowski- bosu przez świat - Statek
14.45	Cesarzowa Ki - odc. 28
15.40	Panorama Kraj
16.00	Pogoda Kraj
16.10	Dia nieszyających - M jak miłość - odc. 1243
17.05	Tylko z Tobą - odc. 62
18.00	Panorama
18.30	Sport Telegram
18.35	Pogoda
18.50	Jeden z dziesięciu - odc. 7/95

19.25	Barwy szczęścia - odc. 1507
20.05	Barwy szczęścia - odc. 1508
20.40	Na dobre i na złe - odc. 646
21.45	Na sygnale - odc. 109 „Bo- hater”
22.25	Kino relaks - Państwo młodzi: Chuck i Larry - komedia USA (2007)
00.25	Szeptem - pr. interaktywny
01.30	Świat bez tajemnic - Kary- katuryści. Plechota demo- kracji
02.35	Świat bez tajemnic - Son- da o kobietach
03.15	Licencja na wychowa- nie - odc. 74 - Nie tylko cho-inki mają czubki cz. II
03.45	Lokatorzy - odc. 196 (233)
04.20	Lokatorzy - odc. 197 (244) Cierpienia miłosne

06.00	Nowy dzień z Polsat News
07.00	Trudne sprawy, odc.347
08.00	Malanowski i Partnerzy, odc.731
09.30	Malanowski i Partnerzy, odc.732
10.00	Dzień, który zmienił moje życie, odc.82
11.00	Dziatego ja?, odc.279
12.00	Pielęgniarki, odc.278
13.00	Trudne sprawy, odc.659
14.00	Pierwsza miłość, odc.2345
14.45	Dziatego ja?, odc.705
15.50	Wydarzenia
16.10	Pogoda
16.15	Intervencja, odc.3231
16.30	Na ratunek 112, odc.28
17.00	Gliniarze, odc.28
18.00	Pierwsza miłość, odc.2346
18.50	Wydarzenia
19.20	Sport
19.25	Pogoda
19.30	Świat według Klepskich, odc.174
20.05	Świat według Klepskich, odc.497
20.40	Top Chef. Gwiazdy od kuchni., odc.5
22.05	Rinke za kratami, odc.15
23.10	Larry Crowne: uśmiech losu - komedia romantycz- na USA (2011)
01.20	Tajemnice losu, odc.2473
05.00	Disco Gramy, odc.3478

tywn

05.40	Uwaga!
06.10	Mango - Telezakupy
07.15	Singielka
07.50	Doradca smaku
08.00	Dzień Dobry TVN
10.55	Kuchenne rewolucje 7
12.00	Szkola
13.00	Szpital
15.00	Rozmowy w toku
16.00	Szkola
17.00	Ukrayta prawda
18.00	Szpital
19.00	Fakty
19.35	Sport
19.45	Pogoda
19.50	Uwaga!
20.10	Doradca smaku
20.15	Na Wspólnej 14

20.55	Singielka
21.30	Azja Express
23.00	Con Air. Lot skaźniów - film sens. USA (1997)
01.25	Ostry dyżur
02.25	Uwaga!
02.50	Klub Magli
04.10	Rozmowy w toku

TVP 3 KATOWICE

07.00	Bliziej natury
08.00	Dia nieszyających - Co niesie dzień
08.15	Historie szczęśliwe odc. 11
08.55	Dia nieszyających - Tele- kurier
09.30	Polska samorządna - odc. 126
10.00	Dia nieszyających - Co niesie dzień
10.15	Sport w regionach - flash
10.25	Plebania - odc. 712
10.55	Mój pies i inne zwierzaki
11.15	Rączka gotuje
11.45	Polska zza siódmej mie- dy odc. 5
12.45	Historie regionów - tema- ty dnia
13.00	Sport w regionach - flash
13.25	Agrobiznes
13.55	Zdarzenia - magazyn repor- terów
14.20	Naszym okiem - odc. 69
15.35	Astronarium
16.00	Dia nieszyających - Tele- kurier
16.30	Nożem i widelcem - odc. 133
16.45	Dziennik regionów - tema- ty dnia
17.00	Sport w regionach - flash
17.35	Magazyn Moto
17.50	Na antenie
18.00	Magazyn Reporterów TVP Katowice
18.30	Aktualności
18.52	Świat według Klepskich, odc.174
19.05	Magazyn Meteo
19.10	Kronika regionu
20.01	Magazyn Moto
20.20	NITROERG
20.35	Kronika regionu
21.00	Magazyn Reporterów TVP Katowice
21.30	Wieczorny magazyn spoi- towy TVP Katowice
21.45	Aktualności Wieczorne
22.00	Dia nieszyających - Dzien- nik Regionów
22.30	Sport w Regionach
23.05	Kronika - program infor- macyjny
18.52	Tematy dnia

23.35	Naszym okiem - odc. 69
00.50	Astronarium
01.25	Polska zza siódmej mie- dy odc. 5
02.20	Nożem i widelcem - odc. 133
02.40	Naszym okiem - odc. 69
04.15	Sport w Regionach
04.30	Mój pies i inne zwierzaki
04.50	Zdarzenia - magazyn re- porterów
05.10	Dia nieszyających - Dzien- nik Regionów
05.40	Dia nieszyających - Tele- kurier
06.05	Plebania - odc. 712
06.35	Rączka gotuje

TVP 3 KRAKÓW

07.04	Nowy dzień z Telewizją Kraków
07.42	Telezakupy
08.00	Dia nieszyających - Co niesie dzień
08.15	Historie szczęśliwe odc. 11
08.55	Dia nieszyających - Tele- kurier
09.30	Polska samorządna - odc. 126
10.00	Dia nieszyających - Co niesie dzień
10.15	Sport w Regionach - flash
10.25	Plebania - odc. 712
10.55	Mój pies i inne zwierzaki
11.15	Rączka gotuje
11.45	Polska zza siódmej mie- dy odc. 5
12.45	Dziennik regionów - tema- ty dnia
13.00	Sport w regionach - flash
13.25	Agrobiznes
13.55	Zdarzenia - magazyn repor- terów
14.20	Naszym okiem - odc. 69
15.35	Astronarium
16.00	Dia nieszyających - Tele- kurier
16.30	Nożem i widelcem - odc. 133
16.45	Dziennik regionów - tema- ty dnia
17.00	Sport w regionach - flash
17.35	Magazyn Moto
17.50	Na antenie
18.00	Magazyn Reporterów TVP Katowice
18.30	Aktualności
18.52	Świat według Klepskich, odc.174
19.05	Magazyn Meteo
19.10	Kronika regionu
20.01	Magazyn Moto
20.20	NITROERG
20.35	Kronika regionu
21.00	Magazyn Reporterów TVP Katowice
21.30	Wieczorny magazyn spoi- towy TVP Katowice
21.45	Aktualności Wieczorne
22.00	Dia nieszyających - Dzien- nik Regionów
22.30	Sport w Regionach
23.05	Kronika - program infor- macyjny
18.52	Tematy dnia

19.05	Krakowski targiem/ Kwartet
19.25	Z Andrussem po Galijsi
19.55	Raport pogodowy 2015/2016
20.00	Telezakupy
20.30	Bliziej niż Inni
20.58	Raport pogodowy 2015/2016
21.01	Jedź bezpiecznie
21.15	Kundel bury i kocury
21.30	Kronika - program informa- cyjny
21.49	Tak dla czystego powie- trza
22.00	Dia nieszyających - Dzien- nik Regionów
22.30	Sport w Regionach
23.05	Dia nieszyających - Tele- kurier
23.35	Naszym okiem - odc. 69
00.50	Astronarium
01.25	Polska zza siódmej mie- dy odc. 5
02.20	Nożem i widelcem
02.40	Naszym okiem - odc. 69
04.15	Sport w Regionach
04.30	Mój pies i inne zwierzaki
04.50	Zdarzenia - magazyn repor- terów
05.10	Dia nieszyających - Dzien- nik Regionów
05.40	Dia nieszyających - Tele- kurier
06.05	Plebania - odc. 712
06.35	Rączka gotuje

TV S SILESIA

05.45	Passion Morena
06.45	Przegląd prasy
07.00	Telezakupy
08.05	Bajkowa TVS
08.40	Muzyczny budzik
08.55	Mały koncert życzeń
09.55	Bajkowa TVS
10.40	Columbo
12.10	Skrzydła
12.45	Telezakupy
14.50	Przegląd prasy
15.00	Film dokumentalny
15.35	Passion Morena
16.40	Propozycje do szlagiero- wej listy
17.05	Muzyczne popołudnie
17.20	Ogród od A do Z
17.40	Skrzydła
18.10	Propozycje do małej listy
18.30	Bajkowa TVS
19.55	Propozycje do szlagiero- wej listy
20.20	Columbo
21.50	Skrzydła
22.20	Film dokumentalny
22.50	Film dokumentalny
23.50	Misja zdrowie
00.25	Muzyczny wieczór
00.55	Emisja nocna

Koncerty, tańce na rurze i kraksy - niczego nie przegapisz !

beskidzka 24

Regionalny Portal Informacyjny

.pl

kronika

beskidzka

DODATEK

TELEWIZYJNY

29 IX - 5 X

TV

BOJDYS

REPERTUAR

KINA

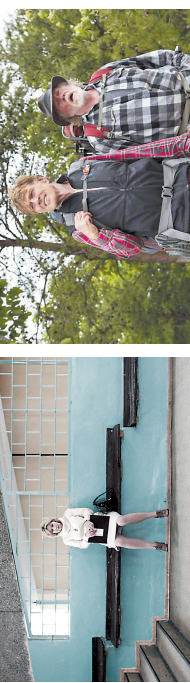
29.09 - Kultura dostępna: „Obce niebo” 18.00; Premiera: „Sekret- ne życie zwierzków domowych” 11.00, 13.15, 14.45, 17.00, 18.00; „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D 10.15, 12.30, 15.45; „Siedmiu wspaniałych” 12.15, 15.30, 18.30, 21.15; „Plan Maggie” 16.30, 19.15, 21.30; Pozostałe tytuły: „Bridget Jones 3” 10.30, 11.15, 13.30, 14.15, 16.15, 19.00, 20.15, 21.45; „Sługi boże” 14.00, 18.45, 21.00; „Blair Witch” 11.45, 14.30, 20.00, 22.15; „Smoleńsk” 9.30, 19.30; „Epoka lodowcowa 5: Mocne uderzenie” 10.00.

30.09 - **5.10** - Koneser na Bis: „Piknik z niedźwiedziami” pn: 19.30; Kino Kobiet: „Zle mamuśki” sr: 18.30; Pokazy przedpremierowe: „Osobliwy dom Pani Peregrine” 3D pt, sb, nd: 17.45; Premiera: „Ży- wioł. Deepwater Horizon” pt: 11.00, 14.00, 19.00, 21.30, sb, nd, pn, wt, śr: 14.00, 16.30, 19.00, 21.30; „Ostatnia Rodzina” 11.30, 14.15, 18.30, 21.15; „Nie oddychaj” pt, sb, nd, wt, śr: 12.45, 17.15, 19.15, 21.45, pn: 12.45, 17.15, 19.45, 21.45; Pozostałe tytuły: „Sekretne życie zwierzków domowych” 10.00, 11.00, 13.15, 15.30, 17.00, 18.00; „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D 12.15, 14.30, 17.00, 18.00; „Siedmiu wspaniałych” pt: 20.45, sb: 11.15, 20.45; nd, pn, wt: 11.15, 17.45, 20.45, śr: 11.15, 21.15; „Plan Maggie” 17.30; „Bridget Jones 3” 12.00, 13.00, 14.45, 15.45, 19.15, 20.15, 22.00; „Sługi Boże” pt, sb, nd, wt, śr: 19.45; „Blair Witch” 15.15, 22.15; „Smoleńsk” 10.15; „Epoka lodowcowa 5: Mocne uderzenie” 10.30.

UWAGA! KINO ZASTRZEGA SOBIE PRAWO ZMIANY REPERTUARU

Ostatnia rodzina

Żywiol. Deepwater Horizon

Zjednoczone stany miłości

Piknik z niedźwiedziami

Studio Beskidy Polskiego Radia Katowice od poniedziałku do piątku na 103 FM zawsze o 16.40. Najnow- sze wiadomości z Bielska-Białej oraz powiatów bielskiego i żywieckiego.

TVP 1	
05.15	Telezakupy
06.20	Klan - odc. 2984
06.20	Jaka to melodia? - odc.

06.50	Natura w Jedynce - Wojna motek
08.00	Wiadomości
08.13	Kwadrans polityczny
08.30	Wiecznyrazie z sercem
09.00	Grzech Fatmagül! - odc. 57
09.55	Miłość nad rozlewiskiem - odc. 7/13

10.55	Wspaniałe stulecie: Suk-tanka Kōsem - odc. 84
12.00	Wiadomości
12.10	Agrobiznes
12.25	Agropogoda
12.30	Smak! polskie - Leśne pę-czotko z domowym kurczą-

12.45	Przepis dnia - /404/
12.50	Natura w Jedynce - Wie-derskie body
13.55	Grzech Fatmagül! - odc. 58
15.00	Wiadomości
15.20	Observator
16.00	Komisarz Alex - odc. 82-

17.00	Teleexpress
17.25	Jaka to melodia? - odc.
17.50	Przepis dnia - /405/
18.00	Klan - odc. 2985
18.35	Serial fabularny
19.30	Wiadomości
20.05	Sport
20.30	Ojciec Mateusz - odc. 204

21.25	Sprawa dla reportera
22.25	Warto rozmawieć
22.30	VII Festiwal Filmów Doku-mentalnych „Niepokorni, Niezłomni, Wykłęci” - stu-dio festiwalowe
23.50	Dokument przed półno-cą - Korea Północna. Życie w tajemniczym państwie
00.45	Londyńczycy - odc. 4/13

01.45	Świat bez końca - odc. 2/8
02.30	Sprawa dla reportera
04.25	Notacje - Krytyka Adamo-wicz. Mole żyjące w Wilnie

TVP 2

05.55	Rodzinka.pl - odc. 91 „Ko-bieły góra”
06.30	Dzika Muzyka
07.00	M jak miłość - odc. 1159
08.00	Pytanie na śniadanie - w tym: Panorama i Pogoda
1.05	Barwy szczęcia - odc.
1.503	

11.40	Na dobre i na złe - odc.
12.41	Złotejskie serce
12.40	Tylko z Tobą - odc. 57
13.40	Rodzinka.pl - odc. 3 - Kle-szorkowe
14.10	Wojciech Cejrowski: bosso

14.40	Przez świat - Kabokke
14.40	Cesarzowa Ki - odc. 24
15.40	Panorama Kraj
15.55	Pogoda Kraj
16.05	Na dobre i na złe - odc.
6.45	
17.05	Tylko z Tobą - odc. 58
18.00	Panorama
18.30	Sport Telegram
18.35	Pogoda

18.50	Jeden z dziesięciu - odc.
3.95	
19.25	Barwy szczęcia - odc.
1503	
20.05	Barwy szczęcia - odc.
1504	

20.40	Kochanie, ratujmy nasze dzieci - (3)
21.45	Barberstrop 2: Z powro-tem w interesie - komedia obyczajowa - film, USA, 2004
23.40	Oczyszczony - film, USA, Niemcy, 2005
01.45	Zgadnij kto - komedia ro-mantyczna, USA, 2005
03.40	Art Noc: Summer Night - koncert, Schenibum 2016

POLSAT	
06.00	Nowy dzień z Polsat News
06.30	Trudna sprawa, odc.343
09.00	Malanowski i Partnerzy, odc.723
09.30	Malanowski i Partnerzy, odc.724
10.00	Dzień, który zmienił moje życie, odc.78
11.00	Dziśczego ja?, odc.275
12.00	Pięknianki!, odc.274
13.00	Trudna sprawa, odc.655
13.55	Dwoje we troje, odc.31
14.00	Pieniąsza miłość, odc.2341
14.45	Dziśczego ja?, odc.701
15.50	Wydarczenia
16.10	Pogoda
16.15	Intervencja, odc.3227
16.30	Na ratunek 112, odc.24
17.00	Gliniarz, odc.24
18.00	Pieniąsza miłość, odc.2342
18.50	Wydarczenia
19.20	Sport
19.35	Pogoda
19.30	Świat według Kiepskich, odc.432
20.05	Nasz Nowy Dom, odc.75
21.10	Przyjacielki, odc.91
22.15	Zdrady, odc.92
23.20	Wolferine - film, USA, Wia-ka Brytania, 2013
02.00	Tajemnice losu, odc.2467
05.00	Disco Grany, odc.3472

tytuł

05.40	Uwaga!
06.10	Mango - Telezakupy
07.15	Singielka
07.50	Doradca smaku
08.00	Dzień Dobry TVN
10.55	Kuchenne rewolucje 7
13.00	Szpital
14.00	Ukryta prawda
15.00	Rozmowy w toku
16.00	Szkola
17.00	Ukryta prawda
18.00	Szpital
19.00	Fakty
19.35	Sport
19.45	Pogoda
19.50	Uwaga!
20.10	Doradca smaku
20.15	Na Wspólnej 14
20.55	Singielka
21.30	Kuchenne rewolucje 14
22.30	Wczasy na jednego, czy-Il Roast Michała Szpa-ka - program

23.55	Rad - film, USA, 2010
02.10	Supervizjer
02.45	Ugotowani 11
03.45	Uwaga!
04.05	Klub Magii

TVP 3

10.25	Plebania - odc. 708
10.55	Turytyczna jazda - odc.
11.15	31 - Manchester i Leeds
11.45	Pozyczeni.pl
12.10	Kulturne rozmowy - odc.
12.45	Dziennik regionów - tema-ty dnia
13.00	Sport w Regionach - flash
13.05	Telezakupy
13.25	Agrobiznes
13.55	Kreatywni odc. 10
14.20	Afryka mojego dzieciń-swa
15.20	Antenowe remanenty
15.35	Relacje - odc. 119
16.00	Dia nieszyzących - Tele-kurier OP
16.30	Mój zwierzyniec - odc. 5
16.45	Dziennik regionów - tema-ty dnia
17.00	Sport w Regionach - flash
17.10	Telezakupy
17.35	Informator
17.45	Marcini i jego zwierzaki
18.07	Kronika regionu
18.30	Aktualności
18.52	Wieczorne wiadomości sportowe
19.05	Magazyn Mateo
19.10	Marcini i jego zwierzaki
20.01	Uwaga weekend
21.00	Zakopane na szlaku wyda-żeń

21.15	Na antenie
21.30	Wieczorny magazyn spor-towy TVP Katowice
21.45	Aktualności Wieczorne
22.00	Dia nieszyzących - Dzien-nik Regionów
22.30	Sport w Regionach
23.05	Dia nieszyzących - Tele-kurier OP
23.35	Afryka mojego dzieciń-swa
00.30	Antenowe remanenty
00.50	Relacje - odc. 119
01.25	Teleonowy
01.50	Kulturne rozmowy - odc.
02.20	Mój zwierzyniec - odc. 5
02.40	Afryka mojego dzieciń-swa
03.35	Antenowe remanenty
04.15	Sport w Regionach
04.30	Turytyczna jazda - odc.
31 -	Manchester i Leeds

TVP 3

04.50	Kreatywni odc. 10
05.10	Dia nieszyzących - Dzien-nik Regionów
05.40	Dia nieszyzących - Tele-kurier OP
06.05	Plebania - odc. 708
06.35	Pozyczeni.pl

Echa dnia: 22.40, 3.55,	
Pogoda: 7.00, 7.42, 8.10,	
10.15, 12.05, 16.25, 17.33,	
18.50, 19.56, 21.02, 21.46,	
22.25, 4.25,	
Nowy dzień z Telewizją	
07.04	Kraków
07.44	Telezakupy
08.00	Dia nieszyzących - Co nieśie dzień
08.15	zdarzenia
08.30	Telezakupy
08.55	Dia nieszyzących - Tele-kurier
09.30	Astronautum - (8) - „Obser-watorium Alma”
09.55	Sport w Regionach - flash
10.00	Dia nieszyzących - Co nieśie dzień
10.25	Plebania - odc. 708
10.55	Turytyczna jazda
11.15	Pozyczeni.pl
11.45	Teleonowy
12.10	Kulturne rozmowy - odc.
12.45	Dziennik regionów - tema-ty dnia
13.00	Sport w Regionach - flash
13.05	Telezakupy
13.25	Agrobiznes
13.55	Kreatywni odc. 10
14.20	Ostatni korespondent
15.20	Antenowe remanenty
15.35	Relacje - odc. 119
16.00	Dia nieszyzących - Tele-kurier OP
16.30	Mój zwierzyniec - odc. 5
16.45	Dziennik regionów - tema-ty dnia
17.00	Sport w Regionach
17.10	Telezakupy
17.35	Informator
17.45	Marcini i jego zwierzaki
18.07	Kronika regionu
18.30	Aktualności
18.52	Wieczorne wiadomości sportowe
19.05	Magazyn Mateo
19.10	Marcini i jego zwierzaki
20.01	Uwaga weekend
21.00	Zakopane na szlaku wyda-żeń
21.15	Na antenie
21.30	Wieczorny magazyn spor-towy TVP Katowice
21.45	Aktualności Wieczorne
22.00	Dia nieszyzących - Dzien-nik Regionów
22.30	Sport w Regionach
23.05	Dia nieszyzących - Tele-kurier OP
23.35	Afryka mojego dzieciń-swa
00.30	Antenowe remanenty
00.50	Relacje - odc. 119
01.25	Teleonowy
01.50	Kulturne rozmowy - odc.
02.20	Mój zwierzyniec - odc. 5
02.40	Afryka mojego dzieciń-swa
03.35	Antenowe remanenty
04.15	Sport w Regionach
04.30	Turytyczna jazda - odc.
31 -	Manchester i Leeds

T V S SILESIA

05.45	Passion Morena
06.40	Schlesien Journal
06.55	Przegląd prasy
07.00	Telezakupy
08.05	Balkowa TVS
08.40	Muzyczny budzik
08.55	Maj koncert żyżeń
09.55	Balkowa TVS
10.40	Columbo
12.10	Skrzydła
12.45	Telezakupy
14.50	Przegląd prasy
15.00	Na oczach świadków
15.35	Passion Morena
16.40	Propozycje do szlagiero-wel listy
17.10	Telezakupy
17.31	Kronika - zapowiedź
17.35	Na Swoim
17.45	Speed, bo Polskie!
17.53	Dobre, bo Polskie!
18.15	Pod Taratami
18.05	Pod Taratami
18.15	Pod Taratami
18.30	Kronika - program informa-cyjny
18.52	Tematy dnia
19.05	Smaki i smaczki małopo-lskich pokoleń - cz. 4
19.15	Małopolska - to lubię
19.28	Parafia z sercem
19.47	Małopolski Szlak Kulinar-ny

TVP 1

18.40	Pogoda
18.50	Jeden z dziesięciu - odc.
6.95	
19.25	Barwy szczęcia - odc.
05.50	Klan - odc. 2987
05.50	Jaka to melodia? - odc.
06.20	Jaka to melodia? - odc.
3384	
06.50	Natura w Jedynce - Saga
20.40	M jak miłość - odc. 1243
21.35	Kulisy serialu „M jak mi-łość” - odc. 976
21.50	Magazyn Ekspresu Repor-terów
22.55	Świat bez fikcji - Bojowni-cy z Północy - film dok.
00.10	XX Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2014
01.25	Psychocha - odc.9/20
02.20	Psychocha - odc.10/20
03.15	Magazyn Ekspresu Repor-terów
04.20	Bojownicy z Północy
05.25	Licencja na wycłowa-nie - odc. 73 - Nie tylko czo-tnki mają czubki cz. I
12.45	Natura w Jedynce - Saga
12.50	Magazyn Rolniczy - Miec-z na tręga
12.55	Agrobiznes
12.20	Agropogoda
12.10	Agrobiznes
12.00	Wiadomości
08.15	Kwadrans polityczny
08.30	Rok w ogrodzie
09.00	Grzech Fatmagül! - odc. 60
10.00	Miłość nad rozlewiskiem - odc. 10/13
12.00	Wiadomości
12.10	Agrobiznes
12.25	Agropogoda
12.30	Smak! polskie - Leśne pę-czotko z domowym kurczą-

POLSAT

06.00	Nowy dzień z Polsat News
08.00	Trudna sprawa, odc.346
09.00	Malanowski i Partnerzy, odc.729
09.30	Malanowski i Partnerzy, odc.730
10.00	Dzień, który zmienił moje życie, odc.81
11.00	Dziśczego ja?, odc.278
12.00	Pięknianki!, odc.277
13.00	Trudna sprawa, odc.658
14.00	Pieniąsza miłość, odc.2244
14.45	Dziśczego ja?, odc.704
15.50	Wydarczenia
16.10	Pogoda
16.15	Intervencja, odc.3230
16.30	Komisja morderstw - odc.
17.00	Gliniarz, odc.27
18.00	Pieniąsza miłość, odc.2245
18.50	Wydarczenia
19.20	Sport
19.25	Pogoda
19.30	Świat według Kiepskich, odc.435
20.05	Hell's Kitchen - Piekielna kuchnia, odc.55
21.40	Szkłana pułapka 2 - film sens. USA (1990)
03.10	Notacje - Rika Gombrowicz. Życie jak popoja
03.30	Strachy - odc. 1/4 - Szaleją-cy teatrycy

TVP 2

06.00	Rodzinka.pl - odc. 94 „Szy-kujemy Święta”
06.35	Powrót do wsiary przod-ków
07.05	M jak miłość - odc. 1162
08.00	Pytanie na śniadanie - w tym: Panorama i Pogoda
11.05	Barwy szczęcia - odc.
1506	
11.40	Na dobre i na złe - odc.
12.40	Tylko z Tobą - odc. 60
13.40	Rodzinka.pl - odc. 6 - Co jest do jedzenia?
14.15	Makłowicz w podróży. Wę-gry - Budapeszt i jubileusz-o-wy
14.45	Cesarzowa Ki - odc. 27
15.40	Panorama Kraj
16.00	Pogoda Kraj
16.10	Dia nieszyzących - M jak miłość - odc. 1242
17.05	Tylko z Tobą - odc. 61
18.00	Panorama
18.30	Sport Telegram

TVP 3

01.05	Partnerki
02.05	Uwaga!
02.30	Klub Magii
03.50	Rozmowy w toku

Echa dnia: 22.40, 3.55,	
Pogoda: 8.10, 9.55, 12.35,	
17.00, 17.32, 20.55, 21.40,	
22.25, 4.25,	
Lekcja angielskiego	
07.14	Kaleidoskop dobrych miejsc
08.00	Dia nieszyzących - Co nieśie dzień
08.15	Kreatywni odc. 11
08.55	Dia nieszyzących - Tele-kurier
09.30	Czas na Pracę! Praca na Czasie! - odc. 128
10.00	Dia nieszyzących - Co nieśie dzień
10.15	Sport w Regionach - flash
10.25	Gdzie jesteś, Bruno?
10.55	Gdzie jesteś, Bruno?
11.15	Z Andrussem po Galicji - Przemyśl
11.45	Głos Regionów
12.45	Dziennik regionów - tema-ty dnia
13.00	Sport w Regionach - flash
13.25	Agrobiznes
13.55	Historie szczęśliwe odc. 11
14.20	Radość soboty
15.35	Polska samorządna - odc.
16.00	Dia nieszyzących - Tele-kurier
16.30	Złotowa apteka - Historia ziołolecznictwa zakonnego
16.45	Dziennik regionów - tema-ty dnia
17.00	Sport w Regionach - flash
17.35	Na antenie
18.00	Blizny natury
18.30	Aktualności
18.52	Wieczorne wiadomości sportowe
19.05	Magazyn Mateo
19.10	Zakopane na szlaku wy-żarów
20.01	Opyłka polityka
20.01	Fabryki w Polsce
21.30	Wieczorny magazyn spor-towy TVP Katowice
21.45	Aktualności Wieczorne
22.00	Dia nieszyzących - Dzien-nik Regionów
22.30	Sport w Regionach
23.05	Dia nieszyzących - Tele-kurier
23.35	Radość soboty
00.50	Polska samorządna - odc.
126	
01.25	Głos Regionów

TVP 3

Echa dnia: 22.40, 3.55,	
Pogoda: 7.00, 7.57, 8.10,	
9.55, 12.35, 17.00, 17.33,	
18.50, 19.56, 20.54, 21.46,	
22.25, 4.25,	
Nowy dzień z TVP Kra-ków - co, gdzie, kiedy 2016	
07.03	IX
07.42	Telezakupy
08.00	Dia nieszyzących - Co nieśie dzień
08.15	Kreatywni odc. 11
08.55	Dia nieszyzących - Tele-kurier
09.30	Czas na Pracę! Praca na Czasie! - odc. 128
10.00	Dia nieszyzących - Co nieśie dzień
10.15	Sport w Regionach - flash
10.25	Gdzie jesteś, Bruno?
10.55	Gdzie jesteś, Bruno?
11.15	Z Andrussem po Galicji - Przemyśl
11.45	Głos Regionów
12.45	Dziennik regionów - tema-ty dnia
13.00	Sport w Regionach
13.25	Agrobiznes
13.55	Historie szczęśliwe odc. 11
14.20	Radość soboty
15.35	Polska samorządna - odc.
16.00	Dia nieszyzących - Tele-kurier
16.30	Złotowa apteka - Historia ziołolecznictwa zakonnego
16.45	Dziennik regionów - tema-ty dnia</

TVP 1	
21.10	The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno (10) Warszawa
05.40	Bulionerzy - odc. 17/75 - Powrót
06.05	Bulionerzy - odc. 18/75 - Sasiadkie przysługi
06.40	Las Story - odc. 10
07.00	Dzień dobry w sobotę
07.30	Rok w ogrodzie
08.00	Naszaamia.pl
08.25	Goniec Kresowy - /3/
09.40	Pelnosprawni - odc. 174
10.10	My Wy Oni
10.45	Astronautium - (2) - Sate- lity Brith"
11.15	Zatrzyмай Chwile - /3/
12.10	Hit Hit Hurai! - /3/
13.30	Okrasa łamie przepisy - Perliczka na trzy sposoby
13.55	Gimnastyk w przódzko- lu - komedia, USA, 1990
15.55	Downton Abbey - odc. 5/8
17.00	Teleexpress
17.30	Raneczko - odc. 121 - Gerny nie kłaniaj
18.20	Eurowijza dla Juniorów
18.35	Polnik szuka żony seria III - odc. 4
19.30	Wiadomości
20.00	Sport
20.25	GOL
20.25	Komisarz Alex - odc. 96-
20.50	Tajemnica lekarska
21.25	Hit na sobotę - Miasto 44 - film, Polska, 2014
23.50	VII Festival Filmów Do- kumentalnych „Niepo- korni, Niezłomni, Wykię- ci” - studio festiwalowe
00.20	Martwa cisza - horror, USA, 2007
02.00	Wzgorze nadziei - mejo- dramat, USA, 2003
04.40	Downton Abbey - odc. 5/8

POLSAT

06.00	Nowy dzień z Polsat News
07.50	Koń wodny: Legenda głębin - film, USA, Wielka Brytania, 2007
10.10	Ewa gołuje, odc.282
10.40	Wysmakowani, odc.28
10.50	Magicy z ulicy, odc.10
11.15	Magicy z ulicy, odc.11
11.45	Top Chef. Gwiazdy od kuchni, odc.4
13.15	Hell's Kitchen - Piekielna Kuchnia, odc.54
14.45	Dziaczego ja?, odc.384
15.50	Kabaret na żywo, odc.4
17.45	Chłopaki do wzięcia, odc.103
18.15	Chłopaki do wzięcia, odc.104
18.40	Dwoje we troje, odc.33
18.50	Wydarzenia
19.20	Sport
19.25	Pogoda
19.30	Świat według Klepskich, odc.434
20.05	KSW 36 Zielona Góra
23.05	Tylko jeden - film, USA, 2001
01.00	Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami, odc.58
03.00	Tajemnice losu, odc.2469
05.00	Disco Gramy, odc.3474

TVP 2

05.25	Niedzwiedzie opowieści
06.30	M jak miłość - odc. 1240
07.30	Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda
10.35	Na sygnale - odc. 108 „Być jak Barach”
11.05	Książki na jeleń
11.15	Rodzime oglądanie - Moje życie w siódce
12.15	Polonik Wilossteina
12.50	Wieści codzienny - Ewa Lipska „Ostatnie słowa” (wyk. Piotr Zimowski)
12.55	Zary i Baryd - (2)
14.00	Familiada
14.30	Sonda 2
15.10	Rodzinka.pl - odc. 187 „Zero tolerancji”
15.40	Kochanie, ratujmy nasze dzieci - (3)
16.45	XVII Mazurska Noc Ka- barelowa, Magowo
17.40	Program rozrywkowy
17.45	Słowo na niedzielę
18.00	Panorama
18.30	Sport Telegram
18.40	Pogoda
18.50	Kulisy - Poświat na mi- lion - odc. 138
19.05	Posław na milion - odc. 138
20.05	The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno (9) Małopolska

07.35	Złotowa apteka - Historia ziołolecznictwa zakonnego
07.55	Mój pies i inne zwierzątki
08.10	Ruszyć się człowieku - odc. 100
08.40	Dia nieszyzących - Misja Integracja OPP
08.55	Seniorada - odc. 43
09.30	A życie toczy się dalej...
10.00	Róża toczy się dalej...
10.30	Sależanki Dom Maki
01.40	Oscar - komedia, Francja, 1967
03.10	Zabójcze umysły - odc. 69

POLSAT

06.00	Nowy dzień z Polsat News
07.50	Koń wodny: Legenda głębin - film, USA, Wielka Brytania, 2007
10.10	Ewa gołuje, odc.282
10.40	Wysmakowani, odc.28
10.50	Magicy z ulicy, odc.10
11.15	Magicy z ulicy, odc.11
11.45	Top Chef. Gwiazdy od kuchni, odc.4
13.15	Hell's Kitchen - Piekielna Kuchnia, odc.54
14.45	Dziaczego ja?, odc.384
15.50	Kabaret na żywo, odc.4
17.45	Chłopaki do wzięcia, odc.103
18.15	Chłopaki do wzięcia, odc.104
18.40	Dwoje we troje, odc.33
18.50	Wydarzenia
19.20	Sport
19.25	Pogoda
19.30	Świat według Klepskich, odc.434
20.05	KSW 36 Zielona Góra
23.05	Tylko jeden - film, USA, 2001
01.00	Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami, odc.58
03.00	Tajemnice losu, odc.2469
05.00	Disco Gramy, odc.3474

20.20	Pod Tatrami
20.30	Kabarety
20.59	Mandaty/Omini korki
21.05	Bez krawata
21.30	Kronika - program infor- macyjny
21.46	Raport pogodowy
21.49	Speed 2
22.00	Dia nieszyzących - Dziennik Regionów
05.35	Polska zza siódmej mie- dzy odc. 5
06.20	Turytyczna jazda - odc. 31 - Manchester i Leeds
06.35	Oddychanie historią
06.35	Kulowe rozmowy - odc. 133
22.50	Oddychanie historią
23.20	Super kret
00.45	Ślakiem podkarpackiej przyrody - Odc. 4 - Przęd- ki, Zamek Kamieniec
01.00	Z Andrussem po Galicji - Przemyśl
01.25	Europa z bliska - odc. 92
01.50	Telewizja Nocą odc. 31
03.00	Kwartet - magazyn regio- now Czwórki Wyszehradz- kiej - Sport
03.30	Jedź bezpiecznie - odc. 615
03.45	Super kret
04.45	Statystyki miłości
05.00	Dia nieszyzących - Dziennik Regionów
05.35	Polska zza siódmej mie- dzy odc. 5
06.20	Turytyczna jazda - odc. 31 - Manchester i Leeds
06.35	Oddychanie historią

05.55	Bulionerzy - odc. 19/75 - Blokustystyka
06.30	Słownik polsko@polski- talk - show prof. Jana Mod- ka (315)
07.00	Transmisja Mszy Świętej
08.00	Tyżdzień
08.40	Złarno - Biogostawiony Jan Henryk Newman
09.15	Gwiazdne Wojny (Lego) - Nowe Kroniki Yody, ep. 6: Nalot na Coruscant
09.45	Gwiazdne Wojny (Lego) - Nowe Kroniki Yody
10.15	Zakochej się w Polsce - odc. 2 Muzeum Powstania Warszawskiego
10.45	Jak to działa - odc. 121 Biała
11.20	Weterynarze z sercem - /4/
11.50	Medzy ziemią a niebem
12.00	Antioi Parski
12.15	Medzy ziemią a niebem
12.50	BBC w Jedynce - Łowcy, W pełni sezonowych zmian
13.55	Komisarz Alex - odc. 96-
14.50	Tajemnica lekarska
16.00	Anna i Yusef - Miłość bez granic - odc. 1/4
16.00	Zagadka Hotelu Grand - odc. 18
17.00	Teleexpress
17.30	Retransmisja Uroczystej Gali Zanimkająca Festiwa- lu „Niepokorni, Niezłom- ni, Wykięci”
18.25	Eurowijza dla Juniorów
18.40	Jaka to melodia? - odc. 3383
19.30	Wiadomości
20.00	Sport
20.25	Raneczko - odc. 122 - Wszystko jest teatrem
21.25	Polnik szuka żony seria III - odc. 5
22.25	Zakochana Jedynka - Co nas kręci, co nas podnie- ca - komedia, USA, Fran- gja, 2009
24.00	Sportowa niedziela
00.30	Jaka to melodia? - odc. 3383
01.25	Miasto 44 - dramat, Polska, 2014
03.45	Herb piratów - odc. 2/9

19.25	Sport
19.35	Pogoda
19.45	Uwaga!
20.00	MasterChef 5
21.30	Na noże
22.35	Oszukać przeznaczenie V - horror, USA, Kanada, 2011
00.20	Kuchenne rewolucje 14
01.25	Kobieta na krancu swiatla 6
02.00	Uwaga!
02.20	Klub Magli

22.30	Sport w Regionach
22.40	Echa tygodnia - kraj
22.50	Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - Sla- dem lokalnej pamięci
23.20	Kto dziś pamięta o Ko- lumbach
23.50	Biogostawiona wina
01.05	1200 Muzewów odc. 18 - Muzeum Archeologiczne w Krakowie
01.35	Film fabularny
03.05	Nozem i widelcem - odc. 133
03.25	Gros Regionów
04.20	1200 Muzewów odc. 18 - Muzeum Archeologiczne w Krakowie
04.45	Wiatr od morza - odc. 70
05.00	Dia nieszyzących - Dzień- nik Regionów
05.30	Młodzież kontra Nozem i widelcem - odc. 133
06.35	Kto dziś pamięta o Ko- lumbach

TVP 3

06.00	Nowy dzień z Polsat News
07.35	Jedźtyż smoków, odc.12
08.05	Turbo Fast, odc.1
08.35	Jedźtyż smoków na kon- cu świata, odc.18
09.05	Przygody Kola w butach, odc.16
09.35	Zakochany wilczek
11.30	Dziennik cwanicząca - ko- media, USA, 2010
13.30	Redzielny faier
15.15	Percy Jackson i Bogo- wie Olimpijscy: Złodziej pioruna - film przygodowy, USA, Kanada, 2010
17.45	Nasz Nowy Dom, odc.75
18.40	Dwoje we troje, odc.34
18.50	Wydarzenia
19.20	Sport
19.25	Pogoda
19.30	Panstwo w Panstwie, odc.204
20.05	Kabaret na żywo, odc.5
22.10	CSI: Cyber, odc.9
23.05	CSI: Cyber, odc.10
00.05	Bad Ass: Twardziel - film, USA, 2012
02.00	Tajemnice losu, odc.2470
05.00	Disco Gramy, odc.3475

KATOWICE

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

18.25	Mandaty/Omini korki
18.30	Kronika - program informa- cyjny
18.52	Blizel polityki
19.15	55 lat TV Kraków
20.35	Z Andrussem po Galicji
21.05	Mandaty/Omini korki
21.10	Kronika Sportowa
21.30	Kronika - program informa- cyjny
21.49	Jedź bezpiecznie
22.00	Dia nieszyzących - Dziennik Regionów
22.30	Sport w Regionach
22.50	Echa tygodnia - kraj
23.20	Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - Sla- dem lokalnej pamięci
23.20	Kto dziś pamięta o Ko- lumbach
23.50	Biogostawiona wina
01.05	1200 Muzewów odc. 18 - Muzeum Archeologiczne w Krakowie
01.35	Film fabularny
03.05	Nozem i widelcem - odc. 133
03.25	Gros Regionów
04.20	1200 Muzewów odc. 18 - Muzeum Archeologiczne w Krakowie
04.45	Wiatr od morza - odc. 70
05.00	Dia nieszyzących - Dziennik Regionów
05.30	Młodzież kontra Nozem i widelcem - odc. 133
06.35	Kto dziś pamięta o Ko- lumbach

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za tydzień
11.55	Klonowanie - sposób na nieśmiertelność - film doku- mentalny, Polska 2015
12.25	Długa szansa 2
13.30	Na noże
14.30	Mam talent! 9
16.15	Toy Story
18.00	Upojowani 11
19.00	Fakty

TVP 3

05.25	Uwaga!
05.45	Mango - Telezakupy
07.55	Maja w ogrodzie
08.25	Akademia ogrodnika
08.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Co za

61064/190916

155638/171215

160868/060916

- **pracownik ochrony;**
- **sortowacz;**
- **magazynier;**
- **dystrybutor gazetek;**
- **kontroler jakości;**
- **pracownik produkcji;**
- **opiekun osób starszych** - praca za granicą, darmowy kurs językowy.

95545/161215

97474/260916

KB/2016

zdrowie i uroda

USG PRENATALNE 4D Aparatem Voluson 730 Expert. Supra-Med Ginekologiczne Centrum Medyczne, Bielsko-Biała, ul. Olszówka 10A, tel. 33/8227722. USG PIERSI.

96986/010716

WYPADAJĄ WŁOSY lub masz problemy ze skórą głowy? Nie czekaj. Gabinet trychologii Trychomedika, Ilo-na Junga, NZOZ Ubezpieczalnia, Bielska 37, Cieszyn, 604235110.

160873/060916

WZMACNIANIE SYSTEMU OD-PORNOŚCIOWEGO. Usuwa-my: pasożyty, bakterie, wirusy, grzyby, skazę białkową, egze-mę, astmę, infekcje oskrzelowe, obkurczanie migdałów, inne. BI-COM-BRT, lek.Kopiasz, Bielsko-Biała, Wesola 8, tel. 602765583, 33/4988404.

97277/250816

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Andrychów

OGŁOSZENIE o negocjacji cenowej

Działając na podstawie art. 38 ust. 1 pkt. 3 ust. 2 i 3 ustawy o lasach z dnia 28.09.1991 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 2100 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20.04.2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania przetargu publicznego oraz sposobie i warunków przeprowadzania negocjacji cenowej w przypadku sprzedaży lasów, gruntów i innych nieruchomości znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych (Dz.U. Nr 78, poz. 532), usta-wy z dnia 23.04.1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. nr 16, poz. 93 z późn. zm.), oraz zgody Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach z dnia 5 kwietnia 2016 r. zn. spr. ZS.2281.50.2015.AM, Skarb Państwa - Państwowe Gospodar-stwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Andrychów ogłasza sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem administracyjnym położonej przy ul. Grunwaldzkiej 10 w Andrychowie w trybie negocjacji cenowej.

- Oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej:**
Nieruchomość objęta jest KW nr KR1W/00059507/2 prowadzoną przez Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejono-wego w Wadowicach.
- Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów i budynków:**
Nieruchomość położona jest w miejscowości Andrychów, nr ewidencyjny działki 1623/343 , obręb 0001 Andrychów Miasto, gmina Andrychów, powiat wadowicki, województwo małopolskie, rodzaj użytku - LS 0.1418 ha, Ba 0,0066 ha. Nieruchomość zabudowana jest budynkiem administracyjnym o nr. ewid. 1623/325;1, funkcja - biurowe, pow. zabudo-wy - 217 m² oraz budynkiem stacji Trafo.
- Powierzchnia nieruchomości - 1484 m²;**
- Opis nieruchomości:**
Przedmiotowa nieruchomość zlokalizowana jest w Andrychowie, ul. Grunwaldzka 10, gm. Andrychów, pow. wado-wicki, woj. małopolskie. W sąsiedztwie zabudowa jednorodzinna mieszkaniowa, komercyjna wzdłuż ul. Grunwaldz-kiej. W niedalekiej odległości od centrum Andrychowa i drogi krajowej nr 52 - droga relacji Bielsko - Biała Głogoczów. Działka częściowo ogrodzona z zamkniętą bramą. Od frontu i wzdłuż południowej i północnej granicy - nasadzenia roślin ozdobnych. Wjazd i ciągi komunikacyjne utwardzone kostką brukową.
- Przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego:**
Zgodnie z Uchwałą nr XLIX- 463-2006 Rady Miejskiej w Andrychowie z dn. 28 września 2006 r. w sprawie miej-scowego planu zagospodarowania przestrzennego części Gminy Andrychów w zakresie parcel położonych w mie-scie Andrychów (opubl. W Dz.U. Woj. Małop. z dnia 20.11.2006 r. ze zm.) działka nr 1623/343 znajduje się w tere-nach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przeznaczenie dopuszczzone w granicach - „tereny administracyjne” (A 10.5/10 MN1/UA) - ok. 97,7% oraz A 10.5/11.KDd - tereny drogi dojazdowej.
- Sposób zagospodarowania nieruchomości:**
Nieruchomość jest zabudowana budynkiem administracyjnym i stacją trafo. Budynek główny administracyjny wy-budowany został w technologii tradycyjnej, murowanej. Jest dwukondygnacyjny, podpiwniczony. Układ konstrukcyjny podłużny, dwutraktowy. Klatka schodowa zlokalizowana w szczycie północnym, dwubiegowa, wydzielona ścianami murowanymi. Dach dwuspadowy, pokryty dachówką ceramiczną. Strop nad piwnicami żelbetowy, monolityczny. Stropy nad parterem i piętnem drewniane belkowe ze ślepym pułapem. Stan techniczno-użytkowy budynku - do re-montu. Powierzchnia zabudowy - 220,50 m². Powierzchnia użytkowa: parteru - 154,25 m², piętra - 156,77 m², piw-nic 146,76 m². Kubatura 2650 m³. Obiekt wyposażony jest w instalację elektryczną, wod-kan, c.o gazowe, teletech-niczną, logistyczną, ogromową.
- Obciążenia nieruchomości:**
Nieruchomość nie posiada obciążeń.
- Zobowiązania, których przedmiotem jest nieruchomość:**
Brak zobowiązań.
- Informacje o wpisie nieruchomości do rejestru zabytków.**
Nieruchomość nie jest wpisana do rejestru zabytków. Jest objęta ochroną na mocy planu zagospodarowania gminy Andrychów.
- Cena wywoławcza nieruchomości: 468 000,00 zł** (słownie: czterysta sześćdziesiąt osiem tysięcy złotych).
- Termin i miejsce, w którym można się zapoznać z dodatkowymi informacjami dotyczącymi nieruchomości:**
Dodatkowych informacji dotyczących nieruchomości można uzyskać w siedzibie Nadleśnictwa przy ul. Słowackiego 2E w Andrychowie, bądź telefonicznie pod numerem telefonu 33 870 41 00 w dni robocze w godzinach od 7.00 15.00.
- Terminy przeprowadzonych przetargów:**
04.07.2016 r. i 12.08.2016 r.
- Termin i miejsce składanie pisemnych zgłoszeń udziału w negocjacji cenowej.**
Uczestnikami przetargu mogą być osoby fizyczne i prawne po wniesieniu zaliczki zgodnie z pkt. 15 niniejszego ogło-szenia. Zgłoszenie udziału w negocjacji cenowej należy złożyć w formie pisemnej w sekretariacie nadleśnictwa przy ul. Słowackiego 2E w Andrychowie do dnia **7 listopada 2016 r. do godz. 9.00.**

Zgłoszenie powinno zawierać:

- imię, nazwisko i adres albo nazwę, siedzibę i adres zgłaszającego;
- numer PESEL, NIP i REGON zgłaszającego, o ile spoczywa na nim obowiązek ich uzyskania;
- numer rachunku bankowego zgłaszającego;
- datę sporządzenia zgłoszenia;
- oferowaną cenę i sposób jej zapłaty;
- oświadczenie, że zgłaszający zapoznał się z warunkami negocjacji cenowej i przyjmuje te warunki bez zastrzeżeń;
- oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby przeprowadzanej negocjacji cenowej.

Do zgłoszenia należy dołączyć dowód wniesienia zaliczki.

- Termin i miejsce przeprowadzenia negocjacji cenowej.**
Otwarcie negocjacji cenowej odbędzie się w dniu **7 listopada 2016 r.** w siedzibie nadleśnictwa przy ul. Słowackiego 2E, 34-120 Andrychów, pokój nr 110 o **godz. 9.15.**
- Zaliczka:**
Warunkiem przystąpienia do negocjacji cenowej jest wniesienie zaliczki w wysokości **23 400,00 zł** (dwadzieścia trzy ty-siące czterysta złotych), tytułem zabezpieczenia kosztów w przypadku nie zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości bez usprawiedliwionej przyczyny. Zaliczka może być wnoszona w pieniądzu lub w formie gwarancji bankowej. Zalicz-kę wnoszoną w formie pieniężnej należy przelać na rachunek bankowy Nadleśnictwa w BGŻ O/Wadowice nr 28 2030 0045 1110 0000 0148 0500 w terminie zapewniającym wpływ środków na konto **do godz. 9.00 w dniu 07.11.2016 r.** Zaliczkę wnoszoną w formie gwarancji bankowej należy złożyć w formie oryginału w kasie Nadleśnictwa **do godz. 9.00 w dniu 07.11.2016 r.** Zaliczkę wniesioną w pieniądzu przez uczestnika, który wygrał negocjację zalicza się na poczet ceny nabycia nieruchomości. Zaliczka wniesiona w formie gwarancji bankowej przez uczestnika, który wygrał negocja-cję podlega zwrotowi niezwłocznie po wpłaceniu kwoty równej cenie nabycia nieruchomości.

- Termin zapłaty nieruchomości:**
Zapłata ceny nabycia nieruchomości winna nastąpić w terminie poprzedzającym zawarcie notarialnej umowy sprze-daży. Terminem spełnienia zapłaty będzie data uznania wpływu środków na rachunek bankowy sprzedającego.
- Informacja o skutkach nie zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości bez usprawiedliwionej przyczyny.**
Jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie zawrze bez usprawiedliwionej przyczyny umowy sprzedaży w miejscu i terminie podanym w zawiadomieniu, sprzedający może odstąpić od zawarcia umowy, a wniesiona za-liczka nie będzie podlegała zwrotowi.
- Informacje dodatkowe:**
  - Negocjacja cenowa zostanie przeprowadzona jeżeli w terminie wyznaczonym przez sprzedającego wpłynie mi-nimum jedno zgłoszenie zawierające elementy, o których mowa w pkt. 13 niniejszego ogłoszenia;
  - Oferowana w trakcie ustnej części negocjacji cenowej cena i sposób jej zapłaty nie mogą być mniej korzystne od tych zawartych w zgłoszeniu.
  - Sprzedający, zawiadamia ustnie uczestników negocjacji cenowej o jej wyniku bezpośrednio po jej zamknięciu.
  - Sprzedającemu przysługuje prawo zamknięcia negocjacji cenowej bez ustalenia nabywcy nieruchomości.
  - Czynności związane z przeprowadzeniem negocjacji mogą być zaskarżone. Do zaskarżenia tych czynności będą miały zastosowanie odpowiednio przepisy § 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegó-łych warunków i trybu przeprowadzania przetargu publicznego oraz sposobu i warunków przeprowadzania negocjacji cenowej w przypadku sprzedaży lasów, gruntów i innych nieruchomości znajdujących się w zarzą-dzie Lasów Państwowych (Dz.U. nr 78, poz. 532).
  - Umowa sprzedaży zostanie sporządzona w formie aktu notarialnego. Kupujący zobowiązany jest pokryć koszty związane z wyceną nieruchomości, ogłoszeń prasowych oraz pozyskania aktualnych materiałów geodezyjnych i sądowych na podstawie wystawionej przez nadleśnictwo faktury. Do ostatecznej ceny sprzedaży nieruchomości doliczony zostanie podatek VAT, jeśli w momencie sprzedaży obowiązujące przepisy będą tak stanowiły.

Andrychów, dnia 19.09.2016 r.

76/164/09/16

nauka

Bielsko-Biała, ul. Giewont 20/12
tel. **516 071 020, 33 810 05 48**
agrafka@bielskokorepetycje.pl
www.bielskokorepetycje.pl

SZKOŁA JĘZYKOWA I CENTRUM KOREPETYCJI

- ✓ Korepetycje ⇨ **Wszystkie przedmioty**
- ✓ Indywidualna nauka języków obcych
- ✓ Kursy językowe w małych grupach
- ✓ Przygotowanie do egzaminów gimnazjalnych i maturalnych
- ✓ Nauka ⇨ Od malucha do maturzysty
- ✓ Pomoc w nauce z różnych przedmiotów
- ✓ Doświadczeni nauczyciele
- ✓ Domowa atmosfera
- ✓ Ceny już od **10 zł**

97486/260916

MATURA dla dorosłych! Kur-sy. 660365225, www.ckefekt.pl.
97233/170816

ŚREDNIE i gimnazjum w rok! 660365225, www.ckefekt.pl.
97230/170816

NIEMIECKI profesjonalnie dla dzieci, dorosłych. Zadzwoń: 669348546.

97421/140916

z ostatniej chwili

POWIATOWY Inspektor Nad-zoru Budowlanego w Cie-szynie ogłasza nabór do pra-cy na stanowisko inspekto-racje Nadzoru Budowlanego w Cieszynie. Szczegóły: na-bory.kprm.gov.pl

161256/270916

Bierna: pożar w środku nocy

BEZ DACHU NAD GŁOWĄ

Pożar wybuchł w środku nocy i był fatalny w skutkach. Czteroo sobo-wa rodzina straciła dach nad głową. Do pożaru doszło w wrześniową noc około 1.30 na posesji w Bierniej. Gdy strażacy przyjechali na miejsce, w ogniu stała drewniana przybudów-ka domu jednorodzinnego, służąca jako pomieszczenie gospodarcze. Pło-nęło też poddasze budynku mieszkal-nego. Szczęśliwie, mieszkańcy - troje dorosłych i 5-letni chłopczyk - zdołali się ewakuować. Wezwano karetkę do

28-letniej kobiety i jej syna, jednak po przebadaniu uznano, że niepotrzebna im hospitalizacja. Z ogniem przez cztery godziny walczyło 41 strażaków z 10 zastęp-ów. Mimo tak dużych sił, straty są ogromne. Murowany dom nie nada-je się do mieszkania. Ogień strawił nawet jego wyposażenie. Po przybu-dówce zostały tylko zgłiszczza. Padł koń, którego tam trzymano. Spłone-ły też liczne sprzęty, zapas drewna i siano. (mk)

Syn w areszcie, ojciec w szpitalu

Bił i groził

Syn wylądował w areszcie, a ojciec w szpitalu. Taki efekt miała domo-wa awantura w jednym z żywieckich domów. Do zdarzenia doszło w sobotni poranek. 28-latek wpadł w szał. Rzucił się na ojca i dotkliwie go pobił. 66-latek miał tak poważne obrażenia, że został karetką pogotowia przewieziony do lokalnego szpitala. Policjanci zatrzymali 28-latką i szybko ustalili, że nie był to jego jedy-ny wyskok. Już od marca wygrażał ojcu, że pozbawi go życia. W podob-ny sposób traktował swojego starszego brata. Krewki mężczyzna został decyzją prokuratury objęty policyjnym dozorem, ponadto musi stosować się do zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych. Za stosowanie przemocy i gróźb może trafić do więzienia nawet na pięć lat. (mk)

Żywiec: przez Batorego pod prąd

NA BANI W HYDRANT

Pijany jak bela jechał pod prąd, a próbując zawrócić przydzwonił w hydrant. Kto wie, co jeszcze by nawywiął, gdyby nie odważni mieszkań-cy, którzy... zwinęli mu kluczyki. 20 września 35-letni żywczanin wlał w siebie morze alkoholu, choć to nawet nie był wieczór. Rozum odebrało mu już w takim stopniu, że posta-nowił pojeździć swoim peugeotem 205 po ulicach miasta. O 17.25 jego wyczyny mieli nieprzyjemność obserwować mieszkańcy ulicy Batorego, bowiem pijany szofer jechał tą drogą pod prąd. Gdy się w końcu zreflek-tował, że coś jest nie tak, postanowił zawrócić i z hukiem wyrznął w hy-drant. Mieszkańcy postanowili przerwać ten pijacki rajd. Dopadli do sa-mochodu, wyłączyli silnik i zabrali kierowcy kluczyki. Wkrótce na miejscu pojawili się policjanci. Zatrzymali prawo jazdy 35-latką i wyciągnęli alkomat. Urządzenie wskazało ponad 2,5 promila. Żywczaninowi grozi wysoka grzywna, a nawet kara więzienia. Zostanie też rozliczony z wszystkich wykroczeń drogowych, jakich się dopuścił. (mk)

biuro podróży press travel

SŁONECZNA JESIEŃ

GRECJA

Kreta, 3*, 8 dni, All	od 1640 zł
HB	od 1560 zł
Kos, 3*, 8 dni, All	od 1890 zł
HB	od 1680 zł
Rodos, 3,5*, 8 dni, All	od 1850 zł
Zakynthos, 4*, All	od 2020 zł

EGIPT

Hurghada, 4*, 8 dni, All	od 2158 zł
Marsa Alam, 5*, 8 dni, All	od 2288 zł

HISZPANIA

Majorka, 3,5*, 8 dni, All	od 2620 zł
Costa Brava, 4,5*, 8 dni, All	od 2078 zł
Costa Dorada, 3*, 8 dni, All	od 2656 zł

CYPR

Larnaka, 3*, 8 dni, All	od 2845 zł
Ayia Napa, 3*, 8 dni, All	od 3184 zł

BULGARIA

Złote Piaski, 3*, 8 dni, All	od 1978 zł

JESIENNE WYJAZDY DLA GRUP

Szkolne i firmowe

Zakopane, 3 dni, HB	przy 45 os. 329 zł	Wiedeń + Grinzig, 3 dni, HB	przy 45 os. 589 zł
	20 os. 389 zł		20 os. 709 zł
Kotlina Kłodzka, 3 dni, HB	przy 45 os. 349 zł	Nad węgierskim morzem,	przy 45 os. 575 zł
	20 os. 429 zł	4 dni, HB (Budapeszt + Balaton)	20 os. 739 zł
Bieszczady, 3 dni, HB	przy 45 os. 359 zł	Berlin + Tropikalna Wyspa,	przy 45 os. 599 zł
	20 os. 429 zł	3 dni, HB	20 os. 779 zł
Kazimierz Dolny, 3 dni, HB	przy 45 os. 359 zł	Drezno, 2 dni, HB	przy 45 os. 415 zł
	20 os. 429 zł		20 os. 539 zł
Warszawa, 3 dni, HB	przy 45 os. 389 zł	Paryż, 5 dni, HB	przy 45 os. 759 zł
	20 os. 469 zł		20 os. 999 zł
Praga, 3 dni, HB	przy 45 os. 459 zł	Rzym, 5 dni, HB	przy 45 os. 745 zł
	20 os. 589 zł		20 os. 990 zł
Szlakiem Winnym, 3 dni, HB	przy 45 os. 539 zł	Wilno, 4 dni, HB	przy 45 os. 549 zł
(Tokaj, Eger, Budapeszt)	20 os. 689 zł		20 os. 709 zł

Oferta na 28.09.2016 r.

ul. St. Dubois 4, I piętro, Bielsko-Biała
tel. 33 812 35 77 wew. 33, tel. kom. 534 979 888
biuro@presstravel.pl

www.presstravel.pl

Rumunia: mity i stereotypy (1)

Siedmiogrodu czar

To smutne, że ten kraj kojarzy się z tyloma negatywnymi stereotypami. Jeszcze do niedawna wielu mieszkańców Podbeskidzia myliło Rumunów z Romami, a sam pomysł wyjazdu na wakacje do Rumunii uważano za niebezpieczny i nieatrakcyjny. Na szczęście w ostatnich latach wraz z otwartymi granicami otworzyły się też umysły i w efekcie coraz więcej osób bez obaw wybiera się w tę część Europy.

Wraz z dwójką przyjaciół, tworząc bielsko-skoczowsko-czechowicki tercet, wyruszyliśmy do północno-wschodniej części Siedmiogrodu (Transylwanii) i na zachodnią Bukowinę. Regiony te uważane są za jedne z najbogatszych w krajobrazy, a także w kulturę ludową, która pomimo upływającego czasu, wciąż pulsuje życiem. Szczególnie bogatym w folklor jest siedmiogrodzki Maramuresz - region, który słynie z pielęgnowanej od wieków tradycji. Tam też udaliśmy się na samym początku.

PRAWIE JAK
W BESKIDACH

Pojechaliśmy w sierpniowy wieczór z rowerami zapakowanymi na samochodowy bagażnik. Chcieliśmy być na miejscu rano, żeby móc wykorzystać jak najwięcej czasu na podróż rowerami. Samochód zostawiliśmy na kempingu w miejscowości Syhot Marmaroski (oryginalna rumuńska nazwa - Sighetu Marmătiei). W planie mieliśmy przejechanie rowerami „koła”, które zaczynałoby się i kończyło właśnie w tym mieście.

Ruszyliśmy przez wioski doliny Izy, podziwiając swoje widoki, nie różniące się aż tak bardzo od naszych rodzimych, beskidzkich panoram. Pod koniec dnia dojechaliśmy do kompleksu klasztornego Mănăstirea Bârsana. Jest to jedno z nielicznych na tym terenie miejsc, gdzie rozwinęła się masowa turystyka. Strzeliste cerkwie z wysokimi, krytymi gontem dachami zachwycają w niemal każdej wiosce, ale akurat w Bârsanie zgromadzone w jednym miejscu wyjątkowo dużą ilość sakralnych zabudowań. Co ciekawe, za wyjątkiem zabytkowej cerkwi Ofiarowania Maryi w Świątyni, pozostałe drewniane budynki sakralne pochodzą z lat dziewięćdziesiątych... XX wieku.

NIE NA ŁĄCE,
A POD DACHEM

Zbliżał się wieczór. Planowaliśmy spać pod namiotami, a do tego potrzebowaliśmy skrawka jakiegś łąki na uboczu. Akurat przejeżdżaliśmy przez wioskę Głod i nie mogąc odnaleźć drogi prowadzącej na pola za wsią, zapytaliśmy o miejsce na nocleg nastoletniego chłopaka. I wtedy odkryliśmy rumuńską

Skoczowianin Wojtek i czechowiczanka Ewa (od lewej) ze Stefaną, Marią i Stefanem przy wejściu do cerkwi.

gościnność. Młodzian zaczął pytać o nocleg sąsiadów i już po chwili w gościnne progi zaprosiła nas rodzina Stefana i Marii - rodziców kilkuletniej Stefanii. Słowem-kluczem naszej rozmowy zapoznawczej było pálinka - nazwa lokalnego trunku, którym Rumuni mieli nas częstować w czasie tej wyprawy jeszcze nie jeden raz... Zresztą, cała wizyta upłynęła zresztą pod znakiem regionalnej tradycji. Byliśmy częstowani serami i mięsem, w tle grała skoczna muzyka ludowa, a w niedzielę nasi gospodarze ubrali odświętne wiejskie stroje. Jednym z najciekawszych akcentów dwóch dni, które spędziliśmy u naszych gospodarzy, była wizyta w cerkwi. Odświętny strój jest dla mieszkańców maramureskiej wsi czymś obowiązkowym. Wszystkie bez wyjątku kobiety zakładają na głowy chusty (rodzynek w naszej 3-osobowej ekipie - Ewa również musiała to zrobić), a także kolorowe spódnice i haftowane bluzki. Co ciekawe, w cerkwi istnieją osobne pomieszczenia dla kobiet i mężczyzn. Gdy usiedliśmy z Wojtkiem z tyłu, zostaliśmy poproszeni przez kościelnego o przejście do głównej części cerkwi, bliżej ołtarza, gdzie zasiadają mężczyźni.

ROLNICY
I EMIGRANCY

Po serdecznym pożegnaniu z naszymi gospodarzami wyruszyliśmy w dalszą podróż z zaciekawieniem rozglądając się dookoła. Każ-

da wioska to miejsce wyjątkowe. Wejścia do gospodarstw zdobione są drewnianymi bramami pełnymi symboli i nawiązań do wiejskiego życia. Niektóre z nich są prawdziwymi dziełami ludowej sztuki. Każdy dom jest inny - obok starych chałup stoją nowe, dość snobistyczne wille. Dużo domów jest dopiero budowanych, wiele inwestycji pozostaje niezakończonych. Mieszanie się starego z nowym wynika z tego, że bardzo wielu Rumunów pracuje za granicą, głównie we Włoszech, a zarobione pieniądze inwestuje w budowę nowych domów. Wielu młodych w ogóle opuściło rodzinne wsie, w których czekałaby ich tylko ciężka i mało dochodowa praca na roli. Najczęstszym widokiem na maramureskiej wsi są starzy, zmęczeni pracą ludzie, wysiadający na ławkach przy drodze i patrzący z zaciekawieniem na objuczonych sakwami rowerzystów.

Jadąc przez kolejne wioski, przypadkiem poznaliśmy kolejną rodzinę - tym razem Stefana i Moniki. I znów zostaliśmy zaproszeni na nocleg, a przy okazji napojeni i nakarmieni do syta. Gdybyśmy wiedzieli, że spotkamy się z tak wielką gościnnością, wzięlibyśmy ze sobą jakieś beskidzkie przysmaki, aby móc się odwzajemnić. Ale pewnie nadarzy się okazja, by nadrobić to gapiostwo, bo już nas ciągnie z powrotem do Siedmiogrodu...

Tekst i foto: **TOMASZ WAWAK**

Do obozu w Brzezince - nie na rowerze

STOJAKI Z PRZESZŁOŚCI

Były niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady Auschwitz-Birkenau, to chyba najtłumniej odwiedzane muzeum w Polsce. Aby zobaczyć miejsce, które tak tragicznie zostało zapisane w historii świata, przyjeżdżają tu mieszkańcy nawet najdalszych zakątków globu. Przy okazji wizyty - na podstawie własnych obserwacji - tworzą sobie współczesny obraz kraju nad Wisłą. Jak im on się jawi? - Dla rowerzystów przybyszających do Brzezinki, aby zobaczyć ten fragment nazistowskiej fabryki śmierci, chyba nie najlepiej - przekonywał nas pewien bielsz-

rowerową i z pewnością są wśród nich tacy, którzy chcieliby obejrzeć obóz w Brzezince. Zwłaszcza że przebiega tamtędy jedna z międzynarodowych tras rowerowych. Skończyło się na tym, że syn zoba-

czył były obóz tylko z zewnątrz, bo baliśmy się zostawić rowery praktycznie bez zabezpieczenia. Co na to dyrekcja muzeum? Wszak w ostatnich latach zrobiono wiele, aby poprawić komfort osób zwiedzających obóz w Brzezince. Wybudowano między innymi duży parking wraz z zapleczem dla samochodów i autobusów. Czy nie można było przy okazji tej in-

czanin, który wybrał się wraz z rodziną na rowerową wyprawę właśnie do tej miejscowości.

- Chciałem pokazać nastoletniemu synowi dawny obóz w Brzezince (Birkenau - przyp. red.). Okazało się, że na rozległym terenie byłego obozu nie można wprowadzić rowerów. Co prawda nie widzę różnicy pomiędzy kimś, kto na przykład pcha wózek, spacerując po obozowych alejach a tym, który prowadzi obok siebie rower, lecz skoro takie są zasady, to trzeba je respektować. Postanowiłem rowery pozostawić, gdzieś przed bramą, w bezpiecznym miejscu, ale nigdzie wokół nie mogłem dostrzec stojaków - podkreśla, kontynuując swoją opowieść. - Zapytałem więc jednego z pracowników ochrony, gdzie można rowery przypiąć. Wskazał na róg obozowej bramy (tej której wizerunek jest jednym z symboli niemieckiego ludobójstwa - przyp. red.) i stwierdził, że to za nim znajduje się stojak. To, co tam zobaczyłem (foto) było wielkim i niemiłym zaskoczeniem. Ów stojak okazał się dość żalostną, zardzewiałą konstrukcją i to niezwykle, że pamiętając jeszcze czasy niemieckiej okupacji. Najistotniejsze było jednak to, że w praktyce nie nadawał się do tego, aby umieścić w nim rowery. Nie mówiąc już o ich przypięciu - chyba, że za przednie koło, lecz to przecież żadne zabezpieczenie. Poza tym zmieścić się tam może jedynie pięć lub sześć jednośladów. Przecież wiele osób preferuje turystykę

westycji postawić kilku nowoczesnych, estetycznych stojaków lub nawet przygotować przechowalnię dla jednośladów?

Paweł Sawicki z biura prasowego muzeum Auschwitz-Birkenau zaznaczył, że władze placówki robią wszystko, aby zapewnić odpowiednie warunki odwiedzającym dawny obóz - w tym także przybywającym do Oświęcimia czy Brzezinki na rowerach. Dlatego nie ukrywał, że uwaga do wyglądu i funkcjonalności stojaka rowerowego ustawionego przy bramie w Brzezince jest bardzo ważna i na pewno nie zostanie bez echa. Przyznał przy tym, iż sam jako rowerzysta czasami korzysta z tego stojaka podczas swoich służbowych wizyt w tej części obozu. Do tej pory jednak nikt nie zgłaszał podobnych krytycznych uwag. - Postaramy się jak najszybciej to zmienić - zadeklarował natychmiast, dodając jednak, że wbrew pozorom nie jest tak łatwo postawić w tym miejscu cokolwiek, w tym także nowy stojak. Wszystko musi być konsultowane i czynione za zgodą służb konserwatorskich. Poza tym teren w sąsiedztwie obozu w większości nie należy do muzeum. Nawet nowoczesny parking nie został przez muzeum wybudowany i nie ono nim administruje. Jednocześnie Paweł Sawicki zapewnił, że w przypadku muzeum w Oświęcimiu sytuacja jest pod tym względem o wiele lepsza. Do dyspozycji cyklistów są tam wygodne stojaki rowerowe.

Tekst i foto: **MARCIN PŁUZEK**

GAZETY DRUKOWANE W WYDAWNICTWIE

Prasa
Beskidzka

Czas wakacji i wczesnej jesieni z pewnością nie był dla gminy Bestwina sezonem ogórkowym - pisze w najnowszym numerze magazynu gminnego wójt Artur Beniowski, dokonując przeglądu najważniejszych inwestycji w sołectwach. Ponadto - relacje z IV Dożynek Gminnych i Święta Karpia Polskiego, cykl „Portrety samorządowców” oraz dużo o sporcie i kulturze.

W październikowej „Gazecie Szczyrkowskiej” czytelnicy znajdą mapę stref aktywności oraz przegląd inwestycji wykonanych latem. Ponadto relacje z obchodów 70. rocznicy mordu żołnierzy oddziału Bartka, biegów: po Serce Szczyrka i z okazji rocznicy Odśwież Wiedeńskiej, Droga Krzyżowa autorstwa miejscowego artysty i sprawozdania z wydarzeń kulturalno-sportowych.

W najnowszym kwartalniku gminy Rajca przedstawiono projekty inwestycji drogowych, turystycznych i kulturalnych, o których dofinansowanie ze środków unijnych stara się gmina. Ponadto zestawienie robót wykonanych i planowanych, harmonogram akcji „Czyste Beskidy” oraz relacje z dożynek gminnych, wizyty Rojsjan w Soli i wielu imprez kulturalnych. (efa)

Moda, zdrowie i uroda

Warzywa lepsze od tabletek

ODPORNOŚĆ
NA TALERZU

Wraz z nadejściem jesiennych chłódów zwiększa się ryzyko przeziębień i infekcji. Układ odpornościowy wymaga wsparcia, które stanowić powinien przede wszystkim właściwy sposób żywienia. Na naszym talerzu nie może zabraknąć warzyw! Które mogą najbardziej pomóc w wzmacnianiu odporności? Wybieramy je przy wsparciu bielskiej dietetyczki Justyny Cieślisy, która dorzuca do nich jeszcze kilka innych wiktuałów.

Zamiast faszerować się antybiotykami, warto wzmocnić odporność organizmu właściwie się odżywiając.

wartościowe dla zdrowia. W ich miąższu znajdują się m.in. witaminy C i E, cynk oraz selen, które wspomagają funkcjonowanie układu odpornościowego.

Jeśli już złapało się przeziębienie, należy koniecznie zająć się kaszą jaglaną, która uznawana jest za domowe lekarstwo na katar i infekcje górnych dróg oddechowych. Dlaczego? Kasza ta działa antywirusowo, silnie rozgrzewa, a ponadto zmniejsza stan zapalny błon śluzowych - wysusza nadmiar wydzieliny. Ważnym dla odporności pokarmem jest też miód, który podawany regularnie wzmacnia organizm, działa przeciwbakteryjnie i przeciwzapalnie. Należy go dodawać do przestudzonej wody i herbaty, ponieważ przy temperaturze powyżej 40° Celsjusza traci cenne dla zdrowia właściwości. (nat)

FOTO: TOMASZ GIZYŃSKI

Gala z perłą

W najbliższą sobotę, 1 października, o 17.00 odbędzie się Gala Finałowa Regionalnego Kongresu Kobiet, który ponownie honorowym patronatem objęła poseł Mirosława Nykiel.

Tegoroczna, szósta już edycja tradycyjnie wyłoni Perłę Podbeskidzia, czyli kobietę, która nie szukając splendoru działa na rzecz innych, bardziej potrzebujących. W ramach Regionalnego Kongresu Kobiet odbyło się wiele spotkań, podczas których mieszkanki naszego regionu rozmawiały nie tylko o zdrowiu, modzie, urodzie i kulinariach, ale także o tradycjach, biznesie i kulturze. Sobotnia gala będzie zwieńczeniem wszystkich tych wydarzeń i podsumowaniem tego, co zrobiono do tej pory. Jako Gwiazda wieczoru wystąpi Anna Jurkaszewicz - wokalistka jazzowa i piosenkarka, a także producentka muzyczna. Poza tym zaplanowano pokaz mody, filmową prezentację poprzednich kongresów, a także pokaz Marty Waliczek, wielokrotnej mistrzyni świata w kick-boxingu. (nat)

Orzechem w rozstępy!

Rozstępy to podłużne, brzydoko wyglądające znamiona, powstające na skórze. Są problemem wielu kobiet. Jak zapobiegać i jak leczyć rozstępy „Kronika” dowiedziała się od bielskiej kosmetyczki Anny Kani.

Wszystkiemu winny jest kortyzol wydzielany przez nadnercza - to tak zwany hormon stresu, którego nadmiar pojawia się w organizmie w okresie dojrzewania, przedłużającego się napięcia, tycia oraz podczas ciąży. Rozstępom sprzyja również nadmiar estrogenu, niedobory cynku w odżywianiu i sterydy pojawiające się w diecie. Wszystkie te czynniki powodują, że włókna kolagenu i elastyny tracą naturalną elastyczność i nie pracują jak należy, bo zamiast rozciągać się i kurczyć - pękają, czego efektem są powstające blizny, czyli rozstępy.

Aby zapobiec ich powstawaniu należy zadbać o elastyczność skóry, unikać gwałtownych wahań wagi ciała. Profilaktycznie można korzystać z prostych zabiegów, które pozwolą wzmocnić i uelastycznić skórę. Warto polecenia są także posiadające w składzie wyciąg z orzechów kremy do ciała, których regularne stosowanie zapewni skórze sprężystość. W okresie ciąży należy stosować specjal-

FOTO: NATASZA WYSOCKA

Jesień to czas orzechów, dzięki którym można ograniczyć powstawanie się rozstępów.

ne kremy przeciw rozstępom, które dodatkowo zawierają składniki stymulujące syntezę kolagenu - są to głównie wyciągi roślinne. Wskazane są również regularne masaż, dzięki którym skóra jest lepiej ukrwiona, dotleniona i odżywiona. Ważna w zapobieganiu rozstępom jest także odpowiednia dieta, czyli bogata w cynk, ponieważ bierze on udział w syntezie kolagenu, a znaleźć go można przede wszystkim w orzechach, pestkach dyni, kaszy gryczanej, jajkach, migdałach, kiełkach pszenicy, płatkach

owsianych, pestkach słonecznika, soczewicy i kukurydzy.

Jeżeli jednak stosowane metody nie poprawią sytuacji, trzeba podjąć bardziej zdecydowane kroki. Pierwszym z nich będzie udanie się do specjalisty, który oceni rozstępy i ustali właściwy program ich usuwania. Najlepsze efekty będzie można osiągnąć, jeśli działania podejmie się szybko i konsekwentnie. Jedną z metod jest mikrodermabrazja, czyli rodzaj mechanicznego peelingu, dzięki któremu uzyskuje się efekt spłycenia i wygładzenia skóry oraz pobudzenia jej do produkcji kolagenu. Peelingi chemiczne wpływają na przebudowę kolagenu i elastyny, a tym samym na odnowę naskórka oraz skóry. Z kolei laseroterapia działa na zasadzie biostymulacji i regeneracji tkanki, a najlepsze efekty daje w połączeniu z mezoterapią i mikrodermabrazją. Terapia niską temperaturą jest dobrą kuracją wspomagającą leczenie rozstępów, ponieważ pobudza naczynia krwionośne, ujędrnia i uelastycznia skórę oraz przyspiesza rekonstrukcję tkanki. Wśród godnych polecenia zabiegów jest również mezoterapia, czyli wstrzykiwanie do uszkodzonych tkanek „koktajli” np. witamin i aminokwasów. (nat)

Zbadali serce

W miniony piątek w parku Słowackiego w Bielsku-Białej można było - w ramach kampanii „Ciśnienie na Życie” - wykonać bezpłatnie badania profilaktyczne pod kątem schorzeń kardiologicznych. Umożliwiły to kolejne obchody Beskidzkiego Dnia Serca, który tradycyjnie odbył się z inicjatywą bielskiego kardiologa Klaudiusza Komora. Tegoroczną edycję rozpoczął wykład jego autorstwa, a następnie, w specjalnie przygotowanym namiocie, przystąpiono do wykonywania badań. Na wszystkich zainteresowanych czekał wykwalifikowany personel medyczny, który udzielał także porad z zakresu chorób układu krążenia.

Podczas gratisowych badań realizowanych w ramach kampanii, można było sprawdzić ciśnienie

tętnnicze krwi oraz określić - za pomocą innowacyjnej aplikacji - wiek serca. (nat)

FOTO: NATASZA WYSOCKA

Do skorzystania z bezpłatnych badań chętnych nie brakowało.

ZADBAJ O DIETĘ

Bezpłatny pomiar tkanki tłuszczowej w organizmie, a także porady dietetyka czekają na wszystkich w Centrum Handlowym Auchan Bielsko-Biała. Już od jutra, 30 września, każdy będzie mógł także poznać i zakupić naturalne produkty spożywcze podczas jarmarku.

To, co jemy wpływa nie tylko na masę ciała, lecz także na samopoczucie. Warto więc zadbać o prawidłową dietę. Najbliższą do tego okazją będą Targi Zdrowia, na które odbędą się w bielskim CH Au-

chan. Od 30 września do 2 października goście galerii handlowej będą mogli bezpłatnie wykonać bezinwazyjne badanie, które pozwala na procentowe określenie, ile tkanki tłuszczowej, mięśni lub wody znajduje się w ciele. Badanie przeprowadzone będzie za pomocą specjalnej, nowoczesnej wagi. Obecny na miejscu dietetyk doradzi osobom zmagającym się z wagą lub też cierpiącym na choroby dietozależne.

Odbędą się także pokazy przygotowywania zdrowych potraw,

degustacje oraz jarmark. Przy specjalnych stanowiskach każdy pozna naturalne, niezawierające konserwantów czy ulepszaczy, produkty spożywcze. Wśród nich znajdą się między innymi pieczywo na zakwasie, wędliny, sery czy przyprawy. Targi będą również wspaniałą okazją, aby poznać sekrety sokoterapii i spróbować świeżo wyciskanych soków. Z atrakcji będzie można skorzystać w piątek od 16.00 do 19.00, w sobotę między 11.00 a 16.00 oraz w niedzielę od 13.00 do 15.00. (nat)

Schodzili przy gwiazdach

DWOJĄ SIĘ I TROJĄ...

Kłątwa Stadionu Miejskiego nadal prześladowuje zawodników TS Podbeskidzia. Górale dwoją się i troją, ale wygrać przed własną publicznością nie potrafią. Pojawia się coraz więcej głosów niezadowolonych, a piłkarze przed meczami opuszczają płytę boiska przy akompaniamencie głośnych gwizdów. W 10. kolejce pierwszoligowych rozgrywek podzieliło się punktami z beniaminkiem ligi, Wisłą Puławy.

Zwycięstwo było blisko, bo w drugiej połowie do siatki rywali trafił Robert Demjan. Minimalnego spalonego odgwiżdzał jednak sędzia główny zawodów. - *Zabrało zimnej krwi, by zdobyć bramkę, wtedy grałoby się nam łatwiej, bez presji. Bardzo szkoda niewykorzystanej sytuacji Marka Sokołowskiego, który oddał dobry strzał w światło bramki, lecz - niestety - bramkarz przeciwników poradził sobie z jego uderzeniem. Przy korzystnym dla nas wyniku przeciwnik na pewno by się otworzył i dał nam możliwość wykreowania większej liczby sytuacji podbramkowych* - tłumaczy Robert Demjan.

1.	Zagłębie Sosnowiec	21	23-13
2.	GKS Katowice	19	13-6
3.	Chojniczanka Chojnice	19	19-14
4.	Wigry Suwałki	17	17-12
5.	Sandecja Nowy Sącz	17	14-10
6.	Drutex-Bytovia Bytów	15	11-9
7.	Podbeskidzie B-B	14	12-10
8.	Miedź Legnica	14	9-7
9.	Stomil Olsztyn	13	17-8
10.	Pogoń Siedlce	13	10-11
11.	Górnik Zabrze	12	11-11
12.	Chrobry Głogów	12	13-17
13.	Olimpia Grudziądz	11	14-16
14.	GKS Tychy	11	10-15
15.	Wisła Puławy	10	14-16
16.	MKS Kluczbork	8	11-19
17.	Znicz Pruszków	6	6-16
18.	Stal Mielec	5	6-20

Górale kolejną okazję do przełamania złej passy na Stadionie Miejskim będą mieli przy nie bilej jakiej okazji, bo podczas oficjalnego otwarcia obiektu. 8 października zmierzą się ze Stalą Mielec. Już rozpoczęła się sprzedaż biletów na to spotkanie, a w następnym numerze będzie szansa zgarnięcia trzech podwójnych wejściówek.

Natomiast już w najbliższy piątek o 18.00 w Legnicy pod-

opieczni Dariusza Dźwigały zmierzą się z miejscową Miedzią, która ma tyle samo punktów na koncie co bielski zespół.

TS Podbeskidzie - Wisła Puławy 0:0.

TS Podbeskidzie: Leszczyński - Sokołowski, Baran (19' Piasek), Deja, Tarnowski (73' Magiera) - Mikołajewski - Chmiel, Janota (54' Demjan), Feruga, Sierpina - Lewicki. (aj)

Sędzia po голу Roberta Demjana odgwiżdżał spalonego.

PARTNER STRATEGICZNY

SPONSORZY GŁÓWNI

BKS przestał dyndać, ale... ● Drzewiarz wysadzony z fotela ● Wiślańskie armaty kontra ustronński mur!

Krótką, tygodniową przerwą w trzecioligowym terminarzu pozwoliła zająć się zaległościami. Wśród tych, którzy je odrobili, byli piłkarze dyndającego tuż nad strefą spadkową BKS-u Stal. Wreszcie się opamiętali. Po sześciu tygodniach bez wygranej poużywali sobie strzelecko na boisku w Turzy Śląskiej. Zwycięstwo, niczym kapuła, wyniosło ich z dwunastego na ósme miejsce, ale na laurach spocząć nie wolno! Nad najwyższą plasującą się drużyną (Falubaz Zielona Góra) spośród tych, które zajmują lokaty zagrożone degradacją, Stalowcy mają tylko trzy punkty przewagi. A jest okazja, by pójść za ciosem, bo najbliższy mecz rozegrają u siebie z sąsiadem w tabeli - „dwójką” Górnika Zabrze. W minionym sezonie BKS potrafił dwukrotnie ograć - wówczas przecież jeszcze ekstraklasowe - rezerwy zabrzeńczyków. Punkty potrzebne są i drugiej bielskiej jedenastce - Rekordowi, który plasuje się tuż za Stalą. Przed ekipą z Cygańskiego Lasu najtrudniejszy jesienny bój:

na stadionie w Jastrzębiu. Miejscowy GKS 1962 nie tylko bryluje na trzecim froncie, ale jest również rewelacją Pucharu Polski, w którym, eliminując Górnika Łęczną, awansował już do ćwierćfinału. Prowadzący od czterech kolejek Drzewiarz, remisując z przedostatnim w stawce Orłem Mokre, stracił fotel przodownika czwartoligowej ta-

HICIORY I SZLAGIERY

beli. Z jasienicznymi zrównał się punktowym dorobkiem, wyprzedzając ich lepszym bilansem bramek, radziechowski GKS. Zespół z Żywiecczyny był bezwzględny dla skoczowskiego beniaminka (wygrana 5:1), demolując ekipę Beskidu już w pierwszych dwóch kwadransach (3:0). Przed nowym liderem wyjazd do Łędzin, gdzie wygrać udało się tylko jedenastce z Czańca (1:0), a reszta odwie-

dających w rundzie jesiennej stadionu MKS-u dostawała cięgi (Concordia przegrała 2:6, Krupiński 1:5 i Wilki 1:3). „Kronika” jest daleka od dopisywania punktów GKS-owi już przed meczem, ale w obecnej - zwłaszcza strzeleckiej (27 goli w 9 meczach) - dyspozycji, radziechowianom nie jest straszny żaden rywal, ani miejsce gdzie grają. Jedenastka z Jasienicy gościć będzie Szczakowiankę i też powinna celować w zagarnięcie pełnej puli. Arcyciekawie zapowiada się derbowe starcie w Czańcu, gdzie zawiata dobrze radząca sobie na wyjazdach (trzy zwycięstwa i porażka) Spójnia Landek.

Największego hiciora przynosi jednak nadchodząca kolejka w okręgówce. Demolujące przeciwników z meczu na mecz WSS Wisła (osiem, czyli - komplet wygranych i 39 zdobytych bramek) zagra w Ustroniu z wiceliderem (7 zwycięstw i porażka), a więc: najsukceszniejszy atak kontra najsłabsza defensywa (tylko 4 stracone gole ustronian!) (tom)

Mentel odwiesił buty

Z TRZYŃCEM W PRZERWIE

Rekord nie próżnował w tygodniowej przerwie pomiędzy pierwszą i drugą kolejką Futuła Ekstraklasy. Czas wykorzystał na pojedynek z ekipą Ocel Trzynieć. Już raz podczas okresu przygotowawczego zmierzył się z czeskim zespołem Chance Ligi. Wtedy podopieczni Andrzeja Szłapy wygrali po dogrywce 2:1. Tym razem nie pozostawili rywalom cienia złudzeń.

Rekordziści rozgromili trzynieckich futsalców aż 9:1, co jest świetnym prognostykiem przed inauguracyjnym starciem w bielskiej hali przy ulicy Startowej. Już w najbliższą niedzielę o 18.00 „biało-zieloni” zagrają z Red Dragons Pniewy, które w pierwszej kolejce zremisowały 1:1 z Cleareksem Chorzów.

W meczu z Pniewami zabraknie najprawdopodobniej Michała Marka, który doznał kontuzji kolana. Diagnoza mówi o możliwym uszkodzeniu łąkotki. Inny z bielskich zawodników, Łukasz Mentel postanowił zakończyć swoją piłkarską karierę i odwiesić buty na kołku. Z Rekordem jest od początku swojej przygody z piłką. 14 lutego w spotkaniu 15. kolejki Futuła

Ekstraklasy zerwał ścięgno Achillea. Od tamtej pory przechodził rehabilitację, jednak do gry już nie wrócił. - *Nie ma co ukrywać, że zaważyła kontuzja. Już nawet pozwoli wracać do zdrowia po operacji, gdy po raz drugi w karierze identycznej kontuzji doznał na treningu Paweł Machura. To podziało na wyobraźnię, dało mi do myślenia. Sam zresztą też już odczuwałem i wiedziałem, że „mam” również takie samo ścięgno w drugiej nodze. Pogadałem o tym wszystkim z Pawłem, porozmawiałem z lekarzem. Nie ma co ukrywać, że nie jestem już najmłodszym zawodnikiem, na gojenie i rehabilitację po operacji potrzeba więc dużo czasu. A poza tym, przed tym przestrożę mnie lekarz. Przy odnowieniu albo przy urazie drugiego ścięgna wszedłbym na prostą ścieżkę do kalectwa. Nie ma sensu ryzykować zdrowia do tego stopnia* - komentuje Łukasz Mentel.

Rekord Bielsko-Biała - Ocel Trzynieć 9:1 (Polasek 2, Janovsky 2, Bondar 2, Biel, Budniak, Wachuła - Buryan)

Rekord: Nawrat (Syc) - Janovsky, Wachuła, Biel, Polasek, Bondar, Popławski, Budniak. (aj)

Pojedynek Zapór

Lepsza Wapienicka

Nie brakowało emocji podczas 7. kolejki bielskiej A-klasy, gdy do boju w Wapienicy ruszyły obie Zapory - miejscowa i z Porąbki. Goście dość szybko, bo już w 3. minucie, wyszli na prowadzenie. Sędzia wskazał na „wapno” oddalone od bramki Sosny o jedenastce metrów. Do piłki podszedł Maksymilian Cepiga, który pewnie zamienił jedenastkę na bramkę. Ten szybki cios podłamał miejscowych. Obudzili się dopiero po przerwie. W 57. minucie Łukasz Dokudowiec wyrównał stan rywalizacji, a pięć minut później wyprowadził swoją drużynę na prowadzenie. Dzięki zwycięstwu Zapor z Wapienicy plasuje

się na piątym miejscu, z dorobkiem jedenastu punktów. Natomiast ta z Porąbki ma o jedno oczko mniej i zajmuje siódmą lokatę.

LKS Zapora Wapienica - LKS Zapora Porąbka 2:1 (Dokudowiec 2 - Cepiga).

LKS Zapora Wapienica: Sosna, Wojtyłko, Wojnicz, Habdas, Szendzielarz, Panewka, Wrzeszcz (46' Słowik), Gizicki, Dokudowiec (82' Biećszek), Pezda (55' Adamczyk), Jeziorski (75' Godniak).

LKS Zapora Porąbka: Bakalarz, Jurczak, Brzózka (46' Pawiński), Jaśkowicz, Ł. Pielesz, Cepiga, P. Pielesz (72' Grządziel), Gilek, Flasz, Głogosz, Lubański. (aj)

BKS jak orkiestra

W OCZEKIWANIU NA KONCERT

Siatkarki BKS-u Bielsko-Biała mają za sobą kolejny punkt na liście przygotowań do zbliżającego się sezonu. Od 23 do 25 września zagrały w turnieju w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W pierwszym dniu kilka z nich, niestety, musiało zmagać się z problemami żołądkowymi. - *Na pewno miało to znaczenie. W nocy z czwartku na piątek kilka dziewczyn zgłosiło problemy żołądkowe, rano poinformowały nas o podobnych dolegliwościach kolejne siatkarki, więc zespół nie był w pełnej dyspozycji na to spotkanie. Elementem, który zadecydował o naszej porażce były jed-*

skim Cukrem. Siatkarki zakończyły rywalizację w turnieju niedzielnym zwycięstwem 2:1 z Minchanką Mińska, mistrzem Białorusi plasując się ostatecznie na trzecim miejscu. Natomiast najlepszą atakującą turnieju została wybrana zawodniczka BKS Profi Credit, Sona Mikyskova.

- *Jesteśmy jak orkiestra, która przygotowuje się do koncertu. Podczas prób popelniamy jeszcze błędy, ale to normalne.*

nak błędy własne, których zrobiliśmy dużo, szczególnie na zagrywce - mówi trener bielszczanek Mariusz Wiktorowicz.

W sobotę BKS zmierzył się z KSZO Ostrowcem Świętokrzyskim i Polskim Cukrem Muszynianką Eneą. W pierwszym meczu uległy gospodyniom turnieju, a w drugim dość gładko rozprawiły się z Pol-

Wyciągamy wnioski po to, by podczas koncertu wszystko było już idealne. Przed nami jeszcze trzy sparingi i myślę, że z każdym dniem i każdym meczem będzie coraz lepiej - dodał Wiktorowicz.

BKS Profi Credit - Developres SKyRes Rzeszów 1:2 (16:25, 20:25, 25:15), BKS - KSZO Ostrowiec Świętokrzyski 1:2

(10:25, 25:16, 23:25), BKS - Polski Cukier Muszynianka Enea 2:1 (25:17, 25:23, 23:25), BKS - Minchanka Mińsk 2:1 (25:9, 22:25, 25:19).

BKS Profi Credit: Skrzypkowska, Staniucha-Szczurek, Pasznik, Mikyskova, Perlińska, Moskwa, Wojtowicz (libero) oraz Wańczyk, Brzezińska, Trojan, Gryka, Wilczek (libero).

★★★

W tym samym czasie w Bielsku-Białej, w hali BKS-u, trwał turniej eliminacyjny do Mistrzostw Europy, w którym reprezentacja Polski kobiet zmierzyła się z Węgrami, Estonią i Finlandią. „Biało-czerwone”, wśród których była tylko jedna zawodniczka BKS-u Emilia Mucha (foto), bez większego problemu wywalczyły awans. Gdzie te czasy, gdy trzon kadry stanowiły bielszczanki? (aj)

Radom na pierwszy ogień

Inauguracja odroczone

BbTS Bielsko-Biała miał rozpocząć rywalizację na PlusLigowych parkietach już 1 października. Do Bielska-Białej miał przyjechać Cuprum Lubin. Mecz jednak został przełożony na 19 października. W dalszym ciągu będzie to pierwsze starcie w hali pod Dębowcem w tym sezonie.

Wcześniej bielski zespół zagra na wyjazdach z Cerradem Czarnymi Radom (mecz będzie transmitowany 10 października o 17.30 w telewizji na kanale Polsat Sport) i Jastrzębskim Węglem. - *Klub z Lubina zwrócił się do nas z prośbą o przełożenie meczu z uwagi na znaczne braki kadrowe. Kilku siatkarzy Cuprum oraz trener to reprezentanci Estonii, Grecji i Niemiec. Wszystkie te zespoły rywalizują obecnie w kwalifikacjach do przyszłorocznych Mistrzostw Europy. W turniejach biorą udział także reprezentacje Czech i Słowacji, kolejno z Adamem Bartošem i Miroslavem Palgutem - ale po pierwszej serii gier są na pierwszych miejscach w swoich grupach i wiele wskazu-*

je na to, że już w przyszłym tygodniu nasz przyjmujący i trener dołączą do drużyny BbTS przygotowującej się do sezonu - informuje Maciej Kaliciński, rzecznik prasowy klubu.

W dalszym ciągu można kupić karnety, które są dostępne w zaktualizowanym systemie sprzedaży internetowej na www.bbts.ticketik.pl oraz w siedzibie klubu przy Karbowej 26 od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00-16.00.

Za karnet trzeba zapłacić na poziomie pierwszym 200 złotych (karnet ulgowy dla uczniów, studentów, emerytów i rencistów wynosi 100 złotych), a na poziomie zero 250 złotych (karnet ulgowy to 125 złotych). (aj)

ZASZACHUJĄ PO RAZ PIĄTY

Na miłośników królewskiej gry czekają kolejne zawody z cyklu Otwartych Mistrzostw Szachowych o Puchar Żabiego Kraju. W Strumieniu 9 października odbędzie się piąty turniej. Uczestnicy zmierzą się w siedmiu rundach, w których będą mieli po 15 minut na decyzję. Początek tradycyjnie o 9.45 w strumieńskim Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury. Zapisywać można się już poprzez stronę www.ches-sarbitr.com/turnieje/2016/ti_5126/. (aj)

Złota młodzików

Reprezentanci Bielskiego Klubu Bokserskiego Beskidy wrócili do domów ze złotymi medalami z Międzywojewódzkich Mistrzostw Młodzików w boksie olimpijskim, które odbyły się w Opolu. Podopieczni Sławomira Dubiela - Damian Łaniecki (62 kg) i Kacper Pieczyrak (89 kg) wszystkie swoje pojedynki wygrali poprzez TKO w pierwszych rundach. - *Teraz czekamy na Mistrzostwa Polski w Poznaniu, które odbędą się już w listopadzie - rzuca Sławomir Dubiel.*

W sobotę odbył się natomiast mecz bokserski w Łodygowicach. Damian Łaniecki wygrał w trzeciej rundzie przez TKO z czeskim zawodnikiem, Dominikiem Martinikiem. Natomiast Kacper Pieczyrak pokonał na punkty 2:1 Petera Rezniceka. Był to świetny sprawdzian dla bielskich zawodników przed Mistrzostwami Polski, które odbędą się w listopadzie w Poznaniu. (aj)

PIŁKA NOŻNA

III liga (3. grupa śląsko-opolsko-dolnośląsko-lubuska), mecze zaległe z 4. i 5. kolejki: Skra Częstochowa - Górnik Wałbrzych 0:2, Pniówek Pawłowice Śląskie - Falubaz Zielona Góra 2:3 i Unia Turza Śląska - BKS Stal Bielsko-Biała 1:5 (gole dla Stali: Artur Płaskowski w 53. i 79. min, Kamil Karcz w 31. min, Damian Szczesny w 60. min, Bartosz Iskrzycki w 87. min).

1. GKS 1962	21	18: 9
2. Stal Brzeg	19	17: 6
3. Ślęza	17	18:14
4. Miedź II	14	17:14
5. Skra	14	12:10
6. Piast	14	17:16
7. Ruch	14	8: 9
8. BKS	12	15:11
9. Rekord	12	14:11
10. Górnik II	12	13:11
11. Pniówek	11	13:16
12. Olimpia	10	12:16
13. KS Polkowice	9	13:13
14. Falubaz	9	12:19
15. Unia Turza	8	10:15
16. Lechia	8	8:14
17. Górnik	6	8:13
18. Śląsk II	6	13:21

IV liga śląska (2. grupa), 9. kolejka: GKS Radziechowy-Wieprz - Beskid Skoczów 5:1, Spójnia Landek - Gwarek Ornontowice 1:2, Orzeł

Mokre - Drzewiarz Jasienica 0:0, Concordia Knurów - TS Podbeskidzie II 2:2, Szczakowianka Jaworzno - LKS Czaniec 0:1, Granica Ruptawa - MKS Łędziny 0:2, LKS Belk - Unia Racibórz 3:0, Iskra Pszczyzna - Krupiński Suszec 0:2, Polonia Łaziska - Wilki Wilcza 1:0.

1. Radziechowy-W.20	27: 6
2. Drzewiarz	20 15: 5
3. Polonia	19 20:10
4. LKS Czaniec	19 13: 9
5. LKS Belk	17 15:11
6. Spójnia	17 11: 7
7. MKS Łędziny	16 19: 9
8. Gwarek	16 17:13
9. Beskid	13 13:19
10. Unia	12 12:16
11. Szczakowianka	10 14:13
12. Granica	10 12:19
13. Podbeskidzie II	9 8:11
14. Concordia	8 15:20
15. Wilki	7 12:13
16. Orzeł	6 3:13
17. Iskra	5 10:19
18. Krupiński	4 7:30

Bielska liga okręgowa, 8. kolejka: MRKS Czechowice-Dziedzice - GLKS Wilkowice 2:1, Cukrownik Chybie - LKS Bestwina 0:0, Czarni-Góral Żywiec - Kuźnia Ustroń 0:1, Skalka Żabnica - LKS Leśna 2:1, Bory Pietrzykowice - Spójnia Zebrzydowice 0:1, Pasjonat Dankowice - Błyskawica Drogomyśl 5:2, WSS Wisła - Ko-

szarawa Żywiec 5:0, Maksymilian Cisiec - LKS Pruchna 3:3.

1. WSS	24 39: 6
2. Kuźnia	21 28: 4
3. MRKS	16 14:10
4. LKS Bestwina	15 17: 7
5. Czarni-Góral	14 15: 8
6. Pasjonat	13 17:19
7. GLKS	12 11:14
8. Cukrownik	11 16:16
9. Skalka	11 15:24
10. Koszarawa	10 10:17
11. Spójnia	8 10:14
12. Błyskawica	8 11:17
13. LKS Pruchna	6 5:14
14. Maksymilian	5 9:22
15. Bory	4 8:20
16. LKS Leśna	2 4:17

A klasa. Podokrąg Piłki Nożnej w Bielsku-Białej, 7. kolejka: KS Bestwinka - Czarni Jaworze 0:0, KS Międzyrzecze - Sokół Buczkowice 1:1, Pionier Pisarzowice - KS Bystra 5:3, Zapora Wapienica - Zapora Porąbka 2:1, Przełom Kaniów - LKS Mazańcowice 2:0, MRKS II Czechowice-Dziedzice - Beskid Godziszka 3:1, Iskra Rybarzowice - Soła Kobiernice 1:1.

1. Czarni	19 20: 1
2. Pionier	14 19: 9
3. Sokół	14 15: 8
4. KS Międzyrzecze	12 14:10
5. Wapienica	11 14:11
6. KS Bestwinka	11 13:10
7. Porąbka	10 13:11

8. LKS Mazańcowice	9 9:15
9. Soła	8 9: 8
10. Przełom	8 11:16
11. Iskra	8 11:19
12. MRKS II	4 16:21
13. Beskid	4 3:18
14. KS Bystra	3 13:23

Podokrąg Piłki Nożnej w Żywcu, 7. kolejka: Beskid Gilowice - Orzeł Łękawica 1:1, FKS Rychwałd - LKS Czernichów 6:5, GKS II Radziechowy-Wieprz - Soła Rajcza 0:3, LKS Pewel Ślemieńska - LKS Sopotnia 3:2, LKS Ujsoły - Podhalanka Miłówka 1:4, Skrzyczne Lipowa - Halny Przyborów 5:1, Jeleśnianka - Soła Żywiec 2:2.

1. Orzeł	19 30:12
2. Beskid	15 23:12
3. Soła Rajcza	13 24: 5
4. FKS Rychwałd	13 25:19
5. LKS Czernichów	13 23:19
6. GKS II	12 23:19
7. LKS Pewel Śl.	12 17:23
8. LKS Sopotnia	10 18:14
9. Podhalanka	9 16:13
10. Skrzyczne	9 17:17
11. Soła Żywiec	5 12:21
12. LKS Ujsoły	3 15:26
13. Jeleśnianka	2 6:21
14. Halny	0 10:38

B klasa. PPN w Bielsku-Białej, 7. kolejka: Sokół Hecznarowice - GLKS II Wilkowice 2:0, Groń Bujaków - Rekord II Bielsko-Biała 2:9, Zamek Grodziec Śląski - Hal-

ny Kalna 4:2, Rotuz Bronów - Czarni II Jaworze 0:2, Słowian Łodygowice - Żar Międzybrodzie Bialskie 0:3, Orzeł Kozy - Sokół Zabrzeg 3:0; pauzowało Centrum Ligota.

1. Hecznarowice	17 28: 9
2. Rekord II	16 41: 5
3. Centrum	13 24: 9
4. Zamek	13 19: 6
5. Żar	11 19:14
6. Rotuz	10 14:12
7. Groń	9 20:21
8. Orzeł	9 7:12
9. Czarni II	9 14:26
10. Zabrzeg	3 8:16
11. Halny	3 5:21
12. Czarni II	3 9:26
13. GLKS II	0 5:26

PPN w Żywcu, 6. kolejka: LKS Korbielów - Babia Góra Koszarawa 2:3, Magura Bystra - Jezioro Żywieckie Zarzecze 3:6, PLKS Pewel Mała - Metal Węgierska Górka 1:2, Beskid Kocierek - LKS Juszczyzna 4:2, Grapa Trzebinia - Sokół Słotwina 6:2. (tom)

1. Babia Góra	15 15: 8
2. Jezioro	13 30:10
3. Metal	13 19: 4
4. PLKS	9 11:14
5. LKS Korbielów	7 18:11
6. Grapa	7 16:15
7. LKS Juszczyzna	6 12:13
8. Beskid	5 10:23
9. Magura	0 9:19
10. Sokół	0 4:27

ŁUCZNIK - DOMINATOR

W Dąbrowie Tarnowskiej odbyły się jubileuszowe, 80-te Mistrzostwa Polski Seniorów w Łucznictwie. W zawodach wystartowało 191 zawodników. Na placu boju nie zabrakło także reprezentantów żywieckiego klubu. Potwierdzili oni swoją dominację, zdobywając sześć złotych krążków, dwa srebrne i aż czternaście brązowych. Mistrzyniami Polski w czterech konkurencjach zostały: Natalia Leśniak, Wioleta Myszor i Sylwia Zyzanska, które okazały się bezkonkurencyjne na 70, 60, 50 i 30 metrów. - *Drużyna kobiet Łuczniczki to równocześnie reprezentacji Polski* - wyjaśnia Jan Lach, prezes żywieckiego klubu.

W strzelaniu na odległości 90 metrów nie do pobicia byli Damian Goły, Kacper Bizoń i Oskar Kasprowski. Ponadto Kacper Bizoń zdobył złoty medal indywidualnie na 30 metrach. Ze srebrnymi krążkami wrócili: Sylwia Zyzanska (50 metrów), Joanna Rząsa, Zuzanna Grzymek, Gloria Juszczyk, Paulina Lach (30 metrów). Brązowe medale zdobyli: Kamil Zwardoń, Konrad Słowik, Szymon Kurowski, Jakub Jurasz (30 metrów), trzykrotnie drużyna Łuczniczki II w składzie Joanna Rząsa, Zuzanna Grzymek, Gloria Juszczyk i Paulina Lach na 30 metrów, a także Joanna Rząsa i Kacper Bizoń w konkurencjach 70, 60, 50 i 30 metrów, Na-

talia Leśniak na 60 i 50 metrów, Damian Goły na 90 metrów oraz Wioleta Myszor i Damian Goły na 70 m. - *Po raz pierwszy w 33-letniej historii klubu wszyscy startujący z Łuczniczki zawodnicy zdobyli złote, srebrne i brązowe medale* - podsumowuje Jan Lach.

24 i 25 września w Żywcu odbędzie się ostatnia, piąta runda Ekstraklasy. Wśród kobiet zdecydowanie prowadzi drużyna Łuczniczki Żywiec (Wioleta Myszor, Natalia Leśniak, Sylwia Zyzanska, Joanna Rząsa), a drużyna męska (Damian Goły, Kacper Bizoń, Oskar Kasprowski, Konrad Słowik) walczy ze Stellą Kielce o drugie miejsce w końcowej klasyfikacji. (aj)

FOTO: Z ARCHIWUM KLUBU

Cukrownik blisko podium ● BISTS: krecz przy stole

Lider padł w Chybiu !

Tenisistki stołowe z Nysy nie są już liderkami pierwszoligowych rozgrywek. W minioną sobotę poległy w Chybiu. Teraz zespół Cukrownika czeka kolejne (wyjazdowe) starcie z przodowniczkami tabeli, którym zostały pingpongistki ze Stronia.

Na tarczy wróciła z Radomia drużyna bielskiego BISTS-u. Jeszcze większym zmartwieniem niż wysoka porażka jest kontuzja lidera ekipy - Jarosława Tomickiego, który nie dokończył drugiej gry singlowej. Jego udział w najbliższym spotkaniu z ostatnim zespołem w tabeli - Podwawelskim Kraków, stoi pod znakiem zapytania...

I liga kobiet, 3. kolejka: Cukrownik Chybie - AZS PWSZ Nysa 6:4. Cukrownik: Jolanta Langosz-Pękała (2 pkt), Monika Narolewska (0), Sandra Hetnał (0), Karolina Tokarczyk (2 pkt), Magdalena Mazur (2 pkt). Górna połowa tabeli:

Śnieżnik	5	23:17
AZS II Wrocław	5	18:12
AZS Nysa	4	18:12
Cukrownik	4	16:14
Karpaty	4	20:20

I liga mężczyzn, 3. kolejka: Broń Radom - BISTS Bielsko-Biała 8:2. BISTS: Tomicki (0), Jan Szymczyk (0), Karol Szotek (1 pkt), Łukasz Pietraszko (1 pkt). Prowadzą Odra Miękinia i Strzelec Fryszak (po 6 pkt). BISTS (2 pkt), wraz z Mаем Zielona Góra, dzieli 6.-7. miejsce.

II liga mężczyzn, 2. kolejka: Meble Anders Żywiec - Viret Zawiercie 6:4, MKS Czechowice-Dziedzice - Sokół Orzesze 1:9, ATS Ligota - LUKS Węgierska Górka 5:5. Czołówka: 1.-5. BLYSS Kujawki, AKS Mikołów, Naprzód Borcin, Sokół, Dąbrowiak (po 4 pkt). LUKS (3 pkt) jest szósty, Anders (2 pkt) ósmy, a MKS (1 pkt) jedenasty. (tom)

Sukces bielskiego policjanta

W Katowicach odbył się otwarty Puchar Polski Seniorów w Ju-Jitsu Sportowym, który jednocześnie był turniejem klasyfikacyjnym do rankingu Polskiego Związku Ju-Jitsu. Do rywalizacji przystąpiło blisko 200 zawodników z całej Polski. Pierwsze miejsce w kategorii 85 kg zajął Marek Chrapkiewicz, który na co dzień pełni służbę w Wydziale Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Bielsku-Białej. Zwycięstwo otworzyło mu drogę do udziału w Mistrzostwach Europy Seniorów, które odbędą się już w październiku w Niemczech. (aj)

FOTO: Z ARCHIWUM ZAWODNIKA

Bieg. 29 września - 2 października, amfiteatr Skaliste w Szczyrku - „Beskidy Ultra Trail” (czwartek 10:00, sobota 4:00).

Futsal. 2 października, hala „Rekord” w Bielsku-Białej - 2. kolejka rozgrywek Ekstraklasy: Rekord Bielsko-Biała - Red Dragons Pniewy (18:00).

Koszykówka. 1-2 października, hala Victoria - mecze Bielskiej Ligi Koszykówki (9:00).

Lekkoatletyka. 29 września, stadion lekkoatletyczny przy ul. Jaworzńskiej - „Czwartki lekkoatletyczne” (15:00).

Parkrun. 1 października, bieg na dystansie 5 km - start przed stadionem, MOSiR, Al. Łyska 21 w Cieszynie (9:00).

Piłka nożna. 1 października, mecz 10. kolejki III ligi: Stal Bielsko-Biała - Górnik II Zabrze (15:00); **1 października**, mecz 10. kolejki IV ligi (15:00): TS Podbeskidzie II - Unia Racibórz, LKS Czaniec - Spójnia Landek, Drzewiarz Jasienica - Szczakowianka Jaworzno, Beskid Skoczów - Polonia Łaziska Górne; **1-2 października**, mecz 9. kolejki beskidzkiej ligi okręgowej, **sobota**: Kuźnia Ustroń - WSS Wisła (11:00), GLKS Wilkowice - Metal

WG-Skałka Żabnica (15:00), Błyskawica Drogomyśl - MRKS Czechowice-Dziedzice (15:00), Koszarawa Żywiec - Bory Pietrzykowice 15:00, LKS Bestwina - Górak Żywiec (15:00), **niedziela** (15:00): Spójnia Zebrzydowice - Pasjonat Dankowice, 99 Pruchna - Cukrownik Chybie, LKS Leśna - Maksymilian Cisiec; **1-2 października**, mecz 8. kolejki A klasy podokręgu Bielsko (15:00), **sobota**: Czarni Jaworze - LKS Mazańcowice, Sokół Buczkowice - Pionier Piszarowice, Zaporę Porąbka - Iskra Rybarzowice, Beskid Godziszka - Zaporę Wapienica, **niedziela**: Soła Kobiernica - Przełom Kaniów, KS Bestwinka - KS Międzyrzecze, KS Bystra - MRKS Czechowice-Dziedzice II; **1-2 października**, mecz 8. kolejki B klasy podokręgu Bielsko, **sobota**: Halny Kalna - Groń Bujaków (15:00), **niedziela**: Czarni Jaworze II - Sokół Zabrze (11:00), GLKS Wilkowice II - Słowian Łodygowice (12:00), Rekord Bielsko-Biała II - LKS Ligota (15:00), Żar Międzybrodzie Bialskie - Orzeł Kozy (15:00), Rotuz Bronów - Zamek Grodziec (15:00); **1-2 października**, mecz 9. kolejki A klasy podokręgu Skoczów (15:00), **sobota**: Strażak Pielgrzymowice - Beskid Skoczów II, Tempo Puńców - LKS Pogórze, Zryw Bąków - Wisła Strumień, LKS

Goleszów - Morcinek Kaczyce, niedziela: Błyskawica Kończyce Wielkie - Olza Pogwizdów, LKS Kończyce Małe - Beskid Brenna, LKS Ochaby 96 - Strażak Dębowiec; **1-2 października**, mecz 7. kolejki B klasy podokręgu Skoczów, **sobota**: LKS Rudnik - Błękitni Pierściec (14:00), Błyskawica Kończyce Wielkie II - Nierodzim Ustroń (15:00), 1909 Piast Cieszyn - Victoria Hażlach, **niedziela**: Spójnia Górki Wielkie - Promyk Golasowice (11:30), Iskra Iskrzyczyn - Orzeł Zabłocie (15:00), KS Brzezówka - Trójwies Istebna (15:00); **1-2 października**, mecz 8. kolejki A klasy podokręgu Żywiec, **sobota**: Soła Żywiec - Skrzyżne Lipowa (15:00), Jeleśnia Jeleśnia - FKS Rychwałd (16:00), Podhalanka Miłówka - Halny Przyborów (16:00), **niedziela**: Soła Rajcza - Muńcuł Ujsoły (11:00), Orzeł Łękawica - LKS Peweł Ślemieńska (11:00), GKS Radziechowy-Wieprz II - Beskid Gilowice (11:00 w Wieprzu), LKS Sopotnia - Magórka Czernichów-Treśna (15:00); **1-2 października**, mecz 7. kolejki B klasy podokręgu Żywiec, **sobota** (16:00): Jezioro Żywieckie Zarzecze - Koszarawa Babia Góra, Grapa Trzebinia - LKS Peweł Mała, **niedziela**: Metal Węgierska Górka - Magura Bystra (11:00), LKS Juszczyzna - LKS Korbiełow

(14:00), Sokół Słotwina - Beskid Kocierz (15:00); **29 września-5 października**, boisko Orlik przy ul. Słowackiego - rozgrywki Bielsko-Bialskiej Amatorskiej Ligi Piłki Nożnej: I liga (piątek 17:00), II liga (czwartek 17:00), III liga (środa 17:00).

Piłka ręczna. 29 września, hala przy ul. Plażowej w Szczyrku - 3. kolejka rozgrywek juniorek 1998/99: Stal Śrubarnia Żywiec - MOSM Bytom (18:00); **30 września**, hala przy ul. Partyzantów w Ustroniu - 3. kolejka rozgrywek juniorów 1998/99: MKS Ustroń - Olimpia I Piekary Śląskie (17:30); **3 października**, hala przy ul. Niezapominajki w Żywcu Oczkowie - 2. kolejka rozgrywek młodzieżek młodszych 2003: Stal Śrubarnia Żywiec - 6 Polho Czuchów (16:00); **4 października**, hala przy ul. Plażowej w Szczyrku - 4. kolejka rozgrywek juniorek młodszych 2000/2001: Stal Śrubarnia Żywiec - Imperium Katowice (18:00);

Pływanie. 1 października, kryta pływalnia Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie - Międzyna-

rodowe Zawody „Sobota w Cieszynie” (10:00).

Siatkówka. 2 października, Szkolne Młodzieżowe Schronisko w Cieszynie - Amatorska Liga Siatkówki „Jesień 2016” (9:00).

1 października o 11.00 w Żywcu odbędzie się Jesienny Festiwal Biegowy. W programie ujęto XXVI Bieg o Puchar Burmistrza Żywca na dystansie 10 km, Mistrzostwa Polski Starostów, Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów Gmin na dystansie 5 km oraz biegi dla dzieci (2 km). Zawodnicy wystartują spod Amfiteatru pod Grojcem.

Wiadomości ze spotkań sportowych z udziałem drużyn i reprezentantów Podbeskidzia są podawane w bieżących programach informacyjnych. Magazyn sprawozdawczy „Z mikrofonem po boiskach”: w dni powszednie - 21.05-21.15, w soboty - 21.05-22.00, w niedziele - 19.05-20.00 i 21.05-21.15.

Beskidy na fotografii

GRAD LAURÓW

23 września w Książnicy Beskidzkiej w Bielsku-Białej obchodzono Światowy Dzień Turystyki. Impreza odbywała się pod ogólnoświatowym hasłem „Turystyka dla wszystkich. Promocja powszechnej dostępności”.

Grupa nagrodzonych z wiceprezydentem.

Uroczystości - jak co roku - były okazją, aby uhonorować zasłużonych. Wiceprezydent Waldemar Jędrusiński wręczył dwa rodzaje wyróżnień: „Za zasługi dla rozwoju turystyki w Bielsku-Białej” oraz „Za aktywne promowanie turystyki wśród młodzieży”. Pierwsze z nich otrzymali: Krystyna Czernek, Katarzyna Talik, Anna Balcerzak, Edward Łuszczak, Jan Pająk oraz Jarosław Gutek. Drugim uhonorowano opiekunów szkolnych kół krajoznawczo-turystycznych: Małgorzatę Korzus (Szkoła Podstawowa nr 1), Alicję Krystę (SP nr 33), Joannę Górę (SP nr 27), Elżbietę Ścisłowicz (SP nr 18), Renatę Lasęk (Gimnazjum nr 5), Grzegorza Holerka (Bielska Szkoła Prze-

mysłowa) oraz Łukasza Naglika (Gimnazjum nr 21). Nagrodzono również zwycięzców piętnastej edycji konkursu „Beskidy w kadrze zatrzymane”, zorganizowanej pod hasłem „Wspomnień czar”. W tegorocznej edycji wzięło udział 81 osób nadsyłając 219 prac. W kategorii do lat 16 najlepsza okazała się Maja Mościcka z SP nr 18 w Bielsku-Białej. Drugie i trzecie miejsce zajęły uczennice Gimnazjum nr 5: Natalia Młynarczyk i Kamila Bożek. Wyróżniono Emilię Hudecką (SP nr 18), Kamilę Hansel (absolwentka Gimnazjum nr 5) oraz Filipa Sitarza i Szymona Gondka (obaj z SP nr 26).

W kategorii powyżej 16 lat pierwszą nagrodę wywalczył Se-

bastian Nikiel z Bielska-Białej. Drugie miejsce zajął Maciej Pycia (Bielsko-Biała), trzecie - Bogusław Hruby (Zabrze). W gronie wyróżnionych znaleźli się Ewa Szczerka (Meszna) oraz Jerzy Pająk i Krzysztof Wojtasiński (obaj z Bielska-Białej). Dwie bielskie szkoły - Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalny nr 1 oraz SP nr 26 - otrzymały wyróżnienia specjalne na liczny udział w konkursie.

Miły przerwany stanowią występy dzieci z SP nr 28 (pod opieką Katarzyny Nowok) oraz SP nr 37 (Janina Biernat). Uczniowie tak porwali publiczność, że niektórzy z piosenek śpiewali wszyscy zgromadzeni - z wiceprezydentem na czele. (best)

POBIEGLI DLA HENRYKA PUZONIA

Po raz dziesiąty odbył się Memoriał Henryka Puzonia. W inauguracyjnym biegu 34 osoby pobięły trasą główną, a 200 trasami memoriałowymi. W tym roku odpowiednio 101 i 471! - *Idea Memoriału jest oddanie hołdu wielkiemu działaczowi sportowemu, trenerowi, nauczycielowi - Henrykowi Puzoniowi, który zmarł w 2006 roku podczas zajęć z młodzieżą. Startujący mają do pokonania główną trasę o długości 10,5 kilometrów oraz tak zwane biegi memoriałowe, na krótszych dystansach - od 300 do 2000 metrów* - komentuje Mateusz Pisarek, jeden z organizatorów biegu.

Wyniki: dziewczęta - rocznik 2010 i młodsze - 1. Dominika Bąk (Przedszkole Publiczne nr 4 Cz-Dz); rocznik 2009 - 1. Emilia Machej (SP nr 4 Cz-Dz); rocznik

2008 - 1. Karolina Raś (SP nr 1 Cz-Dz); rocznik 2007 - 1. Zofia Janik (SP nr 5 Cz-Dz); rocznik 2006 - 1. Zuzanna Czyż (SP nr 6 w Rudzie Śląskiej); rocznik 2005 - 1. Malwina Lazar - (SP nr 2 Cz-Dz); rocznik 2004 - 1. Nicola Osowiec (SP nr 2 w Ligocie); rocznik 2003 - 1. Martyna Hyba (SP nr 6 w Rudzie Śląskiej); rocznik 2002 - 1. Daria Kaik (SP nr 6 w Rudzie Śląskiej); rocznik 2001 - 1. Angelika Biernat (Gimnazjum w Ligocie); kobiety rocznik 2000-1997 - 1. Hanna Raszka (ZSTiL Cz-Dz); kat. wiekowa 20 - 1. Katarzyna Broniatowska; kat. wiekowa 30 - 1. Bogusława Wrzoł; kat. wiekowa 40 - 1. Kinga Kowalska; kat. wiekowa 50 - 1. Agata Motyka; chłopcy 2010 i młodsze - 1. Mateusz Mańka (Przedszkole Publiczne w Zabrzeżu); rocznik

2009 - 1. Szymon Puto (SP nr 4 Cz-Dz); rocznik 2008 - 1. Kacper Wizner (SP w Bronowie); rocznik 2007 - 1. Dominik Kubień (SP w Zabrzeżu); rocznik 2006 - 1. Jakub Mynarski (SP nr 3 Cz-Dz); rocznik 2005 - 1. Bartłomiej Wokacz (SP nr 3 Cz-Dz); rocznik 2004 - 1. Jan Waliczek (SP 2 Cz-Dz); rocznik 2003 - 1. Jan Paszek (Gimnazjum nr 1 Cz-Dz); rocznik 2002 - Michał Zarebski (Gimnazjum nr 3 Cz-Dz); rocznik 2001 - 1. Adrian Nowak (Gimnazjum w Zabrzeżu); mężczyźni rocznik 2000-1997 - 1. Szymon Krywult (Bielsko-Biała); kat. wiekowa 20 - 1. Szymon Ostrowski; kat. wiekowa 30 - 1. Mateusz Zontek; kat. wiekowa 40 - 1. Paweł Waśko; kat. wiekowa 50 - 1. Mirosław Górny; kat. wiekowa 60 - 1. Bogusław Guja. (aj)

FOTO: JACEK KACHEL

FOTO: ARTUR JARZCZOK

O Mistrzostwo Czechowic-Dziedzic

Walczyli pod siatką

W minioną sobotę rozegrany został II amatorski turniej siatkówki o Mistrzostwo Czechowic-Dziedzic, którego organizatorem był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Zawody zostały rozegrane w dwu kategoriach. W open mężczyzn wystartowało dziesięć zespołów. Po ośmiu godzinach gry najlepszą drużyną okazała się Kadra-Bobrek Bytom, która w finale pokonała Volley Masters z Czechowic-Dziedzic (Dominik Hulbój, Dawid Grzegorzek, Artur Grzegorzek, Paweł Żelazny, Dawid Stolarski, Patryk Góra, Maciej Nycz, Dariusz Kubiśca). W meczu o trzecie miejsce SV Środek Czechowice (Paweł Mazur, Dominik Świgoń, Marek Stępień, Artur Kowalczyk, Rafał Zajac, Piotr Kapa, Łukasz Oleksa, Dariusz Kubiśca, Łukasz Stawowski) pokonał 2:1 SVB Błyskawicę Sosnowiec.

W turnieju Masters wystartowały trzy zespoły siatkarskich weteranów. Po blisko czterech godzinach zaciętej rywalizacji triumfował Makowski Team (Tomasz Krawczyk, Ryszard Pysno, Wojciech Sikora, Marek Podsiadło, Marek Kasztura, Sławomir Karwacki, Wacław Makowski). Na drugim stopniu podium stanęli zawodnicy SV Środek Old (Andrzej Wnek, Sławomir Świgoń, Roman Polok, Włodzimierz Włodyka, Jerzy Kołoczek, Tadeusz Zimnoch, Dariusz Janko, Paweł Łekawa, Damian Czarnecki, Adam Prończuk), a trzecie miejsce przypadło zawodnikom Sokola (Marek Piliszewski, Piotr Burak, Zbigniew Kulickowski, Tadeusz Mrowiec, Ireneusz Bukowski, Dariusz Dziech, Maciej Kozok, Jan Rachwał). (aj)

Pojedynek czechowickiego Sokola ze zwycięzcami turnieju z Bytomią.

Cztery kolejki amatorów

Zawodnicy Bielsko-Bialskiej Amatorskiej Ligi Piłki Nożnej mają za sobą cztery kolejki. W pierwszej lidze zespół Powerboys Belfast, dzięki efektownemu zwycięstwu, dogonił lidera, bo Wydawnictwo Pascal tylko zremisowało 1:1 z Rąbą Teamem. Na trzecim miejscu plasuje się FC Sheep, a czwartym Black Game Team. Obie ekipy tracą tylko punkt do zespołów na szczycie. W drugiej lidze zgodnie po trzy punkty zgarnęli prowadzący w tabeli zawodnicy Małej Siódemeczki i Valeo. Ci pierwsi pokonali FC Blaszk aż 5:2. Dwa trafienia zaliczył Janusz Gardas, a po голу na swoim koncie zapisali Marcin Figura, Łukasz Nowak i Rafał Że-

browski. Natomiast Valeo cieszyło się ze skromnego zwycięstwa nad Atomem Hiroszima 2:1. Bramki na wagę trzech punktów zdobyli Romain Bazin i Rafał Wachol. Na trzecim froncie efektowną wygraną popisali się piłkarze Anonimowus, którzy pokonali FX Robot 8:0. Trzykrotnie na listę strzelców wpisał się Daniel Janota, dwa gole dołożył Adam Wojtas i Damian Dymek, a bramkę Amadeusz Kawka.

W Amatorskiej Lidze Siatkówki Kobiet w Czechowicach-Dziedzicach przedłużony został okres zapisów. Potrwa do końca października. Wszystkie pytania można kierować na adres e-mail: p.mazur@mosir.czechowice-dziedzice.pl. (aj)

Były niespodzianki

Szczypiorniak wystartował

Ruszyły rozgrywki Podbeskidzkiej Ligi Amatorskiej Piłki Ręcznej. W inauguracyjnej kolejce, która odbyła się w Łekawicy, mistrz (Bystra Team) i wicemistrz (SPR Łodygowice) poprzedniego sezonu nie zawiedli i pewnie wygrali swoje spotkania. Nie obyło się jednak też bez niespodzianek. Ekipa Bystra Gimnazjum, czyli brązowa minionego sezonu, musiała uznać wyższość beniaminka ZPR Rajcza 8:9 i LKS Orzeł Łekawica 4:8. W drugiej lidze samodzielnym liderem po pierwszych bojach została drużyna SPR Koszarawa, a na kolejnych miejscach uplasowały się ekipy Gimnazjum Lelów, PTG Sokół w Gminie Czernichów i SPR Młody Żywiec. - W tym sezonie w II lidze ciekawa będzie rywalizacja w dolnej części tabeli, gdyż cztery ostatnie drużyny spadną do planowanej III ligi - mówi Aleksandra Zarzecka, sekretarz w zarządzie Stowarzyszenia Piłki Ręcznej Żywiecczyzna. Kolejny turniej zaplanowano na 8 października w Milówce. (aj)

FOTO: ARTUR JARZCZOK

Koncert Moury i...

Wieczór z Fismollem

Ma 22 lata, nazywa się Arkadiusz Glensk, ale w muzycznym świecie znany jest jako Fismoll. Pseudonim jest efektem dziecięcego podśpiewywania, które jego ojciec - muzyk określił jako tonację fis-moll. Obecnie artysta wykształconym już głosem teno-

ra lirycznego śpiewa komponowaną i aranżowaną przez siebie muzykę o charakterystycznej melodyce. Urzekł już nią nie tylko rodzimą publiczność, ale i europejskich fanów, gdyż często - i z powodzeniem - koncertuje za granicą. Bielska publiczność będzie mogła przekonać się jak brzmi na żywo podczas niedzielnego koncertu, 2 października, o 18.00 w Bielskim Centrum Kultury.

Wcześniej - 29 września o 19.00 - w Bielskim Centrum Kultury wystąpi Ana Moura, światowa gwiazda muzyki fado. Będzie to przeniesiony - z powodu choroby artysty - majowy koncert Moury z zespołem. Wszystkie wykupione wówczas bilety zachowują swą wartość.

BILETY Dla naszych czytelników mamy dwa podwójne zaproszenia na koncert Fismolla. Otrzymają je trzecia i piąta z osób, które w czwartek, 29 września, o 15.00 zatelefonują (tel. 33/812-58-78) do naszej redakcji i

FOTO: WWW.BCK.BIELSKO.PL

prawidłowo odpowiedzą na pytanie: jak się nazywa najwyższy głos męski? Regulamin konkursu dostępny jest na stronie: www.kronika.beskidzka.pl (ban)

Z okazji 20-lecia powstania Ludowych Zespołów Sportowych oraz Tygodnia Kultury Beskidzkiej odbył się w Szczyrku konkurs skoków na igelicie, zorganizowany przez LKS „Skrzyczne”. W imprezie, która cieszyła się dużym zainteresowaniem, startowali zawodnicy BBTS Bielsko i LKS Szczyrk. W ramach konkursu oddano pokazowe skoki w strojach ludowych, gorąco oklaskiwane przez publiczność.

***
Na bar mleczny przy ul. Kolejowej w Czechowicach czekano bardzo długo. Z okazji jego otwarcia wzniesiono uroczysty toast szklankami jogurtu. Piękne, nowoczesne wnętrze jest jednak poważną kon-

kurencją dla zadymionych przybytków picia alkoholu. Niestety, wielu zwolenników czystej udaje się do pobliskich knajpek, wytaczając argument, że śmietanki i kremy są w mlecznym barze nie pierwszej młodości.

***
Bielska placówka „Eldomu” przy ul. Barlickiego usiłuje zajmować się naprawą sprzętu zmechani-

zowanego gospodarstwa domowego. Usiłuje - bowiem nie posiada elementarnych warunków do wykonywania tych usług. Brak jest pomieszczenia na magazynowanie sprzętu przeznaczonego do naprawy. Obecnie lodówki, fraterki, roboty, wirówki i pralki przed naprawą przechowuje się na... otwartym powietrzu.

***
Z okazji jubileuszu 60-lecia Ochotnicza Straż Pożarna w Wilkowicach otrzymała sztandar ufundowany przez Front Jedności Narodu. Aktyw OSP nie pozostał jednak dłużny swej gromadzie: tego samego dnia przekazano społeczeństwu Wilkowic nowoczesne kino panoramiczne.

Defilada staruszków

W miniony weekend na drogach Podbeskidzia można było zobaczyć wiele zabytkowych aut. Były to automobile uczestników VII Beskidzkiego Złotu Pojazdów Zabytkowych, który w sobotę, 24 sierpnia, wyruszył z Węgierskiej Górki do Wisły. Ranniem następnego dnia kawalkada blisko 80 „staruszków” udała się w podróż do stolicy Podbeskidzia. Około 13.30 uczestnicy pojawili się na placu Ratuszowym, gdzie rozegrano jedną z najciekawszych rajdowych konkurencji, czyli konkurs elegancji. Dla bielskich miłośników czterech kółek w wydaniu retro była to nie lada gratka. Z bliska można było podziwiać

cudeńka światowej motoryzacji sprzed lat. Wyróżniały się między innymi amerykańskie krażowniki szos, zgrabne sportowe corvety, mustangi, porsche i ferrari, a także pełne angielskiej elegancji triumphy. Na zlocie pojawili się także Czesi, między innymi w ekskluzywnych tatrach.

Organizatorem imprezy był Automobilklub Beskidzki wspólnie z gminą Bielsko-Biała. (map)

FOTO: MARCIN PLUZEK

KRZYŻÓWKA Z KSIĄŻKAMI

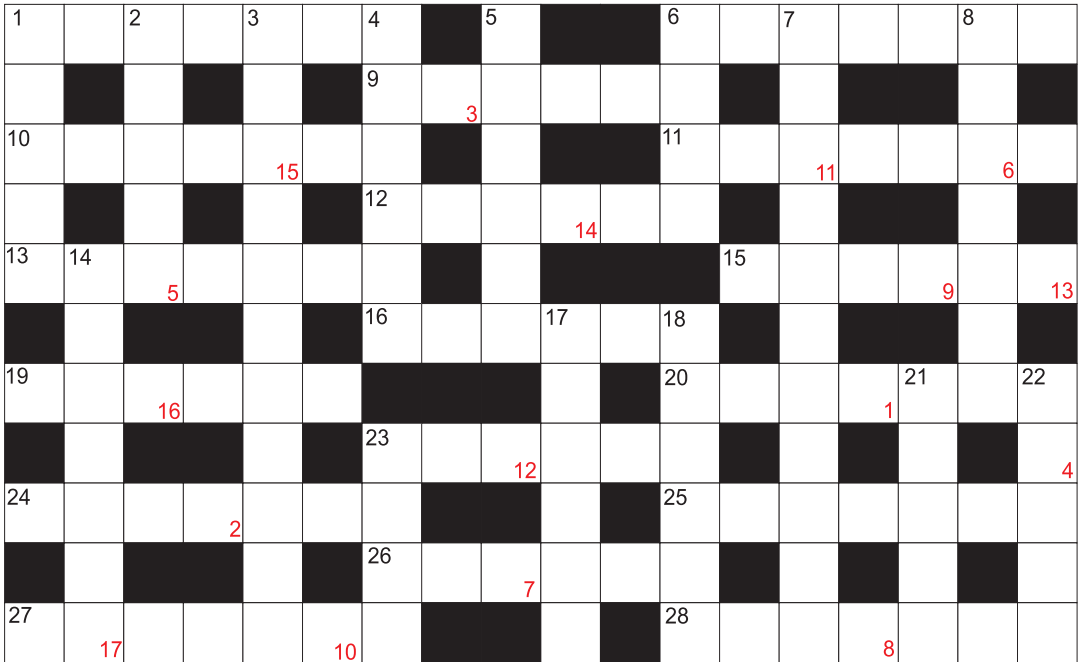
POZIOMO: 1 - podnośnik, 6 - krząsek z muzyką, 9 - msza w specjalnej intencji, 10 - nucona przy goleniu, 11 - baner na budynku, 12 - postać dezodorantu, 13 - góra w Szczyrku, 15 - odprowia mszę, 16 - wszechświat, 19 - placek weselny, 20 - człowiek nieokrzesany, 23 - trzęsą się ze strachu, 24 - prawy dopływ Wisły, 25 - duszek z „Balladyny”, 26 - bój sztangisty, 27 - prysznic, 28 - drogocenna błyskotka.

PIONOWO: 1 - rupieciana, 2 - gwizdający ptak wróblowaty, 3 - żywiecka gmina z Wieprzem, 4 - cytrynowy do potraw, 5 - stan prawny, 6 - małe auto wyścigowe, 7 - dzielnica Bielska-Białej, 8 - heca, farsa, 14 - beskidzki tygodnik popularny od 60 lat, 17 - zawody sportowe, 18 - zmowa, 21 - despota, 22 - najmniejsza porcja energii, 23 - oaza zieleni w mieście. (miecz)
Rozwiązanie krzyżówki z numeru 38/2016

Poziomo: kompres, Posejdon, Kalna, bunkier, menora, janko, Barbakan, wycisk, Stefanika, moszcz, terminal, totem, laweta, nastrój, Opole, Morsztyn, ratunek.

Pionowo: kebab, miner, ruina, skrzat, klej, pacjent, samowar, Janicki, opresja, awokado, bezsens, kształt, neutron, kelner, maset, Neron, lejek, mrok.

Hasło: Prawda zawsze na dnie.

POMYŚL TYLKO ŻYCZENIE. Z DESZCZU POD RYNNĘ

Mój dziadek to podły faszysta. A rodzice to para zakłamanych mieszczuchów. Bezbarwnych, nijakich, chodząca przeciętność. Za grosz ambicji, życiowego sprytu czy wzniosłych ideałów! I żeby chociaż próbowali mnie uchronić przed takim samym losem. Tak myśli Anka Rawicka - zwyczajna, znudzona rutyną i szarą codziennością nastolatka z jedną dość osobliwą skłonnością: kiedy jest wściekła, na złość rodzicom i całemu światu wchodzi do wanny z kolorowym czasopiśmie do czytania i w ubraniu. Pewnego wieczoru właśnie w taki sposób bierze kąpiel, a po chwili budzi się w zupełnie obcej łazience - sama też wygląda inaczej. Tylko dlaczego kuleje? I co łączy ją z Patrycją z obskurnej kamienicy, utalentowaną Nikołą z bogatej rodziny i rudowłosą Marysią z górskiej osady? Jakże jeszcze niespodzianki spotkają Ankę w związku z nową, dziwną sytuacją?

POMYŚL TYLKO ŻYCZENIE. OLIEWIER I TROPIKI

Ciąg dalszy mentalnych podróży znanej z pierwszego tomu Anki Rawickiej. Minęły ponad dwa lata i sporo się w życiu nastolatki zmieniło. W jej szkole pojawia się nowy uczeń - tajemniczy, intrygujący i świetnie zbudowany Oliwier. Anka stawia sobie za cel nawiązać bliższą znajomość z przybyszem. Jednak czy dziewczyna zdobędzie zainteresowanie niebieskookiego przystojniaka? Bogata w doświadczenia z poprzednich wędrówek wciela się w nowe postacie, poznaje ich życie, stawia czoła ich rozterkom i bierze udział w odkrywaniu licznych tajemnic rodzinnych, jednocześnie odwiedzając kolejne egzotyczne miejsca - Afrykę, Malediwy i Meksyk.

NAGRODY Czytelnik, który jako czwarty z uczestników konkursu zatelefonuje do redakcji (tel. 33/822-81-50) w piątek, 30 września, między 15.00 a 15.20 oraz poda poprawne hasło „Krzyżówki z książkami” i właściwie odpowie na pytanie: na jakim oceanie leżą Malediwy? otrzyma atrakcyjne książki.
Laureatką naszego konkursu z poprzedniego tygodnia jest Anna Grzywa z Bielska-Białej. Poprawne odpowiedzi: tytuł książki Johna Irwinga, której bohaterem jest Garp, to „Świat według Garpa”; hasło krzyżówki: „Prawda zawsze na dnie”. Nagrody są do odebrania w redakcji w terminie do miesiąca. Regulamin konkursu dostępny na stronie: www.kronika.beskidzka.pl

Prezydent Miasta Bielska-Białej
Jacek Krywult zaprasza na

13-15
października
2016
BIELSKO-BIAŁA

21. Festiwal Kompozytorów Polskich im. Henryka Mikołaja Góreckiego

13 października, godz. 18.00

sala koncertowa BCK, Dom Muzyki, ul. Słowackiego 27

HENRYK MIKOŁAJ GÓRECKI:

III SYMFONIA –

SYMFONIA PIEŚNI ŻAŁOSNYCH

40. rocznica pierwszego wykonania

wykonawcy:

Bielska Orkiestra Festiwalowa

Iwona Hossa – sopran

Jan Stańczyk – dyrygent

14 października, godz. 18.00

sala koncertowa BCK, Dom Muzyki, ul. Słowackiego 27

SALON MUZYCZNY

NASTROJE

MISTRZOWSKI WIECZÓR

POEZJI I MUZYKI

w programie:

Ignacy Jan Paderewski: *Melodia*

na skrzypce i fortepian

Jan Lechoń: *Mochnacki*

Ignacy Jan Paderewski:

Sonata a-moll cz. III na skrzypce i fortepian
(fragment)

Adam Mickiewicz: *Trzech budrysów*

Henryk Wieniawski: *Obertas*

na skrzypce i fortepian

Adam Mickiewicz: *Inwokacja*

Juliusz Słowacki: *Z pamiętnika Zofii Bobrówny*

Cyprian Kamil Norwid: *Do kraju tego*

Fryderyk Chopin: *Mazurek a-moll*

na skrzypce i fortepian

Adam Mickiewicz: *Do przyjaciół Moskali*

Henryk Wieniawski: *Polonez brillante A-dur*

na skrzypce i fortepian

Cyprian Kamil Norwid: *Popiół i diament,*

Z rzeczy świata tego, Od anioła do szatana

Fryderyk Chopin: *Nokturn Es-dur*

na skrzypce i fortepian

Zbigniew Herbert: *Tren Fortynbrasa*

Bolesław Leśmian: *Odjazd*

Jarosław Iwaszkiewicz: *W kościele*

Karol Szymanowski: *Pieśń Roxany*

na skrzypce i fortepian

Zygmunt Konieczny: *La Grande valse brillante*

na skrzypce i fortepian (fragment)

Julian Tuwim: *La Grande valse brillante*

wykonawcy:

Daniel Olbrychski – recytacje

Krzysztof Jakowicz – skrzypce

Robert Morawski – fortepian

15 października, godz. 18.00

sala koncertowa BCK, Dom Muzyki, ul. Słowackiego 27

MUZYKA GÓR

w programie:

tradycyjne melodie góralskie

Wojciech Kilar: *koncert fortepianowy*

Dawid Lubowicz: *Ballada o śmierci Janosika*

– utwór oparty na tradycyjnej melodii

z Podhala *Kie Janicka wiedli od Lewoce*

Henryk Mikołaj Górecki:

Koncert fortepianowy op. 40

Fryderyk Chopin: *Lulaj*

Karol Szymanowski: *Mazurek op. 50 nr 1*

Mateusz Smoczyński: *Zakopane*

Wojciech Kilar: *Orawa*

wykonawcy:

Janusz Olejniczak – fortepian

Jerzy Maksymiuk – dyrygent

Kwartet Góralski Sebastiana Karpiela-Bułecki

Jan Smoczyński – instrumenty klawiszowe

Mateusz Smoczyński – skrzypce

Michał Barański – kontrabas

Jan Młynarski – perkusja

Atom String Quartet

Neo Quartet

Małgorzata Dzierżęga i Bogusława Kudasik –

góralski duet wokalny

bilety na wszystkie koncerty FKP w cenie:
60,00 zł – normalny, 30,00 zł – ulgowy

więcej informacji na stronie
www.bck.bielsko.pl

Miasto Bielsko-Biała organizator
Festiwalu Kompozytorów Polskich

Bielsko-Biała

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.
Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Bank Pekao

główni sponsorzy:

FCA
FIAT CHRYSLER AUTOMOBILES

FCA Poland

patroni medialni

Kronika
Beskidzka

radio
HIT FM HITS FM HITS FM
BIELSKO

TEATRY

BIELSKO-BIAŁA. Teatr Polski (tel. 33 822-84-51): 29.09 „Podejrzany, podejrzana. Tajemnicze Teatru” 11.00; **30.09-2.10** „Człowiek z La Manczy” (duża scena) 19.00; **4-5.10** „Kogut w rosale” (duża scena) 19.00; **6.10** „Natasza” (mała scena) 19.00.

Teatr Lalek Białuluka (tel. 33 822-10-46): 29-30.09 „Księga džungli” (od 7 lat, duża scena) 9.00 i 11.00; **2.10** „Tygrys Pietrek” (od 3 lat, duża scena) 9.00; **3-4.10** „Tygrys Pietrek” (od 3 lat, duża scena) 9.00 i 11.00; **5.10** „Ballady i romanse” (dla młodzieży i dorosłych, duża scena) 9.00 i 11.30.

CIESZYN. Teatr im. Adama Mickiewicza (tel. 33 858-16-52): 30.09 „Colours of tango” - XXV Festiwal Muzyki Wokalnej „Viva il Canto” 18.00; **1.10** Jubileuszowy Koncert Galowy - XXV Festiwal Muzyki Wokalnej „Viva il Canto” 18.00.

KINA

BIELSKO-BIAŁA. Cinema City (tel. 33 485-39-39): 29.09 - Premiera: „Sekretne życie zwierzków domowych” 2D 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.40; „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D 10.00, 12.10, 14.20, 16.30, 18.40; „Plan Maggie” 13.00, 16.40, 18.50, 21.00; „Siedmiu wspaniałych” 2D 10.45, 13.30, 16.15, 19.00, 21.45; Repertuar bieżący: „Blair Witch” 2D 15.00, 18.20, 20.20; „Bridget Jones 3” 2D 11.20, 14.00, 15.20, 16.40, 18.00, 19.20, 20.40, 22.00; „Królestwo” 2D 10.30, 17.00; „Mechanik Konfrontacja” 2D 19.50, 22.00; „Nerve” 2D 20.50; „Ślugi Boże” 2D 10.50, 16.10, 19.10, 21.50; „Smoleńsk” 2D 12.30, 17.30, 20.00; „Śmietanka towarzyska” 2D (napisy) 21.20; Kino familijne: „Epoka lodowcowa. Mocne uderzenie” 2D (dubbing) 10.10, 12.20, 14.30; „Jak zostać kotem” 2D (dubbing) 11.40, 13.40, 15.40, 17.40; „Kosmiczna jazda” 2D (dubbing) 10.40; „Mój przyjaciel smok” 2D (dubbing) 10.50, 14.00; „Nowe Przygody Aladyna” 2D dubbing 12.40.

30.09 - 05.10 - Przedpremiery: „Osobliwy dom Pani Peregrine” 3D (napisy) 13.00A; „Dziwczynna z pociąg” 2D 20.30B; Premiera: „Nie odychaj” 2D 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00; „Ostatnia rodzina” 2D 11.00, 13.40, 16.20, 19.00, 20.40, 21.40; „Żywiół. Deepwater Horizon” 2D 10.20, 12.40, 15.00, 17.20, 19.40, 22.00; Repertuar bieżący: „Blair Witch” 2D 18.20, 21.40C; „Bridget Jones 3” 2D 11.10, 13.50, 15.10, 16.30, 17.50, 19.10, 20.20B, 20.30C, 21.50C, D; „Królestwo” 2D 12.40; „Mechanik Konfrontacja” 2D 20.20C, D, 21.50B, 22.30I; „Nerve” 2D 13.30; „Plan Maggie” 2D 21.50; „Siedmiu wspaniałych” 2D 10.15A, 10.40E, 15.45, 18.30, 21.15C; „Ślugi Boże” 2D 19.30C, 21.10F; „Smoleńsk” 2D 12.30E, 17.00C; Kino familijne: „Epoka lodowcowa 5: Mocne uderzenie” 2D (dubbing) 11.50, 14.50C; „Jak zostać kotem” 2D (dubbing) 10.00, 12.00, 14.10, 16.20; „Mój przyjaciel smok” 2D (dubbing) 10.30; „Nowe Przygody Aladyna” 2D (dubbing) 10.10E, 10.40A; „Sekretne życie zwierzków domowych” 2D 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.40; „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D 10.00, 12.10, 14.20, 16.30, 18.40.

! - tylko piątek i sobota; A - tylko piątek, sobota, niedziela; B - tylko środa, czwartek; C - oprócz czwartku; D - oprócz środy; E - oprócz piątku, soboty, niedzieli, F - tylko w czwartek.

Studio (tel. 33 812-50-50): 29.09 „Nie ma mowy!” (kan.-USA) 17.30 i 20.00; **30.09-1.10** „Argentyna, Argentyna” (franc.-arg.-hiszp.) 17.30 i 20.00; **2.10** Poranek dla dzieci - filmy animowane

CO • GDZIE • KIEDY?

produkcji SFR 11.00; „Argentyna, Argentyna” (franc.-arg.-hiszp.) 17.30 i 20.00; **3-6.10** „Argentyna, Argentyna” (franc.-arg.-hiszp.) 17.30 i 20.00.

CZECHOWICE-DZIEDZICE. Multikino (tel. 32 661-97-10): 29.09 - Pokazy premierowe: „Siedmiu wspaniałych” 2D (napisy) 17.55, 20.45; „Sekretne życie zwierzków domowych” 2D (dubbing) 09.00, 10.30, 13.35, 15.45, 19.00; „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D (dubbing) 12.40, 14.50, 17.00; Pokazy w repertuarze: „Blair Witch” 2D (napisy) 17.55; „Bridget Jones 3” 2D (napisy) 11.00, 13.40, 16.20, 19.10, 20.00, 21.10; „Nerve” 2D (napisy) 10.30; „Ślugi Boże” 2D 21.50; „Smoleńsk” 2D 12.45, 15.20; Filmy dla dzieci i młodzieży: „Jak zostać kotem” 2D (dubbing) 11.25.

30.09 - 05.10 - Premiera: „Żywiół. Deepwater Horizon” 2D (napisy) pt: 13.35, 19.35, 22.00, sb, pn, wt, śr: 12.35, 19.35, 22.00, nd: 12.25, 19.35, 22.00; „Ostatnia rodzina” 2D pt, sb, pn, wt, śr: 14.40, 17.20, 20.00, nd: 14.20, 17.00, 19.40; Pokazy w repertuarze: „Bridget Jones 3” 2D (napisy) pt: 14.05, 18.10, 20.50, sb, pn, wt, śr: 14.05, 17.10, 19.50, nd: 14.05, 17.00, 19.40; „Siedmiu wspaniałych” 2D (napisy) pt: 16.45, 21.05, sb-śr: 16.45, 20.35; „Smoleńsk” 2D pt-śr: 11.30; Filmy dla dzieci i młodzieży: „Epoka lodowcowa: Mocne uderzenie” 2D (dubbing) pt: 11.25, sb, pn, wt, śr: 10.25, nd: 10.15; „Jak zostać kotem” 2D (dubbing) pt, sb, pn, wt, śr: 10.30, 12.35, nd: 10.10, 12.15; „Sekretne życie zwierzków domowych” 2D (dubbing) pt: 10.30, 14.50, 16.00, 19.00, sb: 10.00, 14.20, 15.00, 16.25, 18.30, nd: 10.00, 14.20, 14.50, 18.30, pn, wt, śr: 10.00, 14.20, 15.00, 18.30; „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D (dubbing) pt: 12.40, 16.55, sb: 12.10, nd-śr: 12.10, 16.25.

Świt (tel. 32 215-32-85): 29.09 „Sekretne życie zwierzków domowych” (jap.-USA, b.o.) 17.30; „Plan Maggie” (USA, 15l) 19.15; **30.09** „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D (jap.-USA, b.o.) 15.00 i 16.30; „Sekretne życie zwierzków domowych” (jap.-USA, b.o.) 18.15; „Ostatnia rodzina” (pol., 15l) 20.00; **1.10** „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D (jap.-USA, b.o.) 15.00 i 16.30; „Ostatnia rodzina” (pol., 15l) 18.15 i 20.15; **2.10** „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D (jap.-USA, b.o.) 15.00 i 16.30; „Sekretne życie zwierzków domowych” (jap.-USA, b.o.) 18.15; „Ostatnia rodzina” (pol., 15l) 20.00; **3-4.10** „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D (jap.-USA, b.o.) 15.00; „Sekretne życie zwierzków domowych” (jap.-USA, b.o.) 16.30; „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D (jap.-USA, b.o.) 18.15; „Ostatnia rodzina” (pol., 15l) 20.00; **5.10** „Teatr Polska: Kupidol” – spektakl 18.00; **6.10** „Sekretne życie zwierzków domowych” (jap.-USA, b.o.) 15.00; „Sekretne życie zwierzków domowych” 3D (jap.-USA, b.o.) 16.30; „Ostatnia rodzina” (pol., 15l) 18.15.

DKF Puls: 6.10 „Kosmos” (franc.-port.) 20.15.

SKOCCZÓW. Teatr Elektryczny (tel. 33 853-32-31): 29.09 „Smoleńsk” (pol., 13l) 18.00; **30.09** Dzień Filmów Przewrotnych 2016 17.30; **1.10** „Morgan” (USA) 17.00 i 19.00; **5-6.10** „Morgan” (USA) 18.00.

ŻYWIEC. Janosik (tel. 33 861-20-03): 29.09 „Sekretne życie zwierzków domowych” 2D (jap.-USA, b.o.) 14.15 i 16.00; Sekretne życie zwierzków domowych” 3D (jap.-USA, b.o.) 18.00; „Ślugi boże” (pol.) 20.00; **30.09-1.10**

IMPREZY

BIELSKO-BIAŁA. BCK (tel. 33 828-16-45): 29.09 „Siesta w drodze” z Marcinem Kydryńskim, Ana Moura 19.00; **30.09** Fermenty 2016 18.00; **2.10** „Fismoll z zespołem” 18.00.

Beskidzkie Towarzystwo Cyklistów: 4.10 Pokaz zdjęć z Bielskich Rodzinnych Rajdów Rowerowych cz.I 18.00 (wstęp wolny).

DK w Wapienicy (tel. 33 818-41-48): 30.09 Inauguracja nowego roku artystycznego i występ grupy teatralnej „Drużyna Papcia Chmiela” ze spektaklem pt. „Literkowo” 17.00 (wstęp wolny).

Galeria Wzgórze (tel. 33 812-27-05): czynna non stop. **5.10** Bielskie Kino Niezależne (wstęp wolny).

Klubokawiarnia Aquarium w Galerii Bielskiej BWA (tel. 33 812-58-61): 1.10 „Bajubajki czyli czytanie dzieciom” 12.30 (wstęp wolny); „Międzynarodowy Dzień Kawy. Cupping” 16.00 (wstęp wolny); **3.10** „Relacje między rodzicami” - spotkanie z Agnieszką Stein w ramach Bielskiego Klubu Rodzica 17.00; **4.10** Filmowe wtorki 19.00 (wstęp wolny); **6.10** Cykl kina dokumentalnego KineDok 19.00 (wstęp wolny).

Książnica Beskidzka - Salonik Literacki (tel. 33 812-32-03): pn., wt., śr. i pt. 8.00-19.00; czw. i sob. 9.00-15.00. **5.10** Filmowe środy 16.30.

Most nad Białą, ul. 11 Listopada: 29.09. Happening dla rzek 11.00.

SCK Best (tel. 33 499-08-13): 4.10 Spotkanie Klubu Mam Malucha w Strefie Rodzica 10.00; **6.10** Inauguracja koncertów w ramach Małej Akademii Jazzu 9.15, 10.15 i 11.15.

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych (tel. 33 498-84-10): 30.9 Koncert laureatów Konkursu Akordeonowego im. Andrzeja Krzanowskiego „Alkagran 2016” 18.00.

WYSTAWY

BIELSKO-BIAŁA. Ars Nova - Pracownia Rzeźby i Ceramiki (tel. 33 812-21-82): od pn. do pt. 10.00-18.00; sob. 9.00-13.00. **Do 30.09** „Miasto zwycięstwa” - prace Teresy Szwierkiny; **Od 1.10** Witraże Jolanty i Adama Wuttke.

DK w Olszówce (tel. 33 829-25-84): Od 3.10 „5 x Taniec” - fotografie z okazji jubileuszu 5-lecia zespołu „Forma”.

DK Włóknarzy (tel. 33 812-56-93): Prace studentów Instytutu Sztuki Wy-

CO • GDZIE • KIEDY?

działu Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie.

Galeria Bielska BWA (tel. 33 812-58-61): codziennie 10.00-18.00. „Mapping: illuminati” - instalacje audiowizualne; Prace Alfreda Biedrawy.

Galeria Fotografii B&B (tel. 33 814-09-55): od wt. do pt. 10.00-18.00; sob. 9.00-15.00. **Do 1.10** „inHUMAN” - prace Pawła Bogumiła.

Galeria ROK (tel. 33 812-33-33): od pn. do pt. 10.00-17.00. **Do 30.9** „Mistrz i Maria” malarstwo prof. Lecha Kołodziejczyka i Marii Posłusznej.

Klub Nauczyciela (tel. 33 822-73-27): W poszukiwaniu harmonii” - retrospektywna wystawa malarstwa Haliny Klimczyk-Gawędy.

Książnica Beskidzka (tel. 33 812-32-03): pn., wt., śr. i pt. 8.00-19.00; czw. i sob. 9.00-15.00. **Do 30.09** Rtmistrz Witold Pilecki 1901-1948”. **Od 3.10** „Holandia, Słowacja - moje spojrzenie” - prace uczestników warsztatów artystycznych; **Od 4.10** „Jubileusz 60-lecia działalności Towarzystwa Miłośników Ziemi Bielsko-Bialskiej”.

Książnica Beskidzka. Dział Zbiórów Specjalnych (tel. 33 812-44-70): Do 30.09 „Krajobraz w malarstwie współczesnym” - wystawa współorganizowana z bielską Galerią Tadeo-Art; **Od 1.10** „Krajobraz w malarstwie polskim” - wystawa współorganizowana z bielską Galerią Tadeo-Art.

Książnica Beskidzka. Filia os. Beskidzkie (tel. 33 819-27-17): pn. i wt.

2 x jazz w bielskim klubie

Legendarny perkusista

Gry na perkusji uczył się w Bielsku-Białej. Teraz powraca tu jako legenda polskiego jazzu. W „Metrum” ze swoim kwartetem wystąpi Kazimierz Jonkisz (na zdjęciu). A trzy dni wcześniej w tym samym lokalu standardy zagra - również znany bielskiej publiczności - Piotr Wyleżoł.

30 września o 20.30 w Metrum Jazz Club przy ulicy Partyzantów rozpocznie się kolejna odsłona cyklu „Jazz standards nights”. To program, w którym czołowy polski pianista Piotr Wyleżoł wraz z zaproszonymi przez siebie muzykami (tym razem będą to znakomici Alan Wykpiśz - kontrabas i Patryk Dobosz - perkusja) prezentuje te zarówno mniej, jak i bardziej znane standardy jazzowe. Koncerty cyklu to podróż do krainy muzyki z prawdziwego zdarzenia, szlachetnej i pełnej emocji.

Prawdziwa gratka czeka na fanów jazzu 3 października o 20.30. W „Metrum” zagra Kazimierz Jonkisz Energy Quartet. Gościnnie wystąpi Ronnie Cuber, amerykański saksofonista barytonowy, sławna postać nowojorskiej sceny jazzowej. Ponadto Kazimierzowi Jonkiszowi (perkusja) będą towarzyszyć Wojciech Pulcyn (kontrabas) i dobrze znany na bielskiej scenie muzycznej Marcin Żupański (saksofon tenorowy) - wybitni i wielokrotnie nagradzani muzycy.

Kazimierz Jonkisz, który urodził się w 1948 roku w Wilamowicach, jest uznawany za jedną z legend polskiego

ZAPROSZENIA

Dla naszych czytelników mamy po dwa dwuosobowe zaproszenia na każdy z koncertów. Otrzymają je osoby, które pierwsze, w czwartek, 29 września o 14.00, zatelefonują (33/812-58-78) do naszej redakcji i prawidłowo odpowiedzą na pytanie jak nazywa się czołowy polski pianista z Krakowa, który we wrześniu wystąpił w „Metrum”? Osoby, które dozwonią się jako pierwsze i prawidłowo odpowiedzą na pytanie będą miały przywilej wybrania jednego z dwóch koncertów. Regulamin konkursu dostępny jest na stronie: www.kronika.beskidzka.pl (mk)

Wpadnij wieczorem

Poniżej prezentujemy najciekawsze, naszym zdaniem, imprezy odbywające się w klubach i lokalach Podbeskidzia w najbliższych dniach.

BIELSKO-BIAŁA

Piątek 30.09 Klub Opium, Rynek 4

Ten ostatni wrześniowy wieczór minie tu w wyjątkowych muzycznych klimatach. Nie od dziś bowiem wiadomo, że to co cieszy się największym powodzeniem, to różnorodność - także ta muzyczna. Dlatego przez lokal przetoczy się „muzyczny wehikuł czasu” przywożąc „kawalki” mniej i bardziej popularne, zarówno współczesne, jak i te sprzed lat. Start: 21.00. Wstęp: za friko.

Sobota 1.10 Klub Pomarańcza, ul. Grażyńskiego 38

Sezon przebiegać można uznać za rozpoczęty, dlatego też tym razem

wanych w czasie zimy. W tej restauracji dba się o to, aby najpierw ją zasiać, później zebrać, pokroić i ukusić, a później oczywiście podać klientom! Start: 12.00. Wstęp: za friko.

Poniedziałek 3.10 Grawitacja Caffè, ul. Wzgórze 3

Opowieści o podróżach dookoła świata było już tu wiele, ale nikt nigdy nie porwał się na tak daleką wyprawę na dwóch kółkach. I wcale nie chodzi o motocykl, a o rower! W tak szaloną i wykańczającą podróż wybrał się Dariusz Dziewulski, który teraz chce o tym poopowiadać. Macie ochotę posłuchać? Start: 20.00. Wstęp: za friko.

Wtorek 4.10 Restauracja Browar 1, ul. Wyzwolenia 12a

Chociaż z Podbeskidzia nad wybrzeże Adriatyku prowadzi daleka droga, to z łatwością i błyskawicznie można się tam przenieść nie opuszczając regionu. Włoski klimat i wyśmienite makarony to niejedyne zalety tego lokalu. Start: 10.00 Wstęp: za friko.

ZA ILE?

WALUTA	KUPNO	SYMBOL	SPRZEDAŻ
Euro	423.00	100 EUR	433.00
Dolar amerykański	379.00	100 USD	387.00
Forint węgierski	1.36	100 HUF	1.46
Korona czeska	15.50	100 CZK	16.30
Hrywna ukraińska	10.00	100 UAH	20.00
Frank szwajcarski	388.00	100 FSR	398.00
Kuna chorwacka	57.00	100 HRK	65.00
Lewa bułgarska	220.00	100 BGN	235.00
Funt brytyjski	493.00	100 GBP	503.00

Kursy walut z 28 września

CO • GDZIE • KIEDY?

TELEFONY

- POLICJA 997
- POGOTOWIE 999
- STRAŻ POŻARNA 998
- NUMER RATUNKOWY 112

Ogólnokrajowe Biuro Numerów tel. 118-913.

BIELSKO-BIAŁA: INFORMACJA PKP tel. 118-913; **PKS** tel. 703-303-294; **MZK** tel. 33 814-34-09; **turystyczne przewozy międzynarodowe** tel. 33 816-27-00; **turystyczna** tel. 33 819-00-50 (pn.-pt. 8.00-18.00, sob. 8.00-16.00); **gospodarcza** tel. 9471.

Pomoc drogowa BSPD, ul. Stojłowski 46, tel. 9638.

Taksówki Hit Radio Taxi tel. 33 821-21-21, Infolinia 800-20-20-20; **Lux Taxi** tel. 19620, 33 811-38-73; **Mega Taxi** tel. 9624, 9626, 33 818-88-88; **MPT Radio Taxi** tel. 9191, 33 818-09-19; **Plus Radio Taxi** tel. 33 811-11-11, 800-400-400.

Przewóz niepełnosprawnych tel. 33 814-34-09 (całą dobę).

POGOTOWIA: ratunkowe, ul. E. Plater 14, tel. 33 815-90-45 do 46; **psychologiczne** tel. 9288; **gazowe** tel. 992; **wodociągowe** tel. 994; **ciepłownicze** tel. 993; **energetyczne** tel. 991; **elektryczne** tel. 33 497-30-15, 501-480-941; **komputerowe** www.artcreator.pl tel. 33 470-66-67, 880-499-426.

TELEFONY ZAUFANIA. Katolicki tel. 33 812-26-67 (codziennie 16.00-21.00); **Chrześcijański Samarytanin** tel. 33 814-21-92 (wt., czw. i ndz. 18.00-22.00); **Anonimowych Alkoholików** tel. 33 822-82-40 (codziennie 16.00-20.00); **Policyjny** tel. 33 814-25-25; **Onkologiczny** tel. 33 810-01-10 (codziennie 18.00-20.00); **Ogólnopolska poradnia telefoniczna dla osób w kryzysie emocjonalnym** tel. (bezpłatny) 116-123 (od pn. do pt. 14.00-22.00).

TELEFONY INTERWENCYJNE. Ośrodek Interwencji Kryzysowej, ul. Piękna 2, tel. 988, 33 814-62-21 (całą dobę); **Niebieska Linia** (skierowana do osób doświadczających przemocy w rodzinie, świadków przemocy domowej, sprawców przemocy, osób, których członkowie rodzin nadużywają alkoholu) tel. 33 811-99-00; **Zielona Linia** (HIV, AIDS) tel. 22 621-33-67; **Informacja o AIDS** tel. 958. **ZWIERZĘTA weterynaryjny dyżur całodobowy** tel. 695-772-442; **Schronisko** ul. Reksia 48, tel. 33 814-18-18.

POLICJA, ul. Rychlińskiego 17, tel. 33 812-12-00, **STRAŻ MIEJSKA**, ul. Kołtataja 10, tel. 33 822-81-14, **STRAŻ POŻARNA**, ul. Leszczyńska 43, tel. 33 812-22-33, 33 810-09-77 (**Miejskie Stanowisko Kierowania**).

★ **CZESCHOWICE-DZIEDZICE: INFORMACJA PKP** tel. 703-402-903; **PKM** tel. 32 215-43-13; **POGOTOWIA: ratunkowe**, ul. Żwirki i Wigury 1, tel. 32 215-20-00; **gazowe** tel. 992; **wodno-kanalizacyjne** tel. 994; **ciepłownicze** tel. 993; **energetyczne** tel. 991. **POSTERUNEK ZAMIEJSKOWY PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**, ul. Barlickiego 24 (budynek OSP), tel. 32 215-31-16.

ZWIERZĘTA weterynaryjny dyżur całodobowy Klinika Weterynaryjna „Orka” Orlik, Kania Spółka Jawna, Czechowice-Dziedzice, ul. Mazańcowicka 36, tel. 32 215-34-39, 32 215-95-68. **POLICJA**, ul. Łukasiewicza 4, tel. 32 215-32-35, **STRAŻ MIEJSKA**, ul. Niepodległości 42, tel. 32 215-54-92, **STRAŻ POŻARNA**, ul. Barlickiego 24, tel. 32 215-31-16; **OSP** ul. Barlickiego 24, tel. 32 215-29-90.

★ **SZCZYZRK: POGOTOWIA: ratunkowe**, ul. Zdrowia 1, tel. 33 817-89-99; **GOPR** ul. Dębowa 2, tel. 33 817-89-86; **energetyczne**, ul. Willowa 14, tel. 991; **wodno-kanalizacyjne**, ul. Myśliwska 168, tel. 33 817-89-94.

POLICJA, ul. Graniczna 1, tel. 33 817-82-65; **STRAŻ POŻARNA**, ul. Myśliwska 42, tel. 33 817-89-98.

★ **ŻYWIEC: INFORMACJA PKP** tel. 9436; **PKS** tel. 33 861-28-94. **Taksówki Tele Taxi**, tel. 33 861-61-61. **POGOTOWIA: ratunkowe**, ul. Żeromskiego 7, tel. 33 860-22-55; **energetyczne**, ul. Wesoła 69, tel. 991. **POLICJA**, ul. Piłsudskiego 52, tel. 33 860-42-00, **STRAŻ MIEJSKA**, ul. Sienkiewicza 19, tel. 33 861-39-29, **STRAŻ POŻARNA**, ul. Objazdowa 2, tel. 33 860-22-11.

SZPITALA

BIELSKO-BIAŁA Ogólny, ul. Wyspiańskiego 21, tel. 33 827-25-00, 33 827-25-43; **Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy**, ul. E. Plater 17, tel. 33 815-70-11; **Onkologiczny**, ul. Wyżwolenia 18, tel. 33 816-40-61; **Pediatriczny**, ul. Sobieskiego 83, tel. 33 828-40-00; **Wojewódzki**, ul. Armii Krajowej 101, tel. 33 810-01-43; **BYSTRA Specjalistyczny Zespół Chorób Płuc i Gruźlicy**, ul. Fałata 2, tel. 33 499-18-01; **WILKOWICE Kolejowy**, ul. Żywiecka 19, tel. 33 812-20-20. **Stały dyżur całodobowy**: oddziały chirurgii ortopedyczno-urazowej, urologii, laryngologii, neurochirurgii, okulistyki, kardiologii, gastroenterologii i wewnętrzny Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej.

Pomoc doraźna chirurgiczna i urazowa w dni powszednie od 15.00 do 7.00, w dni wolne od pracy i święta - całą dobę - Urazowa Izba Przyjęć w Szpitalu Wojewódzkim, ul. Armii Krajowej 101, tel. 33 810-26-07. **Punkt zastrzykowy**: niedziele i święta od 8.00 do 19.00 - Pogotowie Ratunkowe w Bielsku przy ul. E. Plater 14. **Dyżur stomatologiczny**: soboty od 8.00 do 12.00 - NZOZ Victodent, Bielsko-Biała, ul. Poniatowskiego 28, tel. 33 814-50-94. **CIESZYN. Szpital nr 2** ul. Katowicka 1, tel. 33 852-05-46. **ŻYWIEC. Szpital Powiatowy** ul. Sienkiewicza 52, tel. 33 861-40-31.

MUZEA

BIELSKO-BIAŁA. Muzeum Historyczne (tel. 33 822-06-56): wt., sob., ndz. 9.00-15.00; śr., czw., pt. 9.00-16.00; pn. - nieczynne. **Dom Tkacza - Oddział Muzeum Historycznego** (tel. 33 811-74-06): wt., sob. 9.00-15.00; śr., czw., pt., 9.00-16.00; pn., ndz. - nieczynne. **Stara Fabryka - Oddział Muzeum Historycznego** (tel. 33 812-23-67): wt., sob., ndz.

BYSTRA Śląska. Fałatówka - Oddział Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej (tel. 33 817-13-61): wt.-pt. 9.00-16.00; sob. 8.30-14.30; ndz. 10.00-14.30; pn. - nieczynne. Zabytkowa willa, w której w latach 1910-1929 mieszkał Julian Fałat (udostępniona do zwiedzania część ekspozycji).

CIESZYN. Muzeum Śląska Cieszyńskiego (tel. 33 851-29-33): wt., czw., pt., sob. i ndz. 10.00-14.00; śr. i pt. 12.00-16.00; pn. - nieczynne; „Na skrzyżowaniu dziejów i kultur”; „Sztuka gotyku i renesansu”.

Muzeum drukarstwa (tel. 33 851-16-30): śr. i pt. 8.00-14.00. Zwiedzanie i warsztaty graficzne po wcześniejszym uzgodnieniu.

Wieża Piastowska (tel. 33 851-08-21): codziennie 9.00-18.00.

ŻYWIEC. Muzeum Miejskie - Stary Zamek (tel. 33 861-21-24): od pn. do pt. 9.00-16.00; sob. i ndz. 10.00-16.00. „Historia i tradycja miasta Żywca”; „Kultura ludowa Żywiecczyzny”; „Archeologia”; „Rzeźby i meble Stanisława Sikory”; „Konfessaty, czyli sądy, wyroki i tortury w Żywcu”; „Ptaki i ssaki Żywiecczyzny”; „Sztuka sakralna Żywiecczyzny”; „Park miniatur”; „Jachting. Pasja arcyksięcia Karola Stefana Habsburga z Żywca”; „Przybysz z Antwerpii” - Stan Maurits.

BARAN
21 III - 20 IV

Na razie wszystko układa się po twojej myśli, chociaż rozmowy, które ostatnio odbywasz trochę cię zaskakują. Musisz umieć odnaleźć się w nowej sytuacji, bo wiem będzie ona rozwojowa. Poznasz też kogoś - na czym ci zależało. Będzie to dziwne spotkanie, ale rokujące spore postępy w relacjach z pewną ważną dla ciebie osobą płci przeciwnej...

BYK
21 IV - 21 V

Najwyższa pora przestać polegać na swojej rzekomej pamięci absolutnej. Niestety, już wkrótce okaże się, że z twojej głowy wy-

leciała pewna istotna data, a wraz z nią okazja, która już się nie powtórzy. Może zatem pora wyposażyć się w kalendarz i notować to, o czym warto pamiętać? A póki co trzeba oplać strać!

BLIŹNIĘTA
22 V - 21 VI

Jesteś w trakcie realizowania pewnego planu, który jak dotychczas nie sprawiał ci żadnych kłopotów. Konsekwentnie idziesz do przodu, ale niestety musisz być przygotowany na pewne trudnienia. Wcale nie chodzi o złośliwość rzeczy martwych, a zwykłą, ludzką zawiść. Cios prosto w serce zada ci pewna bliska osoba, więc się na to przygotuj, bo mocno zaboli.

RAK
22 VI - 22 VII

Grunt, po którym ostatnio stąpasz jest bardzo nierówny. Ciągłe wzloty i upadki, które zaliczasz sprawiły, że bardzo zmieniła się twoja odporność psychiczna. Zostałeś doświadczony przez los, co powinieneś przyjąć pozytywnie. Wzmocniło cię to i sprawiło, że stałeś się bardziej odporny. Ale nie martw się, przed tobą w najbliższym czasie więcej wzlotów.

LEW
23 VII - 22 VIII

Chyba nadeszła najwyższa pora, abyś zaczął odbierać telefony z zastrzeżonych numerów. Wielu ludzi z tobą na czele tego unika, ale są teraz powody, dla których powinieneś zmienić dotychczasowe przyzwyczajenia. Już wkrótce twoja komórka odezwie się w ważnej dla ciebie sprawie, lepiej zatem, abyś w najbliższym czasie nie spuszczał jej z oka.

PANNA
23 VIII - 22 IX

Tylko twoja szybka reakcja zapobiegła tragedii, do której mogło dojść przez czyjaś nieuwagę. Stałeś się w czyichś oczach nie lada bohaterem. Być może ktoś nawet stwierdzi, że jest ci winien za to przysługę. Powinieneś jednak zachować się honorowo i podziękować. Tak samo postąpiłbyś przecież drugi raz - i to bez zastanowienia.

WAGA
23 IX - 23 X

Ciągły stres i bieganina, które ci ostatnio towarzyszą doprowadziły do tego, że zacząłeś podejmować dziwne (jeśli nie głupie) decyzje. W sytuacji, gdybyś miał więcej czasu na ich podjęcie oraz spokojniejszą głowę, z pewnością negocjował byś kontrakty i nie podpisywał w ślepo podkładanych ci umów. Musisz lepiej gospodarować swoim czasem, bo robi się niebezpiecznie.

SKORPION
24 X - 22 XI

Wyjątkowo dobrze radzisz sobie z jesiennymi słotami. Zazwyczaj o tej porze roku byłeś już co

najmniej trzy razy zakatarzony, a teraz nic nie wskazuje na to, abyś miał się na dobre rozłożyć w łóżku. Oznacza to, że dbasz o zdrowie, więc nie zmieniaj przyjętej taktyki. Wszystko wskazuje na to, że już wkrótce będziesz się musiał sam kimś zaopiekować.

STRZELEC
23 XI - 21 XII

Pamiętaj, że nigdy na nic nie jest za późno. Jeśli na czymś bardzo ci zależy, możesz to osiągnąć. Zwłaszcza, gdy masz wokół siebie tylu przyjaciół i zaufanych członków rodziny. Porozmawiaj z nimi o swoim marzeniu, zrozumieją i pomogą ci w jego realizacji. Zapewne będziesz miał okazję im się odwdzięczyć - wykorzystaj ją. Ale teraz skup się na sobie i swoich potrzebach.

KOZIOROŻEC
22 XII - 20 I

Już wkrótce czeka cię wizyta pewnej osoby z przeszłości. Niezapowiedziany gość zjawi się w odrobinę nieodpowiedniej chwili, co będzie od ciebie wymagało sporo gimnastyki, aby przyjąć go bez niesnasek. Wróć wyjątkowe wspomnienia, a ty przypomnisz sobie jak kiedyś wyglądało twoje życie. Wielu rzeczy, które się później wydarzyły pożałujesz...

WODNIK
21 I - 20 II

Twoje wojownicze nastawienie do wielu spraw wkrótce zostanie zweryfikowane. Musisz zmienić strategię podchodzenia do poszczególnych tematów, bo dłużej tak się nie da. Coraz trudniej też się z tobą pracuje, bo zachowujesz się jak tykająca bomba - nigdy nie wiadomo kiedy wybuchniesz. Weź kilka dni urlopu, odpocznij i przemysł to sobie.

RYBY
21 II - 20 III

Ostatnio coraz mniej ingerujesz w pewne sprawy i wydawać by się mogło, że dzięki temu przynioszą one rezultaty. Czasami lepiej odpuścić i niczego nie robić na siłę. Jesteś w naprawdę dobrym położeniu, więc niczego nie zepsuj. Bądź czujny i ostrożny, ale zakładaj dobrą wolę z drugiej strony. Przecież otaczasz się wyjątkowymi ludźmi, którzy cię nie skrzywdzą.

Kronika Beskidzka

ADRES REDAKCJI

43-300 Bielsko-Biała, ul. St. Dubois 4

TEL.: 33 812-58-78, 33 812-35-77

FAKS: 33 822-81-50

E-MAIL: redakcja@kronika.beskidzka.pl

INTERNET: www.kronika.beskidzka.pl

REDAKTOR NACZELNY

Piotr Wysocki

SEKRETARZE REDAKCJI

Tomasz Giżyński, Zdzisław Niemiec

KIEROWNIK DZIAŁU SPORTU

Artur Jarczak

DZIENNIKARZE

Barbara Baczyńska, Dariusz Bandola, Ewa Faber, Marcin Kałuski, Marcin Płużek, Beata Stekla, Paweł Szczotka, Natasza Wysoka

STALI WSPÓŁPRACOWNICY

Rafał Bojdy, Anna Fabrowicz, Stanisław Gacek, Artur Kasprzykowski, Michał Niehrebecki, Anna Orawczak, Ewelina Orłowska, Andrzej Otczyk, Tomasz Wawak

WYDAWCA

Wydawnictwo „Prasa Beskidzka” Spółka z o.o.

43-300 Bielsko-Biała, ul. St. Dubois 4

TEL.: 33 812-58-78, 33 812-35-77

FAKS: 33 822-81-50

E-MAIL: wydawnictwo@kronika.beskidzka.pl

INTERNET: www.kronika.beskidzka.pl

PREZES

Paweł Grochol

AGENCJA REKLAMOWA

Czynna od poniedziałku do piątku: 8.00-16.00

TEL./FAKS: 33 812-28-10

TEL.: 33 811-98-89

E-MAIL: marketing@kronika.beskidzka.pl

DYREKTOR AGENCJI REKLAMOWEJ

Renata Domieracka, **TEL.:** 33 812-28-10

BIURO OGŁOSZEŃ

Czynne od poniedziałku do piątku: 8.00-16.00

TEL./FAKS: 33 822-76-37

TEL.: 33 812-58-78, 33 812-35-77

POLIGRAFIA

Czynna od poniedziałku do piątku: 8.00-16.00

TEL./FAKS: 33 819-39-58

E-MAIL: drukarnia@kronika.beskidzka.pl

PRENUMERATA

★ Poczta Polska - zamówienia można składać w urzędach pocztowych i u listonoszy powiatu bielskiego, cieszyńskiego i żywieckiego.

★ RUCH SA - bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl

tel.: 801 800 803 lub 22/693 70 00,

koszt połączenia wg taryfy operatora

WERSJA ELEKTRONICZNA

www.egazety.pl/oferta/483,563.html

Szukaj nas na facebooku

DRUK

Agora-Poligrafia, Tychy, ul. Towarowa 4

ISSN 0867-0897, nr indeksu 362867

Za treść ogłoszeń redakcja ponosi odpowiedzialność w granicach wskazanych w ust. 2 art. 42 ustawy Prawo prasowe, nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo skracania i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Patronat prasowy - zasady:

www.kronika.beskidzka.pl,

tel. 33 812-58-78

sonda www.kronika.beskidzka.pl

Zachęcamy do udziału w naszej sondzie internetowej. Kolejne pytanie brzmi: czy przeszkadza ci hałas, gdy w sąsiedztwie pracują spaliny kosiarki?

W sondzie sprzed tygodnia zadaliśmy pytanie: czy miałeś problem z pozbyciem się starego sprzętu rtv-agd? Oto odpowiedzi (w procentach):

Jedna osoba zginęła, trzy są ranne

Ognisty koszmar

Staruszka zginęła w płomieniach. Próbujący ją ratować mężczyzna poparzył się, lekko ranni zostali dwaj strażacy.

27 września wybuchł pożar w niewielkim domu jednorodzinnym przy ulicy Karpackiej w Wilkowicach. Około 16.00 w całej okolicy było widać wysoki słup dymu. Strażacy, którzy przyjechali jako pierwsi na miejsce, wyposażeni w aparaty ochrony dróg oddechowych od razu weszli do płonącego budynku. Usłyszeli bowiem, że w środku znajduje się mieszkanka. Tuż po nich budynek zaczęli przeczesywać kolejni strażacy, którzy docierali na miejsce. Korzystali przy tym z dwu kamer termowizyjnych. Znaleźli 88-latkę, jednak na pomoc było już za późno. W kuchni leżało zwęglone ciało. Jak się okazało, dotkliwie poparzył się 60-letni mężczyzna, który próbował wejść do płonącego budynku przed przybyciem strażaków. - *Dalsze nasze działania polegały na ugaszeniu pożaru oraz zabezpieczeniu sąsiedniego budynku przed rozprzestrzenieniem się ognia. Konieczne było odrywanie elementów drewnianych pokrywających sufit i ściany pomiesz-*

zeń. Gaszono również palącą się elewację. Ze względu na jej konstrukcję z płytek azbestowych, konieczne było częściowe ich oderwanie w celu wykonania dostępu do palących się elementów - relacjonuje Patrycja Pokrzywa, rzecznik Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej. Wnętrze budynku spłonęło niemal doszczętnie. Ostała się tylko jedna sypialnia. Dziesięć strażackich zastępów pracowało na miejscu przez trzy godziny. **P**odczas akcji ratowniczej rany odniosło dwóch strażaków PSP. Jednemu z nich spadł na głowę rozżarzony przedmiot, uszkadzając nie tylko hełm, ale i ubranie specjalne i aparat powietrzny. Poparzył sobie plecy w rejonie łopatek, ale nie są to rozległe rany. Z kolei podczas prac rozbiórkowych w ręce ranił się inny strażak. W zetknięciu z ostrym elementem nie pomogła nawet rękawica ochronna.

Policjanci mają teraz ustalić przyczyny pojawienia się ognia. (mk)

Przydzwonił samochodem w płot i uciekł. W rozbitym samochodzie zostawił 17-latkę, który był w krytycznym stanie i do teraz walczy w szpitalu o życie.

Korbielów: zostawił ciężko ранego na pastwę losu

Dramat owiany tajemnicą

24 września po 23.00 na ulicy Beskidzkiej w Korbielowie doszło do potężnej kraksy. Kierowca opla merivy stracił panowanie nad kierownicą, choć jechał prostym odcinkiem drogi. Odbił się od krawężnika, zjechał na przeciwległy pas ruchu, a następnie na chodnik. Samochód rozbił się na płocie. Kierowca prawdopodobnie zwiął na piechotę. W aucie na miejscu pasażera, znaleziono 17-latkę, mieszkającą powiatu żywieckiego, z fatalnymi obrażeniami głowy. W krytycznym stanie trafił na intensywną terapię Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej. Jeszcze we wtorek po południu jego stan się nie zmienił.

Na razie nie są znane szczegóły tego wypadku. Policjanci nie zatrzymali kierowcy i nikomu nie przedstawiono zarzutów. 27 września o sprawie nie wiedziała nawet żywiecka prokuratura! Z nieoficjalnych informacji wynika jednak, że 25 września policjanci dotarli do młodego mężczyzny, który mógł podróżować oplem. Jest ranny i również przebywa w szpitalu. Jego krew miała zostać pobrana do badań. Na razie nie ma statusu podejrzanego.

Policjanci z żywieckiej komendy proszą o kontakt wszystkich, którzy widzieli wypadek lub mają na jego temat istotne informacje. (mk)

Ulańska fantazja w centrum miasta ?

Spadli z mostu

Dramatyczny wypadek pod bielską Sferą. Dwoje młodych ludzi spadło z mostu do koryta rzeki z dużej wysokości i doznało rozległych obrażeń.

Do zdarzenia doszło 23 września, w piątek, tuż przed 22.00. - *Z naszych wstępnych ustaleń wynika, że mężczyzna niósł dziewiczy na rękach, a następnie posadził ją na barierze mostu. Wtedy 22-letni bielszczanin wraz z 16-latką wpadli do rzeki. Mężczyzna prawdopodobnie był pod wpływem alkoholu* - informuje Aleksandra Gęga z Komendy Miejskiej Policji w Bielsku-Białej. Teraz policjanci mają wyjaśnić szczegółowe okoliczności tego zdarzenia.

Akcja ratunkowa nie była łatwa, bowiem w tym miejscu nie ma swobodnego dostępu

do koryta Białej. - *Po dotarciu do osób poszkodowanych założono im kołnierze ortopedyczne, a następnie zabezpieczono ich folią termiczną przed wychłodzeniem. Potem przeniesiono ich na deski ortopedyczne i ewakuowano z koryta rzeki po drabinie przystawnej* - relacjonuje Patrycja Pokrzywa, rzecznik bielskiej Państwowej Straży Pożarnej. Po chwili ranni trafili pod opiekę ratowników pogotowia i zostali przewiezieni do szpitala. Wedle nieoficjalnych informacji, oboje mieli rozległe obrażenia, w tym złamania kończyn. (mk)

CZWARTEK, 22 WRZEŚNIA

● Około 15.00 podczas prac rolnych w Wieszczałach odkryto pocisk artyleryjski z drugiej wojny światowej. Po niebezpieczne znalezisko musieli przyjechać wojskowi saperzy. ● Tuż po 16.00 na ulicy Żywieckiej w Koceniu policjanci zatrzymali 51-letniego pseudokierowcę. Nie dość, że był pijany jak bela (ponad 2,5 promila), to kierował quadem, który nie jest ani ubezpieczony, ani nawet dopuszczony do ruchu. Stracił już prawo jazdy i wkrótce ma stanąć przed sądem. Odpowie za jazdę po pijaku i szereg wykroczeń. Może nawet pożegnać się z wolnością.

PIĄTEK, 23 WRZEŚNIA

● Przed południem 62-latek, mieszkającego przy ulicy Krakowskiej w Bestwinie próbował „upolować” oszust, stosujący telefoniczną metodę „na wnuczka”. Chciał wyłudzić 30 tysięcy złotych. Na szczęście, bezskutecznie. ● Tuż po 18.00 na ulicy Kolejowej w Czechowicach-Dziedzicach w ręce policjantów wpadł 45-letni motorowerzysta, który wydmuchał półtora promila. ● Dwa promile miał 67-letni kierowca daewoo matiza, którego około 19.35 zatrzymał na ulicy Jarzębinowej w Łodygowicach. Wynik tego gagałka przebił 36-latek prowadzący forda, którego kilka minut później zatrzymano na ulicy Szczyrkowskiej w Bystrej. Miał aż trzy promile. ● Ale zniwo! Aż 101 mandatów, 21 wniosków do sądu o ukaranie oraz 38 pouczeń - oto wynik całodziennego akcja bielskiej drogówki pod hasłem „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego”. Największą ilość wykroczeń popełnili - aż 115 - sami piesi, którzy przechodzili w miejscu niedozwolonym oraz nie stosowali się do sygnalizacji świetlnej. Odnotowano również 40 przypadków fatalnej jazdy kierowców - nieprawidłowego pokonywania przejść dla pieszych oraz nieustępowania pierwszeństwa pieszym na oznakowanym przejściu.

SOBOTA, 24 WRZEŚNIA

● Tuż po 17.00 przy ulicy Kamiennej w Węgierskiej Górze częściowo spłonął drewniany domek letniskowy, należący do mieszkanki Chorzowa. Policjanci jeszcze nie ustalili przyczyny pożaru. ● Około 22.00 z klatki schodowej w bloku przy ulicy Niepodległości w Czechowicach-Dziedzicach skradziono rower wart 800 złotych.

NIEDZIELA, 25 WRZEŚNIA

● Przed 2.00 w rejonie placu Żwirki i Wigury w Bielsku-Białej policjanci przyłapali na jeździe po pijaku (prawie dwa promile) 28-letniego mieszkańca Radomska, prowadzącego daewoo matiza, któremu na dodatek już wcześniej cofnięto uprawnienia do kierowania pojazdami. ● Przed 13.00 na trasie FIS na Skrzycznym pasażer lotu na parolotni w tandemie ranił się w nogę podczas lądowania. Niemal w tej samej chwili inny parolotniarz uszkodził staw skokowy, i to jeszcze... przed startem. ● Tego samego dnia na Klimczoku GOPR-owcy dwukrotnie pomagali turystom. W schronisku młody mężczyzna uskarżał się na silne bóle podbrzusza. Ewakuowano go do bielskiego szpitala śmigłowcem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Ratownicy górcy pomagali też opatrzyć ranę dwuletniemu dziecku, które nieopodal poparzyło się kawałkiem żaru z ogniska. Następnie dziecko wraz z opiekunem przetransportowano terenówką pod stację kolei linowej na Szynszeli. ●

PONIEDZIAŁEK, 26 WRZEŚNIA

● Tuż przed południem w trakcie prac ziemnych przy ulicy Żeleńskiego w Bielsku-Białej operator koparki uszkodził gazociąg. Z zagrożeniem szybko uporali się strażacy i pracownicy pogotowia gazowego. ● Dwa promile miał 29-letni bielszczanin prowadzący mazdę, zatrzymany tuż po 20.00 na ulicy Brzóska w Bielsku-Białej. Co więcej, złamał sądowy zakaz prowadzenia pojazdów. Trudno będzie się mu wymigać od kary więzienia.

WTOREK, 27 WRZEŚNIA

● Przed 1.00 na S52 w rejonie bielskiego „Makro”, jadący w stronę Żywca kierowca fiata ducato potrafił samę. Zwierzę nie przeżyło.

ŚRODA, 28 WRZEŚNIA

● Około 8.00 na ulicy Szkolnej w Żabnicy doszło do kolizji autobusu i osobówki. Wedle pierwszych informacji, nikt nie ucierpiał. (mk)

Rubryka redagowana na podstawie bieżących informacji policyjnych.

Kierowca jechał chodnikiem

Śmierć przechodnia

Idadcy chodnikiem 62-latek nie miał szans na przeżycie tego wypadku. Został potrącony przez kierującego fiatem. Na chodniku!

23 września o 17.10 doszło do tragedii przy ulicy Wyzwolenia w Bielsku-Białej. 20-letni kierowca fiata brava nagle zjechał z drogi, po czym... jechał chodnikiem. Potrącił 62-letniego pieszego, mieszkańca Kóz. Mężczyzna, mimo podjęcia próby reanimacji, zginął na miejscu. Rozmiary tra-

gedii mogłyby być zapewne jeszcze większe, gdy chodnikiem poruszało się jeszcze więcej osób.

Nie wiadomo dlaczego kierowca jechał trotuarem. Policjanci mają ustalić, czy mamy do czynienia z zaśnięciem za kierownicą, utratą panowania nad pojazdem czy inną jeszcze przyczyną. Wiadomo jednak, że alkomat wykazał, iż 20-latek był trzeźwy. Badanie krwi ma wykazać, czy nie był pod wpływem innych środków odurzających. (mk)

■ DŹWIĘKOCHŁONNE ■ OGNIOODPORNE ■ CIEPŁOCHRONNE

www.prefabet.bielsko.pl

**PREFABET
BIELSKO-BIAŁA**

**NOWOŚĆ !!! NAJCIEPLEJSZE
ODMIANY BETONU KOMÓRKOWEGO**

P.P.H. PREFABET Sp. z o.o. ul. Żywiecka 118, 43-300 Bielsko-Biała

tel. 33 814 18 31, prefabet@prefabet.bielsko.pl

Skupujemy palety o wymiarach 100 x 120 cm oraz 100 x 110 cm po 7 zł netto za sztukę.